

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)

مصوب شصت و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱

رأی صادره در شصت و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱ در مورد

برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی

۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲- برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی از تاریخ ابلاغ قابل اجرا است.

مورد تأیید است

دکتر سید حسن امامی رضوی
دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورد تأیید است

دکتر جمشید حاجتی
دبیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی،
بهداشت و تخصصی

مورد تأیید است

دکتر باقر لاریجانی

معاون آموزشی

و دبیر شورای آموزش پزشکی و تخصصی

رأی صادره در شصت و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر سید حسن هاشمی

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و
رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

بسمه تعالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی

رشته: کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی

دوره: کارشناسی پیوسته

دبیرخانه تخصصی: دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی در شصت و هشتمین جلسه مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱ بر اساس طرح دوره کارشناسی پیوسته کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی که به تأیید دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در پنج فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس، استانداردها و ارزشیابی برنامه) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می‌دارد:

۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی از تاریخ ابلاغ برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می‌شوند.

ب- موسساتی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی می‌باشند.

ج- مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

۲- از تاریخ ابلاغ این برنامه کلیه دوره‌های آموزشی و برنامه‌های مشابه مؤسسات در زمینه دوره کارشناسی پیوسته کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ میشوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می‌توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس، استانداردها و ارزشیابی برنامه دوره کارشناسی پیوسته کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی در پنج فصل جهت اجرا ابلاغ می‌شود.

فصل اول
برنامه آموزشی رشته
کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی
در مقطع کارشناسی پیوسته

اسامی اعضای کمیته بازنگري برنامه آموزشی رشته کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی
در مقطع کارشناسی پیوسته

علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران	آقای دکتر فریدون آزاده
علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمان	خانم دکتر مریم اخوتی
علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان	آقای دکتر حسن اشرفی ریزی
علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز	آقای دکتر محمدحسین بیگلو
علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بوشهر	آقای دکتر عبدالرسول خسروی
علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران	آقای دکتر شهرام صدقی
علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اهواز	آقای دکتر علی حسین قاسمی
علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران	آقای دکتر سیدجواد قاضی میرسعید

همکاران دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران	خانم دکتر شهلا خسروی
علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران	خانم دکتر فرحناز خواجه نصیری
علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران	خانم دکتر معصومه خیرخواه
کارشناس دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی	خانم فاطمه کریم پور

همکاران دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

معاون دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی	آقای دکتر سید عبدالرضا مرتضوی طباطبایی
کارشناس مسئول دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی	خانم راحله دانش نیا
کارشناس دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی	خانم زهره قربانیان

لیست اعضا و مدعوین حاضر در یکصد و نود و سومین
جلسه شورای معین شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۶/۹/۱۲

حاضرین:

- خانم دکتر هستی ثنائی شعار (نماینده معاونت بهداشت)
- خانم دکتر فاطمه نبوی زاده (نماینده معاونت تحقیقات و فناوری)
- خانم دکتر یاسمن نفیسی (نماینده مرکز خدمات آموزشی)
- آقای دکتر فرهاد ادهمی مقدم
- آقای دکتر حسن بهبودی
- آقای دکتر مهدی تهرانی دوست
- آقای دکتر محمدتقی جغتایی
- آقای دکتر محمد جلیلی
- آقای دکتر جمشید حاجتی
- آقای دکتر سیدجواد حاجی میراسماعیل
- آقای دکتر سیدعلی حسینی
- آقای دکتر سیدمنصور رضوی
- آقای دکتر علیرضا سلیمی (نماینده سازمان نظام پزشکی)
- آقای دکتر محمد شریف زاده
- آقای دکتر عباس منزوی
- آقای دکتر سیدحسین امامی رضوی

مدعوین:

- خانم دکتر شهلا خسروی
- خانم دکتر مریم اخوتی
- آقای دکتر فریدون آزاده
- آقای دکتر شهرام صدقی
- آقای دکتر علی حسین قاسمی
- آقای دکتر سیدعبدالرضا مرتضوی طباطبایی

لیست حاضرین شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در زمان تصویب برنامه آموزشی

رشته کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی در مقطع کارشناسی پیوسته

حاضرین:

- آقای دکتر باقر لاریجانی
- آقای دکتر رضا ملک زاده
- آقای دکتر حمید اکبری
- آقای دکتر اسماعیل ایدتی
- آقای دکتر فرهاد ادهمی مقدم (نماینده معاون علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی)
- آقای دکتر علی بیداری
- آقای دکتر حسن بهبودی
- آقای دکتر محمدحسین پورکاظمی
- آقای دکتر مهدی تهرانی دوست
- آقای دکتر محمدتقی جغتایی
- آقای دکتر جمشید حاجتی
- آقای دکتر سیدجواد میراسماعیل
- آقای دکتر غلامرضا خاتمی نیا
- آقای دکتر سیدعلی حسینی
- آقای دکتر آبتین حیدرزاده
- آقای دکتر علی دادگری (نماینده معاونت پرستاری)
- آقای دکتر حسن رزمی
- آقای دکتر سید منصور رضوی
- آقای دکتر علیرضا سلیمی (نماینده رئیس کل سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران)
- آقای دکتر محمد شریف زاده
- آقای دکتر محمدرضا صبری
- آقای دکتر سید امیرمحسن ضیائی
- آقای دکتر اکبر فتوحی
- آقای دکتر حسین کشاورز
- آقای دکتر عباس منزوی
- آقای دکتر فریدون نوحی
- آقای دکتر سیدحسین امامی رضوی
- آقای دکتر سیدعبدالرضا مرتضوی طباطبایی

کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، رشته‌ای است که از اصول، فناوری و تکنیک‌های مختلف به‌منظور فراهم‌آوری، سازماندهی، دسترس‌پذیر کردن و اشاعه اطلاعات مرتبط و با کیفیت در عرصه‌های مختلف علوم پزشکی، کمک می‌گیرد. کارکرد دانش‌آموختگان کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی از قلمرو متعارف آموزش و پژوهش فراتر می‌رود و با توجه به مأموریت وزارت بهداشت و درمان در حوزه سلامت، اطلاعات تخصصی مورد نیاز تیم بهداشت و درمان، و نیز اطلاعات مرتبط با پیشگیری و درمان برای بیماران و اطرافیان آنان را عرضه می‌دارد. در این راستا، حجم انبوه اطلاعات علمی و کاربردی در عرصه سلامت و اهمیت ارزیابی و انتخاب اطلاعات معتبر موثق، بر اهمیت این رشته و نقش فارغ‌التحصیلان آن افزوده است. افزایش فزاینده حجم اطلاعات علمی-پژوهشی و کاربردی در حوزه بهداشت و درمان، پیشرفت‌های فناوری در حوزه اطلاعات و سلامت که فرصت‌های جدیدی را در پیش روی کتابخانه‌ها و کتابداران پزشکی قرار داده، کارآیی و اثربخشی دانش‌آموختگان کتابداری پزشکی در جایگاه‌های نوین آموزشی و پژوهشی (انتشارات علمی-پژوهشی، مراکز علم‌سنجی، مراکز پژوهش در آموزش، واحدهای آموزش و ترویج مهارت‌های سواد اطلاعاتی، عرصه‌های تلاقی اطلاعات و سلامت همچون بیمارستان‌ها و دیگر مراکز درمان و ترویج سلامت، ...) و لزوم دسترسی و استفاده بهنگام و در لحظه نیاز از اطلاعات باکیفیت و معتبر، ضرورت بازنگری در سرفصل‌های آموزشی دوره کارشناسی کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی را مورد تأکید قرار می‌داد. بنابراین با توجه به رواج رویکرد تصمیم‌گیری مبتنی بر شواهد، بازنگری در نقش‌ها و وظایف سرفصل آموزشی ضرورت پیدا کرد تا پاسخگوی انتظارات کادر درمانی، پژوهشی، آموزشی و همچنین بیماران و در سطح وسیع‌تر جامعه باشد. این بازنگری علاوه بر تأمین ابزار اولیه لازم برای ارتقای سطح آموزش این رشته در راستای آماده‌سازی دانش‌آموختگان برای پاسخگویی بهینه و بیشینه به نیازهای محیط کار در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، پایه مناسب برای بهینه‌سازی گرایش‌ها در مقطع کارشناسی ارشد و دکتری رشته را نیز فراهم می‌آورد. آنچه این ضرورت را تقویت می‌نمود، بازخوردهای دریافتی از اعضای هیئت علمی و دانشجویان گروه‌های مختلف آموزشی رشته در سطح کشور بود. از این رو در زمستان سال ۱۳۹۳ و در اوایل شکل‌گیری نخستین دوره بورد مستقل کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، موضوع بازنگری در سرفصل دروس کارشناسی این رشته مطرح و مورد تأیید قرار گرفت. متعاقباً با برگزاری جلسات گوناگون، توزیع و تقسیم کار بر روی واحدها و موضوعات مختلف، پیگیری، بررسی و اصلاح پیشنهادها و نهایتاً جمع‌بندی نهایی، در پاییز سال ۱۳۹۶ مجموعه دروس این سرفصل در قالب گزارش نهایی آماده گردید.

عنوان رشته به فارسی و انگلیسی:

Medical Library and Information Science

کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی

مقطع تحصیلی: کارشناسی پیوسته (BS)

تعریف رشته :

کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، شاخه‌ای از علوم بین رشته‌ای است که بر دو حوزه علمی «کتابداری» و «اطلاعات» و کاربرد تلفیقی آن‌ها در حوزه سلامت تأکید دارد. این رشته در زمینه انتخاب، جستجو، فراهم‌آوری، سازماندهی، ذخیره سازی، ارزیابی و اشاعه صحیح اطلاعات علمی حوزه سلامت برای کاربران و گشودن افق‌های جدیدی پیش روی کتابداران و اطلاع‌رسانان فعالیت دارد.

شرایط و نحوه پذیرش دانشجو:

پذیرش دانشجو از طریق کنکور سراسری و به صورت متمرکز خواهد بود.

تاریخچه و سیر تکاملی دوره در جهان و ایران:

تاریخچه آموزش رشته کتابداری و اطلاع رسانی در جهان بصورت آکادمیک مربوط به قرن بیستم است که از ترکیب علم کتابداری و اطلاع رسانی بوجود آمد. البته قدمت آموزش کتابداری به قرن ۱۷ برمی گردد. در برخی دانشگاه ها، نام‌های دکومان‌تاسیون، مدیریت آرشیو بجای این نام بکار می روند. در واقع واژه کتابداری به عنوان برابر واژه انگلیسی "Librarianship" انتخاب شده است. دانشمند پرتلاش و بزرگ، شیالی رانگاناتان زمانی که در دهه ۱۹۳۰ از انگلیس به هندوستان بازگشت و درصدد راه‌اندازی این دانش نوین در هند برآمد، جامعه هند در فهم این واژه مشکل داشتند و در نتیجه ایشان واژه جدید "Library Science" یعنی علم کتابخانه را جایگزین آن واژه نمود. امروزه در آمریکا این واژه بیشتر بکار گرفته می‌شود. در دهه ۱۹۹۰ با اختراع ریزرایانه‌ها و در سال ۱۹۹۰ با اختراع وب و ورود این فناوری‌های نوین اطلاعاتی به پهنه کتابخانه‌های جهان این دانش نیز دستخوش دگرگونی‌های گسترده‌ای شد. در نتیجه پژوهشگران و استادان این رشته درصدد تغییر نام آن برآمدند و واژه "Information" یعنی "اطلاعات" یا "اطلاع‌رسانی" نیز به نام این دانش اضافه شد و امروز از آن به عنوان "Medical Library & Information Science" یعنی: علم کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی یاد می‌شود.

کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی در ایران در سال ۱۳۵۴ در مقطع کارشناسی ارشد راه‌اندازی شد. اولین مقطع کارشناسی در سال ۱۳۶۵ راه‌اندازی گردید. در حال حاضر در سه مقطع کارشناسی در دانشگاه‌های علوم پزشکی آبادان، اصفهان، بوشهر، زاهدان و همدان، کارشناسی ارشد در دانشگاه‌های علوم پزشکی اصفهان، اهواز، ایران، شهید بهشتی، بوشهر، تهران، تبریز، کرمان، همدان و دکتری تخصصی (Ph.D.) در دانشگاه‌های علوم پزشکی اصفهان، ایران، تهران و کرمان دانشجوی می پذیرد.

جایگاه شغلی دانش‌آموختگان:

دانش‌آموختگان این دوره می‌توانند در جایگاه‌های زیر انجام وظیفه نمایند:

- کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی - پژوهشی (شامل کتابخانه‌های مرکزی، دانشکده‌ای و بیمارستانی)
- مراکز علم سنجی و وب سنجی دانشگاه و مؤسسات آموزشی-پژوهشی
- دفاتر نشر و دفتر مجلات علمی
- دفاتر و مراکز پژوهشی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی-پژوهشی
- کتابخانه‌های عمومی و سایر کتابخانه‌های تخصصی
- اشتغال در واحدهای کارآفرینی (راه‌اندازی شرکت‌های دانش بنیان)
- حضور در معاونت‌ها و مراکز پژوهشی دانشگاه‌ها در راستای ایفای رسالت ترجمان دانش (KTE) به منظور ترجمان علم تولیدشده توسط پژوهشگران به علم قابل فهم توسط عموم مردم

فلسفه (ارزش‌ها و باورها):

در این برنامه بر ارزشهای زیر تأکید می‌شود:

- احترام به کرامت و حقوق انسانها و رعایت حق همه افراد در دسترسی به اطلاعات بهداشتی درمانی مورد نیاز
- رعایت حق کپی رایت و مالکیت معنوی
- خودداری از سوگیری در دسترس قرار دادن اطلاعات

- در دسترس قرار دادن اطلاعات با کیفیت و دقت در انتخاب منابع و اطلاعات چراکه می‌تواند در فرایند پژوهش، بهداشت و درمان تأثیر جدی داشته باشد.
- رعایت اخلاق حرفه ای
- احترام به محرمانگی اطلاعات سلامت ارائه شده به کاربران
- آموزش مداوم و مادام‌العمر اطلاعات سلامت
- محترم شمردن جریان آزادی اطلاعات سلامت عمومی
- مسئولیت‌پذیری اجتماعی در زمینه ارائه اطلاعات سلامت

دورنما (چشم‌انداز):

انتظار می‌رود در ۱۰ سال آینده، با حضور فارغ التحصیلان این رشته در حوزه‌های مرتبط، نیازهای واحدهای مرتبط به خدمات این رشته برآورده شده، شاخصهای کیفی خدمات مرتبط با رشته، ارتقاء یابد و آموزش این رشته در حد استانداردهای جهانی قرار گیرد.

رسالت (ماموریت):

رسالت این دوره، تربیت نیروهای آگاه، متعهد و کارآمد به مسائل علمی روز، توانمند، مسئولیت‌پذیر و حساس به سلامت افراد و جامعه در حیطه اطلاع‌رسانی پزشکی است که تخصص خود را در زمینه‌های گزینش منابع، سازماندهی، جستجو و بازیابی اطلاعات، ارائه مسیرهای دستیابی به منابع اطلاعاتی صحیح، شناخت و نحوه استفاده از آنها، و در نهایت استفاده از اطلاعات معتبر در امر بهداشت و درمان در اختیار جامعه قرار دهند.

پیامدهای مورد انتظار از دانش آموختگان:

- مدیریت بخش‌های مختلف کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی بهتر و تخصصی‌تر انجام می‌شود، برای نمونه باوجود دانش آموختگان این رشته در کتابخانه، بر امر نیازسنجی اطلاعات سلامت جامعه اطلاعاتی نظارت بهتری صورت می‌گیرد که به تبع آن شاهد مجموعه‌ای پر بارتر و کاربر پسندتر در کتابخانه‌ها خواهیم بود.
- به دلیل آشنایی و آموزش دانش آموختگان این حوزه با مقوله‌های علم‌سنجی و وب‌سنجی، واحدهای علم‌سنجی و وب‌سنجی دانشگاه‌ها و مراکز و مؤسسات بهتر می‌توانند به ارزیابی برونداد علمی و محمل‌های اطلاعاتی همچون مجلات کمک نمایند.
- به دلیل شناخت دانش آموختگان از این حوزه و فراگیری مهارت‌های جستجو و بازیابی اطلاعات، روش تحقیق فرایندهای پژوهشی تسهیل می‌یابد.
- به دلیل شناخت دانش آموختگان از این حوزه و فراگیری مهارت‌های جستجو و بازیابی اطلاعات، در تیم‌های پیشگیری و درمان، خدمات مشاوره‌ای اطلاعات سلامت ارائه می‌نمایند.
- به دلیل شناخت دانش آموختگان از این حوزه و فراگیری مهارت‌های جستجو و بازیابی اطلاعات و نشر در دفاتر نشر، همکاری نمایند.
- به دلیل شناخت دانش آموختگان از این حوزه و فراگیری مهارت‌های جستجو و بازیابی اطلاعات، سواد اطلاعات سلامت جامعه می‌تواند افزایش پیدا کند.

اهداف کلی:

- تربیت نیروی انسانی مورد نیاز در زمینه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی برای کشور
- ارتقاء شاخصهای کیفی مرتبط

- افزایش سطح سواد سلامت در جامعه و کاربران

نقش‌های دانش‌آموختگان در جامعه:

- * آموزشی * پژوهشی * مشاوره‌ای * مولد * پیشگیری * مدیریتی *

توانمندی و مهارت‌های مورد انتظار برای دانش‌آموختگان

(Expected Competencies)

الف: توانمندی‌های پایه مورد انتظار: (General Competencies)

توانمندی‌های عمومی مورد انتظار برای دانش‌آموختگان این مقطع عبارتند از:

- مهارت‌های ارتباطی - تعامل: فارغ‌التحصیل باید از توان تعامل و ارتباطی خوبی با قشرهای مختلف مخاطب برخوردار باشد.
- آموزش مسائل مربوط به رشته به ذینفعان: با فنون و تکنیک‌های آموزشی آشنا باشد و از آنها به نحو درست جهت اثربخشی آموزش خود استفاده نماید.
- پژوهش و نگارش مقالات علمی: از توان بالایی در هدایت پژوهش و تولید علم و تهیه مقاله و دیگر انواع تولیدات علمی برخوردار باشد.
- تفکر نقادانه و مهارت‌های حل مسئله: از مهارت‌های حل مسأله برخوردار باشد تا در شرایط مختلف بر حسب شواهد تصمیم درست را اتخاذ نماید.
- مهارت‌های مدیریتی (سیاستگذاری- برنامه‌ریزی- سازماندهی- پایش، نظارت و کنترل- ارزشیابی) مبتنی بر شواهد با استفاده از مهارت‌های مدیریتی که فراگرفته، فرایند مدیریت را در کتابخانه و مرکز اعمال نماید.
- تعامل بین بخشی-ارتباطات موثر

ب: توانمندی‌های اختصاصی مورد انتظار (Special Competencies)

توانمندی‌های اختصاصی مورد انتظار برای دانش‌آموختگان این مقطع عبارتند از:

- تعامل با کاربران و مخاطبین
- برقراری ارتباط مناسب با مدیران و سایر کارکنان کتابخانه
- مهارت کاربرد رایانه به خصوص در مورد استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی و اینترنت
- مهارت انجام پژوهش
- مهارت کار با نرم‌افزارهای مدیریت استناددهی
- مهارت کار با نرم‌افزارهای علم‌سنجی از قبیل Pajek, Histeite, UCINET جهت ترسیم شبکه‌های هم‌تالیفی و تولیدات علمی هر دانشگاه و مؤسسه پژوهشی
- داشتن اطلاعات عمومی خوب و یا داشتن اطلاعات اختصاصی خوب، زمانی که در کتابخانه‌های تخصصی فعالیت می‌کند.
- استفاده از وسایل و تجهیزات تخصصی مرتبط با رشته
- مهارت‌های جستجوی اطلاعات

- توانایی آموزش جستجو و استفاده از اطلاعات
- همکاری در امر آموزش
- همکاری در پژوهش و مشاوره اطلاعاتی
- مشارکت در تیم‌های درمان
- همکاری در تجهیز کتابخانه‌ها
- همکاری در امر ارزیابی تولیدات علمی و رتبه‌بندی موسسات و وب‌سایتها

توانمندی	وظایف حرفه‌ای	کد درس‌های مربوطه
ارتباطات	تعامل با کاربران و مخاطبین برقراری ارتباط مناسب با مدیران و سایر کارکنان کتابخانه برخورداداری از اطلاعات عمومی و تخصصی	۱۰ و ۱۱ و ۱۶ و ۱۷ و ۲۳ و ۲۴
پژوهش	مشارکت در طرح‌های پژوهشی همکاری در پژوهش و مشاوره اطلاعاتی رفع نیازهای اطلاعاتی پزشکان و جستجوی دقیق و مناسب مباحث مشارکت در انتشار مجله (راه‌اندازی مجله، مدیریت مقالات، ویراستاری و مدیریت منابع و...) همکاری در نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی تولیدات علمی بازاریابی اطلاعات	۱۲ و ۱۳ و ۱۴ و ۱۶ و ۲۲ و ۲۴ و ۲۷ ۲۵ و ۳۲ و ۴۴ و ۴۵
آموزش	آموزش جستجو و استفاده از اطلاعات همکاری در امر آموزش فرایندهای سواد اطلاعاتی از جمله بازیابی و استفاده از اطلاعات را به کاربران کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی پزشکی (دانشجویان مقاطع مختلف تحصیلی)	۱۵ و ۱۸ و ۲۲ و ۲۳ و ۲۴ و ۳۳
فناوری	کاربرد رایانه به خصوص در مورد استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی و اینترنت کار با نرم‌افزارهای مدیریت استناددهی کار با نرم‌افزارهای علم‌سنجی از قبیل UCINET, Histeite, Pajek جهت ترسیم شبکه‌های هم‌تالیفی و تولیدات علمی هر دانشگاه و مؤسسه پژوهشی ارزیابی نرم‌افزارها، وب‌سایت‌ها و پایگاه‌های داده جستجوی اطلاعات ترجمان دانش (KTE) به منظور ترجمان علم تولیدشده توسط پژوهشگران به علم قابل فهم توسط عموم مردم	۱۶ و ۱۹ و ۲۱ و ۲۲ و ۲۳ و ۲۴ و ۳۹ و ۴۰
ارزیابی علم و فناوری و مؤسسات	همکاری در امر ارزیابی تولیدات علمی و رتبه‌بندی مؤسسات و وب‌سایتها ارزیابی و رتبه‌بندی کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی	۲۱
مشاوره	ارائه مشاوره در زمینه جستجوی اطلاعات (جستجوی اطلاعات و تصمیم‌گیری مبتنی بر بهترین شواهد) به متخصصین پزشکی ارائه مشاوره در طراحی وب‌سایت‌ها و پایگاه‌های داده و نرم‌افزارها	۱۷ و ۱۸ و ۲۲ و ۲۳ و ۲۴ و ۲۵ و ۳۹ و ۴۰

	بخصوص نرم افزارهای کتابخانه ای ارائه مشاوره در طراحی کتابخانه های دیجیتال	
۲۰ و ۲۲ و ۲۴ و ۲۵ و ۲۶ و ۲۷ و ۲۸ و ۴۲ و ۴۶	همکاری در تجهیز کتابخانه ها	تجهیز و سازماندهی کتابخانه ها

ج: مهارتهای عملی مورد انتظار (Expected Procedural Skills):

کل دفعات	حداقل تعداد موارد انجام مهارت برای یادگیری			مهارت
	انجام مستقل	کمک در انجام	مشاهده	
۸	۳	—	۵	جستجوی اطلاعات
۱۵	۱۰ مورد برای هرکدام (۱۰ مورد فهرست نویسی، ۱۰ مورد نمایه سازی، ۱۰ مورد چکیده نویسی)	—	۵	سازماندهی اطلاعات (فهرست نویسی، نمایه سازی و چکیده نویسی)
۶	—	۵	۱	ویرایش مقالات و بخصوص منابع آنها

Educational Strategies:

راهبردهای آموزشی:

این برنامه بر راهبردهای زیر استوار است:

- آموزش مبتنی بر وظایف حرفه ای (Task based Education)
- آموزش مبتنی بر مشکل (Problem based Education)
- آموزش مبتنی بر موضوع (Subject based Education)
- آموزش مبتنی بر شواهد (evidence based Education)

روشها و فنون آموزشی:

در این دوره، عمدتاً از روشها و فنون آموزشی زیر بهره گرفته خواهد شد:

- آموزش رو در رو، مجازی و روشهای سخنرانی، بحث
- انواع کنفرانسهای داخل گروهی، بین گروهی، بین رشته‌ای، بین دانشگاهی و سمینار
- بحث در گروههای کوچک - کارگاههای آموزشی
- استفاده از آموزش از راه دور بر حسب امکانات
- خودآموزی self education, self study
- روش و فنون آموزشی دیگر بر حسب نیاز و اهداف آموزشی

انتظارات اخلاقی از فراگیران

- از منابع و تجهیزاتی که تحت هر شرایط با آن کار می‌کنند، محافظت نمایند.
- به استادان، کارکنان، هم‌دوره‌ها و فراگیران دیگر احترام بگذارند و در ایجاد جو صمیمی و احترام‌آمیز در محیط کار مشارکت نمایند.

- در نقد برنامه‌ها، ملاحظات اخلاق اجتماعی و حرفه‌ای را رعایت کنند.
- در انجام پژوهش‌های مربوط به رشته، نکات اخلاق پژوهش را رعایت نمایند.

Student Assessment

ارزیابی فراگیر:

الف- روش ارزیابی:

دانشجویان با روشهای زیر ارزیابی خواهند شد.

کتابی *

شفاهی *

آزمون تعاملی رایانه‌ای *

*OSFE(Objective Structured Field Examination)

*Project Based Assessment

در بخش کارآموزی:

ارزیابی کارنما (Log book)، نتایج آزمونهای انجام شده تشویق‌ها و تذکرات، گواهی‌های انجام کار و نظایر آن است.

ب- دفعات ارزیابی:

*آزمونهای درون گروهی در اختیار گروه آموزشی قرار دارد.

فصل دوم
حداقل نیازهای برنامه آموزشی
رشته کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی
در مقطع کارشناسی پیوسته

هیات علمی مورد نیاز:

اعضای هیئت علمی ثابت تمام وقت بر اساس مصوبه شورای گسترش با تخصص‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی

ب- گروه‌های آموزشی پشتیبان:

کامپیوتر، آمار، گروه فناوری اطلاعات، آمار زیستی

کارکنان مورد نیاز برای اجرای برنامه:

کارشناس گروه با مدرک کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی

فضاها و امکانات آموزشی عمومی مورد نیاز:

- کلاسهای درسی - اتاق دانشجویان
- سالن کنفرانس - بایگانی آموزش
- اتاق استادان - اتاق رایانه
- ترم افزارها و پایگاه‌های داده مورد نیاز
- اینترنت با سرعت کافی
- کتابخانه
- وب سایت آموزشی اختصاصی گروه آموزشی

فضاها و عرصه‌های اختصاصی مورد نیاز:

کلاس درس، کتابخانه دانشگاه، کتابخانه بیمارستانی، کارگاه منابع و تجهیزات اطلاعاتی (محیط کارگاهی با منابع اطلاعاتی چاپی و ابزارهای مورد استفاده) مرکز رایانه متصل به اینترنت با دسترسی به ترم افزارها و پایگاه‌های مورد نیاز

جمعیت‌ها یا نمونه‌های مورد نیاز:

پایگاه‌های اطلاعاتی، ترم افزار، داده‌های مربوط به کتابخانه و مرکز اطلاع‌رسانی، مقالات ترم‌افزارهایی از قبیل ترم‌افزارهای مدیریت استناددهی (از قبیل اندنوت، مندلی، و...)، ترم‌افزارهای ترسیم شبکه‌های علمی در حوزه علم‌سنجی (مانند Pajek، UCINET و...)، ترم‌افزارهای طراحی صفحات وب (مانند Joomla، Dreamweaver و...)

تجهیزات اختصاصی عمده (سرمایه ای) مورد نیاز:

- کامپیوتر
- دسترسی به منابع اطلاعاتی On line
- دسترسی به ترم‌افزارهای مورد نیاز گروه

فصل سوم
مشخصات دوره و دروس
برنامه آموزشی رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی
در مقطع کارشناسی پیوسته

طول دوره و ساختار آن:

طول دوره و نظام آموزشی آن مطابق آئین نامه آموزشی دوره های کارشناسی پیوسته مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی است.

تعداد کل واحدهای درسی:

تعداد واحدهای درسی در این دوره ۱۳۰ واحد است که به شرح زیر می باشد:	
دروس عمومی	۲۴ واحد
دروس پایه	۱۹ واحد
دروس تخصصی اجباری (Core)	۶۵ واحد
دروس تخصصی اختیاری (Non Core)	۶ واحد
کارآموزی در عرصه	۱۶ واحد
جمع واحدها	۱۳۰ واحد

۱ واحد نظری ۱۷ ساعت

۱ واحد عملی ۳۴ ساعت

۱ واحد کارآموزی در عرصه ۵۱ ساعت

۱ واحد کارگاهی ۵۱ ساعت

جدول ۱- دروس عمومی برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی

پیش‌نیاز یا همزمان	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
-	۶۸	-	۶۸	۴	دو درس از دروس میانی نظری اسلام*	۱
-	۳۴	-	۳۴	۲	یک درس از دروس اخلاق اسلامی*	۲
-	۳۴	-	۳۴	۲	یک درس از دروس انقلاب اسلامی*	۳
-	۳۴	-	۳۴	۲	یک درس از دروس تاریخ و تمدن اسلامی*	۴
-	۳۴	-	۳۴	۲	یک درس از دروس آشنایی با منابع اسلامی*	۵
-	۵۱	-	۵۱	۳	ادبیات فارسی	۶
-	۵۱	-	۵۱	۳	زبان انگلیسی عمومی	۷
-	۳۴	۳۴	-	۱	تربیت بدنی ۱	۸
تربیت بدنی ۱	۳۴	۳۴	-	۱	تربیت بدنی ۲	۹
-	۳۴	-	۳۴	۲	دانش خانواده و جمعیت	۱۰
-	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلام و ایران**	۱۱
۲۴				جمع		

* گذراندن این دروس مطابق عناوین دروس عمومی معارف اسلامی مصوب جلسه ۵۴۲ مورخ ۸۲/۴/۲۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی (جدول زیر) است.

گرایش	نام درس	تعداد واحد	ساعت		
			نظری	عملی	جمع
۱- میانی نظری اسلام	اندیشه اسلامی ۱ (مبدا و معاد)	۲	۳۴	-	۳۴
	اندیشه اسلامی ۲ (نبوت و امامت)	۲	۳۴	-	۳۴
	انسان در اسلام	۲	۳۴	-	۳۴
	حقوق اجتماعی و سیاسی در اسلام	۲	۳۴	-	۳۴
۲- اخلاق اسلامی	فلسفه اخلاق (با تکیه بر مباحث تربیتی)	۲	۳۴	-	۳۴
	اخلاق اسلامی (میانی و مفاهیم)	۲	۳۴	-	۳۴
	آیین زندگی (اخلاق کاربردی)	۲	۳۴	-	۳۴
	عرفان عملی اسلام	۲	۳۴	-	۳۴
۳- انقلاب اسلامی	انقلاب اسلامی ایران	۲	۳۴	-	۳۴
	آشنایی با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۲	۳۴	-	۳۴
	اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)	۲	۳۴	-	۳۴
۴- تاریخ و تمدن اسلامی	تاریخ تحلیلی صدر اسلام	۲	۳۴	-	۳۴
	تاریخ امامت	۲	۳۴	-	۳۴
۵- آشنایی با منابع اسلامی	تفسیر موضوعی قرآن	۲	۳۴	-	۳۴
	تفسیر موضوعی نهج البلاغه	۲	۳۴	-	۳۴

جدول شماره ۲- دروس پایه برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی

پیش‌نیاز یا همزمان	تعداد ساعات درسی			تعداد واحد درسی			نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری	جمع	نظری	عملی		
-	۵۱	-	۵۱	-	۳	۳	مبانی آناتومی و فیزیولوژی	۰۱
-	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	اصطلاحات پزشکی (۱)	۰۲
-	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	اصطلاحات پزشکی (۲)	۰۳
-	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	مبانی اپیدمیولوژی	۰۴
-	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	تاریخ علوم پزشکی	۰۵
مبانی آناتومی و فیزیولوژی کد ۰۱ و اصطلاحات پزشکی (۱) کد ۰۲	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	مقدمه ای بر فلسفه پزشکی	۰۶
-	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	جامعه‌شناسی اطلاعات	۰۷
-	۵۱	۳۴	۱۷	۱	۱	۲	روانشناسی ارتباط مؤثر	۰۸
-	۶۰	۵۱	۹	۱/۵	۰/۵	۲	مهارت‌های رایانه‌ای	۰۹
	۱۹						جمع	

دروس پایه ترجیحا در دو نیمسال اول تحصیلی ارائه گردند.

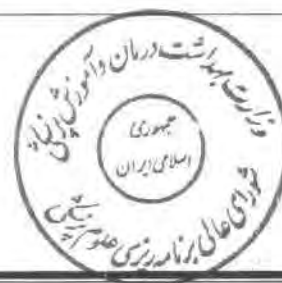
جدول شماره ۳- دروس تخصصی اجباری (core) برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی

کد درس	نام درس	تعداد واحد درسی			تعداد ساعات درسی			پیش‌نیاز یا همزمان
		جمع	نظری	عملی	نظری	عملی	جمع	
۱۰	مبانی کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی	۲	۲	-	۳۴	-	۳۴	-
۱۱	مبانی سازمان و نظام‌های خدمات سلامت	۲	۲	-	۳۴	-	۳۴	-
۱۲	مدیریت دانش سلامت	۲	۲	-	۳۴	-	۳۴	-
۱۳	مبانی روش تحقیق	۳	۲	۱	۳۴	۳۴	۶۸	-
۱۴	سلامت و رسانه	۲	۱/۵	-/۵	۲۶	۱۷	۴۳	-
۱۵	روش‌های مطالعه و یادگیری برای کتابداران و اطلاع‌رسانان	۳	۱/۵	-/۵	۲۶	۱۷	۴۳	-
۱۶	مشاوره اطلاعات سلامت	۲	۱	۱	۱۷	۳۴	۵۱	-
۱۷	سواد اطلاعات سلامت	۳	۲	۱	۳۴	۳۴	۶۸	-
۱۸	ساختمان داده و برنامه نویسی	۲	۱/۵	-/۵	۲۶	۱۷	۴۳	مهارت‌های رایانه‌ای کد ۰۹
۱۹	اصول مجموعه سازی در کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی پزشکی	۳	۲	۱	۳۴	۳۴	۶۸	مبانی کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی کد ۱۰
۲۰	مقدمه ای بر علم سنجی در نظام سلامت	۳	۲	۱	۳۴	۳۴	۶۸	-
۲۱	مهارت‌های اطلاع‌یابی و جستجوی اطلاعات	۲	۱	۱	۱۷	۳۴	۵۱	-
۲۲	مراجع و بانک‌های اطلاعات تخصصی پزشکی ۱	۲	۱	۱	۱۷	۳۴	۵۱	-
۲۳	مراجع و بانک‌های اطلاعات تخصصی پزشکی ۲	۲	۱	۱	۱۷	۳۴	۵۱	مراجع و بانک‌های تخصصی پزشکی کد ۲۲
۲۴	کتابدار بالینی	۲	۱	۱	۱۷	۳۴	۵۱	اصطلاحات پزشکی (۲) کد ۰۳ سواد اطلاعات سلامت کد ۱۷ مهارت‌های اطلاع‌یابی و جستجوی اطلاعات کد ۲۱ مراجع و بانک‌های اطلاعات تخصصی پزشکی ۱ کد ۲۲ مراجع و بانک‌های اطلاعات تخصصی پزشکی ۲ کد ۲۳ و کارگاه‌های پزشکی مبتنی بر شواهد - مرور سیستماتیک و متاآنالیز

ادامه جدول شماره ۳ - دروس تخصصی اجباری (core) برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی

کد درس	نام درس	تعداد واحد درسی			تعداد ساعات درسی			پیش‌نیاز یا همزمان
		جمع	نظری	عملی	نظری	عملی	جمع	
۲۵	آمار مقدماتی در کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی	۲	۱/۵	۰/۵	۲۶	۱۷	۴۳	-
۲۶	آمار پیشرفته در کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی	۲	۱	۱	۱۷	۳۴	۵۱	کتابدار بالینی کد ۲۳
۲۷	زبان تخصصی ۱	۲	۲	-	۳۴	-	۳۴	زبان عمومی
۲۸	زبان تخصصی ۲	۲	۲	-	۳۴	-	۳۴	زبان تخصصی کد ۱ ۲۷
۲۹	زبان تخصصی ۳	۲	۲	-	۳۴	-	۳۴	زبان تخصصی کد ۲ ۲۸
۳۰	زبان تخصصی ۴	۲	۲	-	۳۴	-	۳۴	زبان تخصصی کد ۳ ۲۹
۳۱	بازاریابی اطلاعات سلامت	۲	۲	-	۳۴	-	۳۴	-
۳۲	اصول نمایه سازی و چکیده نویسی	۲	۱	۱	۱۷	۳۴	۵۱	مبانی کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی کد ۱۰
۳۳	سازماندهی دانش ۱: فهرست نویسی توصیفی و موضوعی	۲	۱	۱	۱۷	۳۴	۵۱	مبانی کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی کد ۱۰
۳۴	سازماندهی دانش ۲: رده بندی دیویی	۲	۱	۱	۱۷	۳۴	۵۱	سازماندهی دانش ۱: فهرست‌نویسی توصیفی و موضوعی کد ۳۳
۳۵	سازماندهی دانش ۳: رده بندی کنگره	۲	۱	۱	۱۷	۳۴	۵۱	سازماندهی دانش ۲: رده بندی دیویی کد ۳۴

ادامه جدول شماره ۳- دروس تخصصی اجباری (core) برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی

کد درس	نام درس	تعداد واحد درسی			تعداد ساعات درسی		
		جمع	نظری	عملی	نظری	عملی	جمع
۳۶	سازماندهی دانش ۴: رده بندی NLM	۲	۱	۱	۱۷	۳۴	۵۱
۳۷	سازماندهی دانش ۵: فهرست نویسی مواد غیر کتابی و فهرست نویسی رایانه ای	۲	۱	۱	۱۷	۳۴	۵۱
۳۸	طراحی و مدیریت صفحات وب کتابخانه- های پزشکی	۲	۱/۵	۰/۵	۲۶	۱۷	۴۳
۳۹	شبکه‌های کامپیوتری و پایگاه داده	۳	۲/۵	۰/۵	۴۳	۱۷	۶۰
	جمع				۶۵		

با توجه به ماهیت دروس زیر، گروه های آموزشی می توانند (در صورت برخورداری از زیرساخت های لازم) بخشی از این دروس را بصورت مجازی برگزار نمایند:

- اصطلاحات پزشکی (۰۳): مبانی اپیدمیولوژی (۰۴): جامعه شناسی اطلاعات (۰۷): میانی سازمان و نظام های خدمات سلامت (۱۱): مدیریت دانش سلامت (۱۲): سلامت و رسانه (۱۴): بازاریابی اطلاعات سلامت (۳۲)

جدول شماره ۴- دروس تخصصی اختیاری (non core) برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی

پیش‌نیاز	تعداد ساعات درسی			تعداد واحد درسی			نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری	عملی	نظری	جمع		
-	۴۳	۱۷	۲۶	۰/۵	۱/۵	۲	مقدمات آرشیو	۴۰
-	۵۱	۳۴	۱۷	۱	۱	۲	یادگیری الکترونیک	۴۱
-	۵۱	۳۴	۱۷	۱	۱	۲	آشنایی با فرایند انتشار	۴۲
-	۵۱	۳۴	۱۷	۱	۱	۲	آشنایی با ویراستاری علمی	۴۳
-	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	ارتباطات و اطلاعات سلامت	۴۴
-	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	ساختمان و تجهیزات کتابخانه	۴۵
			۱۲				جمع	

* دانشجوی می‌بایست ۶ واحد از دروس فوق (جدول ج) را متناسب با موضوع پایان نامه موردنظر، موافقت استاد راهنما و تأیید شورای آموزشی دانشگاه بگذرانند.

جدول شماره ۵- کارآموزی در عرصه دوره کارشناسی پیوسته کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی

پیش‌نیاز	تعداد ساعات	تعداد واحد	نام درس	کد درس
کدهای ۱۶ و ۱۹ و ۲۲ و ۲۳ و ۲۴	۲۰۴	۴	کارآموزی در عرصه ۱	۴۶
کدهای ۱۶ و ۲۲ و ۲۳ و ۲۴ و ۲۶	۲۰۴	۴	کارآموزی در عرصه ۲	۴۷
کدهای ۱۶ و ۱۷ و ۲۱ و ۲۲ و ۲۳ و ۲۴ و ۳۶ و ۳۷ و ۴۷	۲۰۴	۴	کارآموزی در عرصه ۳	۴۸
کدهای ۱۵ و ۱۶ و ۲۰ و ۲۲ و ۲۳ و ۲۵ و ۲۸ و ۴۸	۲۰۴	۴	کارآموزی در عرصه ۴	۴۹
	جمع	۸۱۶	جمع	

عنوان کارگاه‌های آموزشی مورد نیاز دوره:

- کارآفرینی: بمدت ۸ ساعت و بعد از نیمسال دوم و ترجیحاً همزمان با درس بازاریابی اطلاعات سلامت
- مرور سیستماتیک (Systematic Review) و متاآنالیز: بمدت ۱۶ ساعت با تأکید بر راهبرد جستجو برای این نوع مطالعات، پس از و یا همزمان با ارائه دروس روش تحقیق و آمار مقدمات و پیشرفته
- پزشکی مبتنی بر شواهد: ۱۲ ساعت، پس از و یا همزمان با دروس روش تحقیق، مراجع و بانک‌های تخصصی پزشکی ۱ و ۲

تعداد واحد: ۳ واحد (نظری)

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

شناخت لازم از دستگاه‌های مختلف بدن و عملکرد آنها به منظور درک بهتر از بیماری‌ها و اصطلاحات

هدف رفتاری:

شناخت ساختمان بدن انسان و دستگاه‌های مختلف آن و کارکرد آنها جهت آشنایی با اختلالات آنها در حد نیاز دانشجوی

رئوس مطالب: (۵۱ ساعت نظری)

- آشنایی با سلول، انواع بافت‌های بدن و عملکرد آنها
- آشنایی با استخوان‌ها، مفصل، خواص کلی یک مهره متحرک، عضلات، تحریک‌پذیری، رباط شناخت دستگاه حرکتی، دستگاه گردش خون، دستگاه تنفس، دستگاه گوارش، دستگاه ادراری، دستگاه تولیدمثل، دستگاه غدد داخلی، دستگاه عصبی و اعمال هر یک، شناخت اندام‌های حواس

منابع اصلی درس:

۱. آخرین ویرایش کتب آناتومی و فیزیولوژی موجود
۲. آناتومی و فیزیولوژی، مهدی نورایی (آخرین ویرایش)

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	*	نظری	-

عنوان درس: اصطلاحات پزشکی (۱)

کد درس: ۰۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

فراگیری واژه‌های رایج در حوزه علوم پایه پزشکی

هدف رفتاری:

ارائه واژه‌های رایج در حوزه علوم پایه پزشکی، آشنایی با ریشه کلمات و وندها

رتبوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

واژه‌های رایج علوم پایه (شامل آناتومی، فیزیولوژی، بیوشیمی، داروشناسی، ایمنی شناسی، میکروب شناسی، انگل شناسی، تغذیه و آسیب شناسی)

منابع اصلی درس:

1. Cohen ,Barbara J. Medical Terminology –Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins, last edition.
2. Mosby's Dictionary of Medicine, Nursing & Health Professions. St. Louis ,Mo: Mosby/Elsevier, last edition.

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	*	نظری	-

عنوان درس: اصطلاحات پزشکی (۲)

کد درس: ۰۳

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: فراگیری واژه‌های رایج در حوزه بالینی

هدف رفتاری:

ارائه واژه‌های رایج در حوزه بالینی

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

واژه‌های رایج در علوم بالینی (شامل دستگاه‌های تنفسی، عفونی، گوارش، قلب و عروق و لنف، ارتوپدی، غده، اندراری و تناسلی، اعصاب، روانپزشکی، جراحی، زنان و زایمان، کودکان، پوست، طب سالمندان، اورژانس، مسمومیت‌ها، گوش، حلق، بینی و چشم پزشکی)

منابع اصلی درس:

1. Cohen ,Barbara J. Medical Terminology –Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins, last edition.
2. Mosby's Dictionary of Medicine, Nursing & Health Professions, St. Louis ,Mo: Mosby/Elsevier, last edition.

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	*	نظری	-

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با تعریف اپیدمیولوژی و شناخت عوامل مؤثر در وضع بیمار در جامعه، فاکتورهای اپیدمیولوژیک و همچنین آشنایی با اپیدمیولوژی مراقبت‌های بهداشتی و درمانی

شرح درس:

تعریف اپیدمیولوژی، سنجش تندرستی و بیماری، انواع مطالعات اپیدمیولوژیک، زنجیره علل بیماری‌ها، اپیدمیولوژی و پیشگیری، اپیدمیولوژی بیماری‌های واگیر، اپیدمیولوژی مراقبت‌های بهداشتی و درمانی و سیاست بهداشتی، برنامه‌ریزی و ارزیابی مراقبت‌های بهداشتی

رئوس مطالب: ۳۴ ساعت نظری

- تعریف اپیدمیولوژی
- جنبه‌های تاریخی اپیدمیولوژی
- دامنه اپیدمیولوژی
- سنجش تندرستی و بیماری
- تعریف تندرستی و بیماری
- سنجش‌های فراوانی بیماری
- آشنایی با نحوه بررسی و استخراج بار بیماری‌ها
- استفاده از اطلاعات
- مقایسه رویداد بیماری
- انواع مطالعات اپیدمیولوژی، Correlation studies, Case report, Case series, Crossectional, Case control, Cohort Experimental
- زنجیره علل بیماری‌ها
- اپیدمیولوژی و پیشگیری
- تعریف و سطوح پیشگیری
- غربالگری
- اپیدمیولوژی بیماری‌ها و واگیر
- اپیدمیولوژی بیماری‌های شایع و واگیر در ایران
- بررسی و کنترل همه‌گیری‌های بیماری‌های واگیر
- اپیدمیولوژی و برنامه‌ریزی مراقبت‌های بهداشتی و درمانی
- مراقبت‌های بهداشتی درمانی

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

۱. اصول اپیدمیولوژی مازنر

۲. اصول اپیدمیولوژی مک ماهان

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	*	نظری	-

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف: دانشجویان در قالب این درس با تاریخ علوم پزشکی و اهمیت آن برای جامعه پزشکی و حوزه کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی آشنا می گردند.

هدف های رفتاری: دانشجو با تاریخ علوم پزشکی از پیدایش تاکنون آشنا می گردد و مراجع پزشکی اسلامی و سنتی را می شناسد.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

- اهمیت درس تاریخ پزشکی و دلایل آن
- جایگاه تاریخ علوم پزشکی در رده بندی NLM
- نقاط عطف تاریخ علوم پزشکی ایرانی، اسلامی و غربی
- پزشکان نامی و آثار پزشکی معروف ایرانی، اسلامی و غربی
- تبیین تبادل های علمی در تاریخ پزشکی شرقی و غربی
- تهیه یک مقاله کتابخانه ای در یکی از زمینه های مرتبط

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

۱. الگود، سریل، تاریخ پزشکی ایران و سرزمین های خلافت شرقی، ترجمه باقر ساروخانی.
۲. رهادوست، فاطمه. کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی، آشنفتگی های زبان جامعه پزشکی، جهان کتاب، سال هشتم، ش. ۸، ۱۳۸۲.
۳. محقق، مهدی. مجموعه مقالات و متون در تاریخ و اخلاق پزشکی در اسلام و ایران..
۴. گنج بخش زمانی، محسن. تاریخ پزشکی دوره قاجار به روایت اسناد.
۵. معرف زاده، منصور. جستجوی بیست و پنج ساله درباره طب اسلامی از مجلات معتبر جهان. اهواز: دانشگاه اهواز، ۱۳۷۲.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	-	نظری	-

کد درس: ۰۶

عنوان درس: مقدمه ای بر فلسفه پزشکی

پیش نیاز یا همزمان: مبانی آناتومی و فیزیولوژی کد ۰۱ - اصطلاحات پزشکی کد ۱ کد ۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف: دانشجویان در قالب این درس با ویژگی‌های علم و وجوه تمایز و تشابه آن با فلسفه هنر و نیز علوم محض و تجربی آشنا می‌شوند باجنبه‌های تئوری، تحقیق و عمل در پزشکی بویژه مسائل متافیزیک و منفعت شناختی آشنا می‌گردند

هدف‌های رفتاری: دانشجوی با مفهوم فلسفه، علم و هنر، پارادایم، فلسفه پزشکی، روش علمی آشنا می‌گردد و این مفاهیم را می‌شناسد.

رئوس مطالب:

- ماهیت علم، هنر، فلسفه، پارادایم
- علم محض و تجربی
- علم و فناوری
- تاریخ علم
- ابزارها و روش تحقیق علمی
- چپستی فلسفه پزشکی و رابطه آن با فلسفه علم
- موضوعات فلسفه پزشکی
- کارکرد در فلسفه پزشکی و علیت در علم و پزشکی
- مفهوم بیماری و سلامت

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

۱. سروش ع. علم چیست: فلسفه چیست؟ تهران: حکمت، ۱۳۵۷.
۲. مطهری م. آشنایی با علوم اسلامی (فلسفه). تهران: صدرا، ۱۳۸۱.
۳. برنالچ. علم در تاریخ. ترجمه ح اسدپور پیرانفر، کفانی. تهران: امیرکبیر، ۱۳۸۷. (فصل ۱، ۵ و ۶)
۴. دامپی یرو، دامپی یر س. تاریخ علم. ترجمه ع. آذرنگ. تهران: سمت، ۱۳۸۰.
۵. لاک ا. گاهشمار علم: سال‌شمار رویدادهای تاریخ علم و فناوری از ده‌هزار سال پیش از میلاد تا قرن بیستم. ترجمه غ افضلی و دیگران. تهران: بنیاد دانشنامه بزرگ فارسی، ۱۳۸۱.
۶. هال لوه. تاریخ و فلسفه علم. ترجمه آذرنگ. تهران: سروش، ۱۳۸۳.
۷. آذرنگ ع. تاریخ تمدن. تهران: کتابدار، ۱۳۹۴.
۸. موحد ابطحی م. آشنایی با فلسفه پزشکی. با مقدمه مهدی دهباشی. اصفهان، مرکز تحقیقات علوم انسانی سلامت، ۱۳۸۹.

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	-	نظری	-

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف: آشنایی با علم جامعه‌شناسی، مفاهیم آن و حوزه فعالیت جامعه‌شناسی؛ جامعه‌شناسی توسعه پایدار؛ آشنایی با عوامل اجتماعی مؤثر بر مالکیت، تولید، جریان و مصرف اطلاعات؛ رابطه علوم اطلاعات و جامعه‌شناسی؛ آشنایی با جامعه اطلاعاتی و نظریه‌های آن

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- جامعه‌شناسی را تعریف کند؛
- حوزه فعالیت جامعه‌شناسی را توضیح دهد؛
- در خصوص توسعه و توسعه پایدار بحث کند؛
- در خصوص عوامل و تحولات اجتماعی مؤثر بر مالکیت، تولید، جریان و مصرف اطلاعات بحث کند؛
- جامعه اطلاعاتی، ویژگی‌ها و نظریه‌های آن را توضیح دهد؛
- در مورد تأثیر متقابل کتابخانه و تحولات اجتماعی بحث کند؛
- در خصوص رسانه‌های جمعی با تأکید بر فناوری‌های ارتباطی و نقش آن‌ها در جامعه بحث کند.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

- تعریف جامعه‌شناسی، اهداف جامعه‌شناسی و حوزه فعالیت آن
- مفهوم و نقش اطلاعات در جامعه
- تأثیر تحولات اجتماعی بر اطلاعات و رشد کتابخانه‌ها
- مفهوم توسعه و توسعه پایدار
- توسعه اقتصادی
- توسعه سیاسی
- توسعه اجتماعی
- توسعه فرهنگی
- عوامل مؤثر بر توسعه پایدار
- تأثیر اطلاعات و مطالعه بر توسعه پایدار
- سرانه مطالعه و عوامل مؤثر بر آن
- تولید اطلاعات و عوامل اجتماعی مؤثر بر آن
- عوامل مؤثر بر جریان اطلاعات
- آزادی بیان و جریان آزاد اطلاعات
- سانسور اطلاعات و پیامدهای آن
- جامعه اطلاعاتی

- شکاف اطلاعاتی
- مبادله اطلاعات و نقش فناوری‌های ارتباطی در تحولات این حوزه
- جامعه اطلاعاتی و نقش کتابخانه‌ها

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

۱. هیل م. و. تأثیر اطلاعات بر جامعه، ترجمه م نوکاریزی، تهران: چاپار، ۱۳۸۱.
۲. داورپناه م. ر. اطلاعات و جامعه، تهران: دبیزش، ۱۳۸۴.
۳. محسنی م. جامعه شناسی جامعه اطلاعاتی، تهران: دیدار، ۱۳۸۰.
۴. فوکس ک. نظریه انتقادی اطلاعات، ترجمه م شقاقی، تهران: شناسه؛ چاپار، ۱۳۹۳.
۵. بوئشن ج و همکاران. نظریه انتقادی برای علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی، ترجمه ف محمدی، تهران: نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور؛ چاپار، ۱۳۹۵.
۶. موسکو و. اقتصاد سیاسی ارتباطات، ترجمه ر قاسمیان، تهران: ساقی، ۱۳۹۱.
۷. شوترز ایشل ر. مبانی جامعه‌شناسی ارتباطات، ترجمه ک راسخ، تهران: نی، ۱۳۹۱.
۸. درآمدی بر جامعه‌شناسی ادبیات، گردآوری و ترجمه م ج پوینده، تهران: نقش جهان، ۱۳۹۲.
۹. دریفوس ه. درباره اینترنت، ترجمه ع ملائکه، تهران: گام نو، ۱۳۸۳.
۱۰. بل د. درآمدی بر فرهنگ‌های سایبر، ترجمه ج حسنی، م کوثری، تهران: جامعه‌شناسان، ۱۳۸۹.

11. Finkelstein D, McCleery A. The Book History Reader. New York: Routledge, 2005.
12. Towheed Sh, Crone R, Halsey K. The History of Reading. New York: Routledge, 2011.
13. Watling G. Cultural History of Reading. Westport: Greenwood press, 2009.
14. O'Hara K. Stevens D. Inequality.com: Power, Poverty and Digital Divide. Oxford: Oxford University Press, 2006.
15. Drahos P. Information Feudalism: Who Owns Knowledge Economy. London: Earthscan Publications Ltd, 2002.
16. May Ch. Key Thinkers for Information Society. New York: Routledge, 2003.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	۴۰٪	نظری ۵۰٪	فعالیت کلاسی ۱۰٪

هدف:

آشنا ساختن دانشجویان با اصول، مفاهیم اساسی و ماهیت روانشناسی ارتباطات، اخلاق حرفه‌ای، و رابطه آنها با رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی در بهبود روابط بین فردی و سازمانی

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- بتواند تاریخ مختصر روانشناسی و سیر تحول آن را بیان کند.
- بتواند کلیات مفاهیم و موضوع‌های مورد مطالعه در روانشناسی عمومی و نظریه‌های روانکاوی و رویکردهای روانشناسی بالینی را تعریف کند و توضیح دهد.
- با مبانی، فرایندها و پایه‌های زیستی رفتار آشنا شود و بتواند آن‌ها را توضیح دهد.
- با روانشناسی روابط انسانی آشنا شود و بتواند آن‌ها را در روابط بین‌فردی و اجتماعی و سازمانی به کار گیرد.
- بتواند مفاهیم و موضوع‌های مورد مطالعه در روانشناسی اجتماعی از جمله فرد و جامعه، فرهنگ و شخصیت، گروه‌سنجی و فرد در جمع (تقلید، تلقین‌پذیری، تاثیر افکار عمومی، تبلیغات) را تعریف کند و آن‌ها را در روابط بین فردی و سازمانی به کار گیرد.
- بتواند رابطه روانشناسی با ارتباطات، جامعه‌شناسی و مردم‌شناسی با کتابداری را بشناسد و آن‌ها را در روابط فردی، سازمانی و اجتماعی به کار گیرد.
- بتواند کاربرد روانشناسی را در پژوهش‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی از جنبه‌های مختلف (رفتار سازمانی، رفتار اطلاع‌یابی، تعارضات سازمانی، روابط انسانی، اخلاق حرفه‌ای، و...) بشناسد و آن‌ها را در بهبود رفتار فردی و سازمانی کتابخانه به کار گیرد.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری و ۳۴ ساعت کار عملی و اجرای نقش، شامل ۸ جلسه ۴ ساعته کارگاهی)

- تعریف روانشناسی و سیر تحول آن
- رابطه روانشناسی عمومی و اجتماعی با بهبود روابط فردی، سازمانی
- عوامل مؤثر بر رفتار؛ پایه‌های زیستی رفتار؛
- ناسازگاری، تعارض، ناکامی، هوش، شخصیت، انگیزش، هیجان، عواطف، ادراک، یادگیری؛
- رویکردها و نظریه‌های روانکاوی و روانشناسی بالینی؛
- اخلاق حرفه‌ای؛ فرد و جامعه، فرهنگ و شخصیت، فرد در جمع؛ مهارت‌های ارتباطی؛
- روانشناسی و ارتباط آن با انجام پژوهش‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی برای بهبود روابط انسانی و سازمانی

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

- دواچی، طبیبی س. روانشناسی عمومی (با رویکرد اجتماعی): برای دانشجویان پرستاری، مامایی، پیراپزشکی، تهران: شهرآب: آینده‌سازان، ۱۳۹۲.
- اتکینسون، ر. و دیگران. زمینه روانشناسی هیلگارد (ترجمه از آخرین ویراست انگلیسی). ترجمه من براهنی و دیگران. تهران: رشد، ۱۳۹۵.
- بولتون، ر. روانشناسی روابط انسانی: مهارت‌های مردمی. ترجمه حر سهرابی، ا حیات روشنائی. تهران: رشد، ۱۳۹۴.
- گنجی ح. مبانی روانشناسی عمومی. تهران: نشر ساوالان، ۱۳۹۳.
- لاندین، رو. نظریه‌ها و نظام‌های روانشناسی (تاریخ و مکتب‌های روانشناسی). ترجمه ی سیدمحمدی. تهران: نشر ویرایش، ۱۳۹۲.
- بونک آپ، وان‌وخت م. کاربرد روانشناسی اجتماعی: فرایند مشکلات اجتماعی و گام‌های حل آن‌ها. ترجمه ع اسماعیلی. تهران: رشد فرهنگ، ۱۳۹۱.
- فرامرز قراملکی، ا. درخشانی ل. رضایی شریف‌آبادی س. اخلاق حرفه‌ای در کتابداری و اطلاع‌رسانی. تهران: سمت، ۱۳۹۰.
- توگندهت، ا. گفت‌وگوهایی در باره رفتار اخلاقی. ترجمه اع حیدری و ر حیدری. تهران: موسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران، ۱۳۸۷.

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	نظری عملی	-

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: (۰/۵ واحد نظری - ۱/۵ واحد عملی)

هدف: آشنایی با رایانه و بخش‌های مختلف آن و نیز با مهارت‌های هفتگانه ICDL با تأکید بر کاربرد آن‌ها در کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی پزشکی

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- با زیرساخت‌های فناوری و ارتباطی آشنا شود.
- رایانه و بخش‌های مختلف سخت‌افزاری آن را بشناسد.
- با مرورگرهای مختلف کار کند.
- انواع نرم‌افزارها را بشناسد.
- با نرم‌افزارهای بسته "مهارت‌های هفتگانه ICDL" (مانند ورد، پاورپوینت و ...) کار کند.
- نرم‌افزار «ورد» را بشناسد و بتواند با آن کار کند.
- نرم‌افزار «پاورپوینت» را بشناسد و بتواند با آن کار کند.
- نرم‌افزار «اکسل» را بشناسد و بتواند با آن کار کند.

رئوس مطالب: (۹ ساعت نظری - ۵۱ ساعت عملی)

سیستم‌های رایانه‌ای و بخش‌های مختلف آن (واحد پردازش مرکزی، حافظه اصلی، حافظه کمکی، ابزارهای ورودی و خروجی و ابزارهای ارتباطی)، نسل‌های رایانه و انواع رایانه، انواع سیستم عامل، مدیریت فایل، پوشه و برنامه‌های جانبی، جستجوی فایل.

آشنایی با قالب پی‌دی‌اف و نحوه عملیات‌های مختلف با آن، آشنایی با مرورگرها و کار با یکی از مرورگرهای رایج. آشنایی با واژه‌پرداز «ورد» و کار با آن، شامل تعریف صفحه‌کلید، شیوه تایپ، قالب‌بندی مدرک، ویرایش مدرک، مراحل تهیه جدول، وارد کردن تصویرها و نمودارها در مدرک، ایجاد پیوند بین مطالب، کنترل غلط‌های املائی، شیوه تهیه سرصفحه‌ها و پانوشته‌ها، چاپ مطالب و تنظیمات مربوطه...

آشنایی با «اکسل» و اجرای برنامه، شامل انتخاب و پاک کردن سلول‌ها، سطرها، ستون‌ها، مرتب‌سازی داده‌ها، وارد نمودن تاریخ و زمان، یادداشت‌های متنی در سلول‌ها، ترکیب یک سلول با چند سلول، تغییر شکل و ابعاد تصویرها، جابه‌جایی تصویر گرافیکی، افزودن ابزار به نوار ابزار، و...

آشنایی با «پاورپوینت» و اجرای برنامه، شامل طراحی ارائه (نمادهای ارائه، اسلایدها، مستر اسلایدها)، قالب‌بندی متن و تصویر، ترسیم نمودار و اشکال گرافیکی، افکت‌های نمایش اسلاید، آماده‌سازی و چاپ، ...

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

آزمون پایان ترم با هماهنگی و مشارکت بین سازمانی با مرکز مهارت‌های فنی و حرفه‌ای هر استان به منظور اخذ مدرک معتبر CDL آبرای دانشجویانی که این درس را می‌گذرانند.

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

۱. بیرانوند، موسوی چمنی، واژه‌پرداز فارسی و لاتین ۲۰۰۷، شیراز: نشر همارا، ۱۳۹۱.
۲. موسوی ع، سبز علی گل م. گواهینامه بین‌المللی کاربردی کامپیوتر. تهران: صفار، اشراق، ۱۳۹۲.
۳. لاودن کس، لاودن ج پ. فناوری اطلاعات. ترجمه ح محسنی. تهران: نشر کتابدار، ۱۳۸۰.
۴. عباسی م، شکرریز م. مبانی و کاربرد رایانه. تهران: مدرسه، ۱۳۹۲.
۵. و منابع مرتبط روزآمد

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	*	نظری عملی	-

هدف:

آشنا کردن دانشجویان با اصول و مبانی علم کتابداری و اطلاع‌رسانی و رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی و مراکز ارائه خدمات اطلاعات سلامت، ارتباط عناصر رشته با یکدیگر، روابط بین‌رشته‌ای، شباهت‌ها و تفاوت‌های این رشته با دیگر رشته‌های مشابه، جایگاه رشته در ایران و جهان.

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- اصطلاحات و مفاهیم مرتبط با کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی را تعریف کند.
- تاریخچه علم کتابداری و اطلاع‌رسانی را با تأکید بر کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی شرح دهد؛
- با زمینه‌ها و بسترهای شغلی کتابداران و اطلاع‌رسانان پزشکی (کتابخانه‌ها، مراکز تحقیقاتی و پژوهشگاه‌ها، بیمارستان‌ها، مراکز علم‌سنجی، تیم‌های تحقیقاتی و درمانی، مراکز انتشاراتی و...) آشنایی یابد؛
- حرفه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی را شرح دهد.
- فلسفه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی را بداند.
- جنبه‌های اجتماعی و حقوقی رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی را بشناسد.
- اخلاق حرفه‌ای در کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی را شرح دهد.
- تاثیر فناوری‌های نوین را بر خدمات کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی پزشکی توصیف نماید.
- جایگاه و منزلت اجتماعی کتابداران و اطلاع‌رسانان پزشکی را در عرصه سلامت بیان نماید.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

- اصطلاحات، تعاریف و مفاهیم مرتبط با کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی؛
- تاریخچه علم کتابداری و اطلاع‌رسانی با تأکید بر کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی در ایران و جهان؛
- تاریخچه و سیر تکامل کتابت و کتابخانه‌ها؛
- انواع منابع اطلاعاتی و اهمیت هر یک؛
- انواع کتابخانه‌ها و کارکرد آن‌ها؛
- خدمات کتابخانه‌ها به مخاطبان، بویژه گروه‌های خاص (معلولان، نوسودان، بیماران، کودکان، زنان و...)
- خدمات اطلاع‌رسانی پزشکی، زمینه‌ها و بسترهای شغلی کتابداران و اطلاع‌رسانان پزشکی (کتابخانه‌ها، مراکز تحقیقاتی و پژوهشگاه‌ها، بیمارستان‌ها، مراکز علم‌سنجی، تیم‌های تحقیقاتی، تیم‌های درمانی، تیم‌های مرور سسیستماتیک، مراکز انتشاراتی، و...)

- انجمن‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی در ایران و جهان؛
- تغییر و تحولات نقش‌های کتابداران و اطلاع‌رسانان پزشکی در طول تاریخ یا تاکید بر نقش‌های جدید آنان (آموزشیاری، پژوهشیاری، علم‌سنجی، اطلاع‌درمانی، کتابدرمانی، مشاوره اطلاعاتی، مدیریت مجلات، و...)
- مفاهیم و رسانه‌های نوین مرتبط با کتابداری و اطلاع‌رسانی با تاکید بر کاربرد آن‌ها در حوزه سلامت (وب ۲، کتابخانه ۲، رایانش ابری، رسانه‌های اجتماعی، وب پنهان، و...)
- جایگاه و منزلت کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی و شیوه‌های ارتقاء آن در جامعه.

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

۱. آزاده ف. کتابخانه ملی پزشکی ایران: با در آمدی بر طرح اطلاعات بهداشتی و زیست‌پزشکی و پیشینه نظام‌های اطلاع‌رسانی پزشکی در ایران. تهران: فراسخن، ۱۳۹۳.
۲. بهمن‌آبادی ع. مبانی، تاریخچه و فلسفه علم اطلاع‌رسانی: مجموعه مقالات. تهران، کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۸۱.
۳. حرری ع. درآمدی بر اطلاع‌شناسی: کارکردها و کاربردها. تهران: دما و کتابدار، ۱۳۸۷.
۴. دریتی ج. ک. شغل‌های کتابداری و علم اطلاعات. ترجمه ع مومنی، ع عبودیت، ف علیزاده. تهران: کتابدار، ۱۳۹۳.
۵. رها دوست، ف. فلسفه کتابداری و اطلاع‌رسانی. تهران: نشر کتابدار، ۱۳۸۷.
۶. ریچارد را. مبانی علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی. ترجمه م خادمیان. مشهد: کتابخانه رایانه‌ای، ۱۳۸۷.
۷. شعبانی ا. میرحسینی ز. مبانی علم اطلاعات و دانش‌شناسی. تهران: سمت، ۱۳۹۴.
۸. فتاحی ر. ارزش‌ها و جذابیت‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی. تهران: کتابدار، ۱۳۸۸.
۹. لستر ج، کوهلر وک. مبانی مطالعات اطلاع‌رسانی: درک اطلاعات و محیط آن. ترجمه م نوکاریزی. تهران: چاپار، ۱۳۸۹.
۱۰. مختاری معمار ح. درآمدی بر کتابداری. ویرایش دوم. تهران: نشر قو، ۱۳۸۲.
۱۱. ویکری ب، ویکری ا. علم اطلاع‌رسانی در نظر و عمل. ترجمه ع فرج‌پهلوی. مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۸۰.
12. Rish S. Information services today. Rowman and littlefield Publishers, 2015.
13. Rubin R. Foundations of library and information science. 2nd Edition. Neal-Schuman Publishers, 2004.
14. Stone S. Information Theory. Sebtel Press, 2015.

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	*	نظری عملی	انجام پروژه عملی و تحقیق کلاسی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف:

- آشنایی دانشجویان با ماهیت، اصول و مراحل مختلف فرآیند برنامه‌ریزی و برنامه‌ریزی بهداشتی در نظام سلامت
- ارتقاء میزان شناخت و توان تحلیل نظام‌های اطلاع‌رسانی سلامت
- کسب آمادگی لازم برای مشارکت در تدوین برنامه‌های مرتبط با مدیریت دانش در نظام سلامت

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- با تاریخچه سازمان‌های بهداشتی و درمانی در ایران آشنا شود.
- ساختار و نظام ارائه مراقبت‌های بهداشتی و درمانی در ایران را بشناسد.
- شاخص‌ها و ویژگی‌های کلیدی نظام سلامت در ایران را نام ببرد.
- مفاهیم و ارکان برنامه‌ریزی و برنامه‌ریزی بهداشتی را تعریف کند.
- با سطوح برنامه‌ریزی (ناحیه‌ای، منطقه‌ای و ملی) در نظام سلامت ایران آشنا شود.
- با برنامه‌ها و اولویت‌ها و سیاست‌گذاری‌های کلان ملی در حوزه سلامت (برنامه‌های توسعه‌ای و ...) آشنا شود.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

- تاریخچه و ساختار سازمان‌های بهداشتی درمانی
- برنامه‌ریزی و سطوح آن در نظام بهداشت و درمان
- سیاست‌های کشور در حوزه سلامت

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

۱. اسناد برنامه‌های ملی، قوانین، مقررات، و اسناد کلان کشور
۲. اصلاحات نظام سلامت: راهنمایی برای ارتقای عدالت و کارایی. ترجمه اع فتاح‌زاده، و دیگران. تهران: انتشارات این سینای بزرگ، ۱۳۸۴.
۳. اصول مدیریت و برنامه‌ریزی بیمارستان. ترجمه ح انصاری، ف عبادی‌فرد آذر. تهران: سماط، ۱۳۷۸.
۴. سازمان جهانی بهداشت. گزارش جهانی سلامت، سال ۲۰۰۰. تهران: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، ۱۳۸۲. خلاصه در <http://rc.majlis.ir/m/report/download/729070>
۵. طبیبی ج، ملکی م. برنامه‌ریزی استراتژیک. تهران: ترمه، ۱۳۹۴.
۶. عرب م، و دیگران. نظام‌های بیمه سلامت. تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی، ۱۳۹۲.
۷. گرین ا. اصول برنامه‌ریزی بهداشتی. ترجمه ف عبادی‌فرد آذری، م بارونی، ا صابر ماهانی. تهران: عبادی‌فرد، ۱۳۸۷.

۸. مرزبان س. و دیگران. مبانی اقتصاد سلامت. تهران: مزدک، ۱۳۹۳.
۹. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی. استانداردهای اعتباربخشی بیمارستان در ایران. تهران: مرکز نشر صدا، ۱۳۸۹.
۱۰. هوراک ب.ج. برنامه‌ریزی استراتژیک در مراقبت‌های بهداشتی: تهیه گام به گام یک برنامه مبتنی بر کیفیت. ترجمه ا لامعی. تهران: آیه، ۱۳۸۲.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی		پروژه
-	*	نظری	عملی	کار کلاسی

تعداد واحد: ۲ واحد نظری

نوع واحد: نظری

هدف:

آشنایی با مفاهیم پایه در مدیریت دانش سلامت و آشنایی با انواع سیستم‌های اطلاعاتی، ابزارها و روش‌های مدیریت و اشتراک دانش در حوزه سلامت

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- مفاهیم مدیریت دانش و سازمان‌های یادگیرنده را شرح دهد.
- نقش و کارکرد دانش در نظام سلامت را بیان کند.
- راهبردهای خلق، اخذ، و اشتراک دانش را توصیف نماید.
- نحوه طراحی، توسعه، معماری، پیاده‌سازی، و ارزیابی طرح‌های مدیریت دانش سلامت را شرح دهد.
- فناوری‌های نظام مدیریت دانش سلامت را نام ببرد و شرح دهد.
- سیستم‌های پشتیبان تصمیم‌گیری بالینی را تعریف و توصیف نماید.
- شیوه‌های مستندسازی تجارب و دانش پزشکان و پیراپزشکان در بیمارستان‌ها را شرح دهد.
- نحوه مدیریت دانش سلامت در فضای مجازی را توصیف نماید.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

- تعریف مفاهیم؛ انواع دانش و ویژگی‌های منحصربه‌فرد آن‌ها در حوزه سلامت؛ نقش و کارکرد دانش در نظام سلامت؛
- سازمان‌های یادگیرنده؛ اصول و الگوهای مدیریت دانش، سیستم‌ها و مدل‌های مدیریت دانش در حوزه سلامت؛
- فناوری اطلاعات، ابزارها و روش‌های مدیریت دانش سلامت؛ فرایندها و معماری مدیریت دانش در نظام سلامت؛
- راهبردهای خلق، اخذ و اشتراک دانش؛ شیوه‌های مستندسازی تجارب و دانش پزشکان و پیراپزشکان در بیمارستان‌ها؛ تسهیل فرایند اشتراک دانش سلامت در بیمارستان‌ها و همچنین در سطح جامعه؛
- ترجمان دانش سلامت؛ محرمانگی اطلاعات سلامت؛ سیستم‌های پشتیبان تصمیم‌گیری بالینی؛
- شبکه‌های اجتماعی و مدیریت دانش سلامت؛ انواع بانک‌های اطلاعاتی در حوزه مدیریت دانش، مرور نظام‌مند، مدیریت دانش مبتنی بر شواهد.

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

۱. احمدی ع، صالحی ع. مدیریت دانش. تهران: دانشگاه پیام نور، ۱۳۹۱.
۲. حسن‌زاده م. دانش: سنجش و اندازه‌گیری. تهران: . ۱۳۸۶.
۳. حسن‌زاده م. مدیریت دانش: مفاهیم و زیرساخت‌ها. تهران: کتابدار، ۱۳۸۶.
۴. حسن‌زاده م، فاطمی ا، عمرانی ا. مدیریت دانش و علوم اطلاعات: پیوندها و برهمکنش‌ها. تهران: کتابدار، ۱۳۸۸.
۵. حمیدی‌زاده مر. مدیریت دانش و داتایی: ساختار، فرایندها و سازوکارها. تهران: یاقوت، ۱۳۸۹.
۶. صادق‌زاده وایقان ع. اطلاعات و جریان اطلاعات در سازمان‌ها. تهران: کتابدار، ۱۳۹۲.
۷. طباطبایی ا، رمضانی ع. مدیریت دانش در سازمان با تأکید بر انتقال دانش. تهران: جهاد دانشگاهی، ۱۳۸۹.
۸. عدلی ف، مدیریت دانش و حرکت به فراسوی دانش. تهران: فراشناختی اندیشه، ۱۳۸۴.
۹. قلیچلی ب. مدیریت دانش: فرآیند خلق، تسهیم و کاربرد سرمایه‌های فکری در کسب‌وکارها. تهران: سمت، ۱۳۸۹.
۱۰. لیوویتز ج. مدیریت دانش: آموزه‌هایی از مهندسی دانش. ترجمه م حسن‌زاده، تهران: کتابدار، ۱۳۹۱.
11. Bali R, Dwivedi A (Eds.). Healthcare knowledge management: issues, advances and successes. Springer Science & Business Media, 2010.
12. Dalkir K. Knowledge management in theory and practice. Routledge, 2013.
13. Fine DJ, D'Aquila R, Kovner AR. Evidence-based Management in Healthcare. Chicago: Health Administration Press, 2010.
14. Pease W, et al. Biomedical Knowledge Management: Infrastructures and Processes for E-Health Systems. IGI Global, 2010.
15. Wickramasinghe N, et al. Healthcare knowledge management primer. Routledge, 2009.
16. Zipperer L. Knowledge Management in Healthcare. Routledge, 2014.

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	*	نظری	-

تعداد واحد: ۳ واحد (۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی)
نوع واحد: نظری - عملی

هدف:

آشنا ساختن دانشجو با ضرورت پژوهش، اصول و مقدمات روش‌های پژوهش و ایجاد مهارت‌های اولیه در آنها برای انجام پژوهش در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- با ساختار علمی یک پژوهش آشنا بشود.
- انواع پژوهش از نظر هدف و روش (ماهیت) را توصیف نماید؛
- انواع متغیر، و مقیاس‌های سنجش آنها را توضیح دهد؛
- روش‌های تعیین، تدوین و ارزشیابی مسئله پژوهش را بیان کند؛
- انواع روش‌های پاسخگویی به مسئله (سؤالات اساسی و فرضیه پژوهش) را توصیف نماید؛
- روش‌های مختلف نمونه‌گیری را توضیح دهد؛
- ابزارها و روش‌های گردآوری اطلاعات را بیان کند؛
- انواع مختلف استناد را در یک اثر پژوهشی به کار گیرد؛
- یک پروپوزال پژوهشی را بر اساس اصول علمی بررسی نماید و عملاً با نحوه نگارش یک گزارش تحقیق آشنا شود.

رنوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

- مفاهیم مرتبط با پژوهش (تعریف، کارکرد، اخلاق پژوهش و...)، ویژگی‌های پژوهش علمی،
- متغیر و انواع آن، مقیاس‌های سنجش آن،
- عناصر پژوهش، انواع پژوهش از نظر هدف (بنیادی و کاربردی)،
- روش‌های پژوهش با تأکید بر انواع روش‌های کمی،
- تعیین، تدوین و ارزشیابی مسئله پژوهش،
- فرضیه و انواع آن، انواع سؤالات پژوهشی،
- جامعه پژوهش، روش‌های نمونه‌گیری،
- روش‌های گردآوری اطلاعات،
- شیوه‌های استنادی به منابع (APA, Vancouver, ...)
- استفاده از نرم افزارهای مدیریت منابع (همچون Mendeley, EndNote, ...) برای استفاده از شیوه‌های استنادی و تعریف شیوه‌های مخصوص نشریات خاص
- تدوین و تنظیم پروپوزال پژوهشی، روش تهیه یک گزارش تحقیق.

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

۱. آخوندزاده ش. اصول روش تحقیق و نگارش مقالات علمی برای رشته‌های علوم پزشکی. تهران: نشر جامعه نگر، ۱۳۸۲.
۲. پاول رر. روش‌های اساسی پژوهش برای کتابداران. ترجمه ن حریری. ویرایش ۲. تهران: دانشگاه آزاد اسلامی، ۱۳۸۵.
۳. حافظ‌نیا م. مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی. تهران: سمت، ۱۳۹۳.
۴. حرری ع. آیین نگارش علمی. تهران: نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، ۱۳۸۸.
۵. حرری ع، شاهبداغی ا. شیوه‌های استناد در نگارش‌های علمی: رهنمودهای بین‌المللی. تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۸۷.
۶. خدمت ح، و دیگران. روش تحقیق در علوم پزشکی و بهداشت. تهران: سالمی، ۱۳۸۱.
۷. دلاور ع. روش تحقیق در روان‌شناسی و علوم تربیتی. تهران: ویرایش، ۱۳۹۳.
۸. دیانی م.ج. روش‌های تحقیق در کتابداری. مشهد: کتابخانه رایانه‌ای، ۱۳۸۴.
۹. صفاری م، و دیگران. روش‌های پژوهش در آموزش و ارتقاء سلامت. تهران: آثار سبحان، ۱۳۸۸.
۱۰. کومار ک. روش‌های پژوهش در کتابداری و اطلاع‌رسانی. ترجمه ف رهادوست، ف خسروی. تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۰.
۱۱. منصوریان ی. مبانی نگارش علمی. تهران: کتابدار، ۱۳۸۹.
۱۲. توپخت م. روش تحقیق پیشرفته. تهران: جهاد دانشگاهی، ۱۳۹۳.

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی		پروژه
-	*	نظری	عملی	تدوین، تنظیم و ارائه یک پروپوزال پژوهشی (به صورت گروهی)

تعداد واحد: ۲ واحد (۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف:

آشنایی با نظریه‌های ارتباطات و رسانه، آماده‌سازی و توانمندسازی دانشجویان برای نگارش ژانرهای مختلف روزنامه‌نگاری (خبر، گزارش و مصاحبه در حیطه‌های پزشکی)، آشنایی با روش‌های جمع‌آوری اطلاعات، شناخت منبع، فرایند تولید و انتشار اطلاعات، نظریه‌های عمده ارتباطات جهانی، توانمندسازی دانشجویان برای همکاری در تشریحات علمی و رسانه‌های مرتبط با حوزه علوم پزشکی و ایجاد مهارت کار کردن و پذیرش نقش مورد نظر و انجام مسئولیت‌های حرفه‌ای در یک گروه ادیتوریال رسانه‌های ارتباط جمعی در حیطه سلامت.

هدف‌های رفتاری:

به منظور انجام صحیح فعالیت‌های مرتبط با سلامت و رسانه و کسب مهارت‌های لازم، دانشجو باید با اصول و فنون رسانه و مهارت کار کردن در یک گروه ادیتوریال نشریات علوم پزشکی و رسانه‌های مرتبط با حوزه سلامت آشنا، و قادر باشد نقش و مسئولیت حرفه‌ای خود را ایفا کند.

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- سیر تحول و توسعه رسانه‌ها (چاپی، الکترونیکی) و نقش و اهمیت آن‌ها را توضیح دهد.
- مفاهیم اساسی خبر، ارزش‌های خبری، و تفاوت خبر با اطلاعات و تفسیر را بیان کند.
- عناصر شش‌گانه خبر را تشخیص دهد و کاربرد و جایگاه هر یک را در فرایند تولید و انتشار خبر بیان کند.
- قواعد درست‌نویسی، نشانه‌گذاری، و شیوه‌های گوناگون مأخذنویسی در نشریه‌های هدف حوزه علوم پزشکی را با ذکر مثالی بیان کند.
- مصاحبه را تعریف کند و انواع آن را با ذکر مثال توضیح دهد.
- از سخنرانی‌ها، سمینارها، کنفرانس‌ها و همایش‌های علمی، گزارش خبری تهیه کند.
- ساختار کامل یک مقاله در روزنامه‌ها و مطبوعات را با ذکر ارکان مختلف آن توضیح دهد.
- تفاوت اساسی بین رسانه‌های محلی، ملی و جهانی را بیان کند و تأثیرات عمده فرهنگ و ارتباطات در عرصه بین‌المللی را توضیح دهد.
- فرایند تولید پیام و تأثیر تعاملی شدن رسانه‌های جدید در عرصه ارتباطات جهانی را توضیح دهد.
- سازمان‌های بین‌المللی مرتبط با رسانه (مانند یونسکو، مؤسسات بین‌المللی استاندارد، و اخلاق نشر حوزه علوم پزشکی) را بشناسد و جایگاه آن‌ها را بیان کند.
- با مفهوم آزادی بیان و سانسور در حوزه‌های خبری داخلی و خارجی آشنا باشد.

رئوس مطالب: (۲۶ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی)

- تعریف و کارکرد رسانه
- خبر و انواع آن، عناصر و روش‌های تهیه خبر
- سازمان‌های مرتبط با رسانه در سطوح داخلی، ملی و بین‌المللی

- آزادی بیان و سانسور
- نقش رسانه‌ها در سلامت

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

۱. اسدی ع. روزنامه‌نگاری در جهان معاصر. تهران: آثار فکر: دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۹۳.
۲. اسمیت آ. ژئوپولیتیک اطلاعات: شیوه‌های سلطه‌جویی فرهنگی استعمار در جهان از طریق رسانه‌های همگانی. ترجمه ف شیروانی. تهران: سروش، ۱۳۹۳.
۳. راست‌منش ر. چگونه یک مقاله را بخوانیم و نقد کنیم: مبانی پزشکی مبتنی بر شواهد. تهران: انتشارات آموزش و ترویج کشاورزی، ۱۳۸۹.
۴. سورین وج، تانکار د ج. نظریه‌های ارتباطات. ترجمه ع دهقان. تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۹۲.
۵. قاسمی ف. تاریخ مطبوعات ایران: شکرخواه ی. پیشینه مطبوعات جهان. تهران: ثانیه، ۱۳۹۰.
۶. کمیته بین‌المللی سردبیران مجلات پزشکی (ICMJE). اصول مشترک برای ارسال دست‌نوشته‌ها به نشریات زیست‌پزشکی: نوشتن و ویرایش برای انتشار زیست‌پزشکی. ترجمه ع سبحانی، م ملایی. رشت: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی استان گیلان، ۱۳۸۸.
۷. کوچ ب، روزنتیل ت. اصول روزنامه‌نگاری: آنچه دست‌اندرکاران باید بدانند و عامه باید توقع داشته باشند. ترجمه حر زاهدی. تهران: اطلاعات، ۱۳۹۳.
۸. کواری ح، م موسوی خطاط. مبانی سلامت و رسانه با نگرشی بر ژورنالیسم پزشکی. تهران: دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، ۱۳۹۲.
۹. کهن گ. تاریخ سانسور در مطبوعات ایران. تهران: آگاه، ۱۳۶۰.
۱۰. محسنیان راد م. ایران در چهار کهکشان ارتباطی: سیر تحول ارتباطات در ایران از آغاز تا امروز، ۳ جلد. تهران: سروش، ۱۳۸۷.
۱۱. محسنیان راد م. در حسرت فهم درست. تهران: سیمای شرق، ۱۳۹۴.
۱۲. محسنیان راد م. روش‌های مصاحبه خبری. تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۹۲.
۱۳. مک‌براید ش. یک جهان، چندین صدا: ارتباطات در جامعه امروز و فردا. ترجمه ا یاد. تهران: سروش، ۱۳۹۰.
۱۴. مولانا ح. ارتباطات جهانی در حال گذار. تهران: سروش؛ مجلس شورای اسلامی، مرکز پژوهش‌ها، ۱۳۹۲.
۱۵. مولانا ح. اطلاعات و ارتباطات جهانی: مرزهای نو در روابط بین‌الملل. ترجمه ا آزاد، م حسن‌زاده، م اخوتی. تهران: کتابدار، ۱۳۹۳.
۱۶. مولانا ح. جریان بین‌المللی اطلاعات: گزارش و تحلیل جهانی. ترجمه ی شکرخواه، تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۷۱.

Rogers, Silvia M. Mastering scientific and medical writing: A self- help guide. Springer, 2007.

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	*	نظری (۱۲ نمره) عملی	*

تعداد واحد: ۲ (۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف:

آشنا ساختن دانشجویان با انواع روش‌های یادگیری، شیوه‌های صحیح مطالعه، عوامل مثبت و منفی مؤثر بر مطالعه و روش‌های ایجاد رغبت به مطالعه

هدف‌های رفتاری:

در پایان این درس، دانشجویان با تکنیک‌های علمی در زمینه شیوه‌های مؤثر مطالعه، یادداشت‌برداری، و به کارگیری تفکر خلاق در ارائه و اشاعه اطلاعات آموزشی آشنا می‌شوند و می‌توانند آن‌ها را در خدمات اطلاعاتی به کار بندند. پس از گذراندن این درس دانشجویان باید بتوانند:

- یادگیری را تعریف کنند.
- انواع نظریه‌های یادگیری را بشناسند.
- مراحل یادگیری را برشمارد و انواع یادگیرنده‌ها و تفاوت آن‌ها را بشناسد.
- انواع روش‌های یادگیری و عوامل مؤثر بر یادگیری را برشمارد.
- انواع فنون تقویت حافظه را بشناسد.
- مطالعه را تعریف کند و عوامل مؤثر بر مطالعه، اهداف و انگیزه‌های مطالعه را بشناسد.
- علل عدم رغبت به مطالعه را بداند و انواع روش‌های مطالعه، فنون و تکنیک‌ها و سطوح آن را بشناسد.

رئوس مطالب: (۲۶ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی)

- تعریف یادگیری، انواع نظریه‌های یادگیری، مراحل یادگیری، انواع یادگیرنده‌ها و تفاوت آن‌ها،
- انواع روش‌های یادگیری، فرایند یادگیری، عوامل مؤثر بر یادگیری،
- انواع فنون تقویت حافظه،
- تعریف مطالعه، عوامل مؤثر بر مطالعه، اهداف و انگیزه‌های مطالعه،
- بهداشت مطالعه، علل عدم رغبت به مطالعه، انواع روش‌های مطالعه و فنون و تکنیک‌های آن، سطوح مطالعه،
- روش یادداشت‌برداری، و ابزارهای مورد استفاده، روش خلاصه‌برداری،
- مهارت‌های حافظه با تداعی، نحوه استفاده از ابزارها و نرم‌افزارهای به‌خاطر سپاری، تلخیص و نمایه‌سازی،
- نرم‌افزارهای ارائه،

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

۱. دلجو ش. شیوه‌های یادگیری و مطالعه، ویرایش دوم. تهران: سپهر سخن؛ چار، ۱۳۸۵.
۲. روش‌های یادگیری و مطالعه، ترجمه و تألیف عا سیف. تهران: دوران، ۱۳۹۴.

3. Allan B. Study Skills Handbook. University of Hull, 2010.
4. Buzan T. The Buzan study skills handbook. Pearson Education, 2006.
5. Cottrell S. The study skills handbook. Palgrave Macmillan, 2013.
6. Moore S, Neville C, Murphy M. The ultimate study skills handbook. McGraw-Hill Education (UK), 2010.

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

پروژه	آزمون نهایی ۶۰٪ (یک سوم مباحث نظری و دو سوم مباحث عملی)		ارزشیابی میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
کار کلاسی	عملی	نظری	*	-

تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد عملی - ۱ واحد نظری)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف:

آشنایی دانشجویان با مبانی نظری و اصول کار مشاوره مرجع و اهمیت فراگیری این اصول در کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی سلامت

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- مفهوم و فلسفه کار مرجع و نیز نظریه‌های مرجع را توضیح دهد.
- در رابطه با مسائل و مفاهیم ارتباط و مدل‌های ارتباطی توضیح دهد.
- روش‌های صحیح ارتباط با مراجعه‌کنندگان را توضیح دهد.
- روش صحیح مصاحبه و مشاوره مرجع در کتابخانه را توضیح دهد.
- در قالب یک سناریو، مهارت خود در انجام یک مشاوره مرجع - چه به صورت حضوری و چه به صورت دیجیتالی - را به نمایش بگذارد.
- خدمات مشاوره مرجع را ارزیابی و پیشنهادهای لازم را ارائه دهد.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

- تاریخچه پیدایش، رشد و بلوغ خدمات مرجع
- فعالیت‌های حوزه خدمات مرجع از دیدگاه‌های مختلف
- ارزیابی کتابدار مرجع و تعیین ویژگی‌های کتابدار مرجع
- کتابداران مرجع و آموزش کاربران با تاکید بر آموزش سواد اطلاعاتی
- اخلاق حرفه‌ای در خدمات مشاوره مرجع
- مدل‌های ارتباطی و مهارت‌های کلامی و غیرکلامی و نقش آن در فرایند خدمات بخش مرجع
- مصاحبه در بخش مرجع؛ روند مشاوره، تجزیه و تحلیل سؤال و فرموله کردن سؤال مرجع
- خدمات مشاوره مرجع دیجیتال و چگونگی و شرایط مشاوره مرجع در محیط دیجیتال
- رسانه‌های اجتماعی و مشاوره مرجع
- سنجش و ارزیابی خدمات مشاوره مرجع
- فرصت یا چالش‌های خدمات مشاوره مرجع در آینده

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

۱. باستانی ق. اصول و تکنیک‌های برقراری ارتباط مؤثر با دیگران. تهران: ققنوس، ۱۳۸۶.
۲. حری ع، اکبری ع، مهدیان م. خدمات مرجع و اطلاع‌رسانی (مجموعه مقالات). تهران: کتابدار، ۱۳۸۸.
۳. دیانی م. ح. فتون پرسش‌کاوی و پاسخ‌یابی از منابع کتابخانه، ویرایش دوم. مشهد: کتابخانه رایانه ای، ۱۳۸۷.

۴. علیجانی ر، کرمی ن. خدمات مرجع و اطلاع‌یابی. تهران: نشر چاپار، ۱۳۸۸.
۵. غلامی ط. خدمات مرجع دیجیتال. تهران: نشر کتابدار، ۱۳۸۸.
۶. قهیم‌نیا ف، التماسی م. خدمات مرجع: اصول و روش‌های کاربردی. تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۲.
۷. کومار ک. خدمات مرجع. ترجمه ج خوانساری و م سیامک. تهران: نشر کتابدار، ۱۳۸۹.
۸. کتس و. اصول کار مرجع. ترجمه ف سپهر. تهران: کتابدار، ۱۳۸۹.
۹. نوروزی ع. مشاوره اطلاعاتی: اصول، روش‌ها و فنون. تهران: نشر چاپار، ۱۳۸۸.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	*	نظری عملی	-

کد درس: ۱۷

عنوان درس: سواد اطلاعات سلامت

تعداد واحد: ۳ واحد (۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی)
نوع واحد: نظری - عملی

هدف:

آشنا کردن دانشجویان با مفاهیم و کاربردهای سواد سلامت و نقش آن در ارتقای سلامت عمومی و تحقق جامعه سالم، با هدف افزایش اثربخشی دانش آموختگان و تحقق کتابدار بالینی

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- سواد، سواد اطلاعاتی، سواد سلامت و مفاهیم مرتبط با آن را تعریف کند.
- تاریخچه سواد سلامت را بداند.
- با آمارهای بیماری‌های رایج، سواد، سواد سلامت، هزینه‌های درمانی و مانند آن آشنا باشد.
- رابطه بین سواد و سلامت را بداند.
- رابطه بین سواد سلامت و خودمراقبتی را بداند.
- با مفاهیم و مدل‌های جستجوی اطلاعات سلامت توسط بیماران آشنا باشد.
- آثار متعدد فقدان سواد سلامت را برشمارد.
- نقش سواد سلامت در دسترسی به اطلاعات را تشریح کند.
- نقش سواد سلامت را در تحقق و توسعه اهداف و راهبردهای سلامت فرد و جامعه بداند.
- نقش کتابداران پزشکی و کتابداران بالینی را در سواد سلامت تشریح کند.
- انواع تحقیقات حوزه سواد سلامت و ابزارهای آن (مانند پرسشنامه‌ها) را بشناسد.
- بروشور راهنمای یکی از بیماری‌ها را به صورت آزمایشی تدوین کند و به تأیید گروه‌های بالینی برساند.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری - ۳۲ ساعت علمی)

- تعاریف سواد، سواد اطلاعاتی، سواد سلامت و مفاهیم مرتبط با آن،
- تاریخچه سواد سلامت، آمارهای بیماری‌های رایج، سواد، سواد سلامت، هزینه‌های درمانی و مانند آن،
- رابطه بین سواد و سلامت، رابطه بین سواد سلامت و خودمراقبتی، جستجوی اطلاعات سلامت توسط بیماران،
- آثار فردی، اجتماعی، اقتصادی و ... فقدان سواد سلامت،
- نقش سواد سلامت در دسترسی به اطلاعات،
- نقش سواد سلامت در تحقق و توسعه اهداف و راهبردهای سلامت فرد و جامعه،
- نقش کتابداران پزشکی و کتابداران بالینی در سواد سلامت،
- انواع تحقیقات حوزه سواد سلامت و ابزارهای آن (مانند پرسشنامه‌ها)،
- نکات و اصول عملی در تهیه بروشورهای سلامت،
- تدوین آزمایشی بروشور راهنمای یکی از بیماری‌ها و به تأیید رساندن آن توسط گروه‌های بالینی.

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

۱. خسروی ع و همکاران. توسعه سواد سلامت. بوشهر: دانشگاه علوم پزشکی بوشهر، ۱۳۹۳.
۲. طهرانی بنی‌هاشمی آ، امیرخانی م، حق‌دوست ع و همکاران. سواد سلامت در ۵ استان کشور و عوامل مؤثر بر آن. گام‌های توسعه در آموزش پزشکی ۱۳۸۶؛ ۴(۱): ۹-۶.
3. Andrulis DP, Brach C. Integrating Literacy, Culture, and Language to Improve Health Care Quality for Diverse Populations. Am J Health Behav, 2007; 31 (Suppl1): 122-133.
4. Doak CC, Doak LG, Root JH. Teaching patients with low literacy skills. AJN The American Journal of Nursing. 1996 Dec 1;96(12):16M.
5. Lalehzarian A, Zare Farashbandi F. A Review on Models and Theories of Health Information Seeking Behavior. International Journal of Health System and Disaster Management. 2014; 2(4): 193-203.
6. Osborn H. Health Literacy from A to Z: Practical Ways to Communicate your Health Message, 2nd ed. Jones & Bartlett Learning; 2011.
7. Parikh NS, et al. Shame and health literacy: the unspoken connection. Patient education and counseling 27.1 (1996): 33-39.
8. Werner D, Bower B. Helping health workers learn: a book of methods, aids and ideas for instructors at the village level. Hesperian Foundation, 2012.

شیوه ارزشیابی دانشجویی:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	-	نظری (۱۲ نمره)	انجام یک پروژه آزمون سنجش خوانایی رهنمودهای سلامت: تهیه رهنمودها و تعاریف بهداشتی آسان‌فهم (۸ نمره)

عنوان درس: ساختمان داده و برنامه نویسی
پیش نیاز یا همزمان: مهارت های رایانه ای کد ۰۹
تعداد واحد: ۲ واحد (۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)
نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس:

آشنایی فراگیران با فن آوری اطلاعات و کاربرد آن در سایر علوم و آشنایی با ساختمان داده‌ها و برنامه‌نویسی به زبان C و XML

شرح درس:

درک مفهوم فناوری اطلاعات و کاربرد آن در علوم و آشنایی با ساختمان داده‌ها و زبان C و زبان XML به منظور برنامه‌نویسی

رئوس مطالب: (۲۶ ساعت - ۱۷ ساعت علمی)

- تعریف IT، جایگاه و زمینه‌های استفاده از آن، کاربرد در رشته‌های مختلف
- مبانی ساختمان داده‌ها (آرایه‌ها، بردارها و کاربردهای آنها، بکارگیری حافظه پویا، لیست‌های پیوند و انواع آنها، پشته، صف، درخت‌ها و کاربردها)
- مقررات و اصول برنامه‌نویسی شامل متغیرها، علائم و کاراکترهای تعریف‌شده در زبان برنامه‌نویسی C
- کلیه دستوران ورودی، خروجی و پردازشی، حلقه‌های عملیاتی و دستورات مربوط به شرط در زبان C
- مقدمه و چگونگی استفاده از زبان XML
- آشنایی با عناصر، صفت‌ها، طرح‌ها، اجرا و اعتبارسنجی زبان XML

منابع اصلی درس:

کتاب مربوط به فناوری اطلاعات، ساختمان داده‌ها و برنامه‌نویسی C و زبان XML

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

۱. بابامحمودی، ر. ساختمان داده‌ها و الگوریتم‌ها، تهران: بیان دانش، ۱۳۹۰.
۲. رشیدی مهرآبادی، ا. ساختمان داده‌ها در C، تهران، حریم دانش، ۱۳۹۳.
۳. سیمور، ل.ش. اصول ساختمان داده‌ها. ترجمه حسین ابراهیم زاده. بندرعباس: دانشگاه هرمزگان، ۱۳۹۰.
۴. علیزاده، ح. اصول ساختمان در C، بابل: راز دانش، ۱۳۸۵.
۵. فاخری، آ. اصول ساختمان در C، رفسنجان، سنجش دانش، ۱۳۸۹.

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	-	نظری (تستی)	عملی
-	-	-	-

هدف:

آشنایی با بخش مجموعه‌سازی کتابخانه‌ها، اصول و شیوه‌های انتخاب، سفارش و تهیه انواع منابع اطلاعاتی در کتابخانه‌ها با تأکید بر منابع و کتابخانه‌های حوزه سلامت

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- ساختار، تشکیلات و چالش‌های بخش مجموعه‌سازی در کتابخانه‌های مختلف را توضیح دهد؛
- اصول و شیوه‌های انتخاب انواع منابع اطلاعاتی (چاپی، الکترونیکی، دیداری- شنیداری) در کتابخانه‌های مختلف، بویژه کتابخانه‌های حوزه سلامت را توضیح دهد؛
- اصول و شیوه‌های سفارش و دسترسی به انواع منابع اطلاعاتی (چاپی، الکترونیکی، دیداری- شنیداری) در کتابخانه‌های مختلف، بویژه کتابخانه‌های حوزه سلامت را توضیح دهد.
- شیوه‌های ارزشیابی و وجین منابع اطلاعاتی در کتابخانه‌های مختلف، بویژه در کتابخانه‌های حوزه سلامت را توضیح دهد.

رنوس مطالب: ۶۸ ساعت (۳۴ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

الف. نظری

۱. انتخاب

- آشنایی با روش‌های ذهنی و عینی انتخاب، خط مشی انتخاب، استانداردهای مجموعه در کتابخانه‌های مختلف و ارزشیابی مجموعه
- آشنایی با ساختار، تشکیلات، و چالش‌های بخش مجموعه‌سازی: انواع منابع اطلاعاتی چاپی، الکترونیکی، دیداری، شنیداری و منابع اطلاعاتی ویژه گروه‌های خاص (معلولان، نوسوادان، کودکان و...):
- اصول، روش‌ها، و مراحل کلی انتخاب، مسائل خاص انتخاب برخی منابع اطلاعاتی مانند منابع الکترونیکی و...؛
- نیازسنجی منابع اطلاعاتی، ابزارهای انتخاب، معیارهای ارزیابی منابع اطلاعاتی.

۲. سفارش و تهیه

- آشنایی با فرایند سفارش، و روش‌های سفارش و تهیه منابع اطلاعاتی مختلف با تأکید بر حوزه سلامت
- آشنایی با قوانین و مقررات مالی و اداری در حوزه سفارش و تهیه منابع اطلاعاتی
- آشنایی با کنسرسیوم‌ها و کارگزاران منابع اطلاعاتی با تأکید بر حوزه سلامت.

ب) عملی

- آشنایی با شیوه استفاده از انواع ابزارهای انتخاب منابع اطلاعاتی، ارزشیابی مجموعه یک کتابخانه بر مبنای استانداردهای موجود،
- کار عملی در حوزه سفارش منابع اطلاعاتی و نحوه محاسبه و بررسی قیمت پیش‌صورت حساب با لیست قیمت‌ها،

بازدید از نمایشگاه بین‌المللی کتاب و تهیه گزارش بازدید با تأکید بر فرایند و مسائل خاص انتخاب، سفارش و تهیه در کتابخانه‌های حوزه سلامت.

منابع اصلی درس:

۱. بورگت ج و دیگران. مجموعه‌سازی مشارکتی. ترجمه م شقاقی. تهران: پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران، ۱۳۷۸.
۲. چیمین ل. مدیریت فراهم‌آوری در خدمات کتابداری و اطلاع‌رسانی. ترجمه ع رستمی گومه. تهران: چاپار، ۱۳۸۵.
۳. دیانی مح. مجموعه‌سازی و فراهم‌آوری در کتابخانه‌ها. اهواز: دانشگاه شهید چمران، ۱۳۷۷.
۴. سینایی ع. مجموعه در کتابخانه‌ها. تهران: سمت، ۱۳۷۹.
۵. فتاحی ر، منصوریان ی، ارسطوپور ش. مدیریت نشریه‌های ادواری؛ جنبه‌های نظری و کاربردی در گزینش، فراهم‌آوری، سازماندهی و ارائه خدمات ادواری‌ها (چاپی و الکترونیکی). ویرایش ۲. تهران: دبیرش، ۱۳۸۵.
۶. گاردنر رک. مجموعه‌سازی: پیدایش، گزینش و گسترش مواد کتابخانه‌ای. ترجمه ا آزاد. مشهد: آستان قدس رضوی، بنیاد پژوهش‌های اسلامی، ۱۳۷۶.
۷. محسنی ح. مجموعه‌سازی و خدمات تحویل مدرک. ویرایش ۳. تهران: کتابدار، ۱۳۹۱.
۸. مسائل مجموعه‌سازی در کتابخانه‌های ایران: مجموعه مقاله‌های چهارمین همایش سراسری اتحادیه انجمن‌های علمی-دانشجویی کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران، ۱۳۹۰. تهران: کتابدار، ۱۳۹۰.
9. Agee J. Acquisitions go global: An introduction to library Collection management in the 21st Century. Oxford Chanados, 2007.
10. Johnson P. Fundamentals of collection development & management. 3rd Edition. Chicago: American Library Association, 2014.

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	*	نظری	انجام تکالیف عملی

تعداد واحد: ۳ واحد نظری (۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد:

تعداد ساعت: ۳۴ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی

هدف:

آشنایی با کلیات علم‌سنجی و نقش و اهمیت آن در تحقیق و توسعه، آشنایی با مفهوم استناد و شاخص‌های ارزیابی علم، فناوری، و دانشگاه‌ها و مؤسسات مرتبط با حوزه سلامت

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- دانشجو در پایان نیمسال باید بتواند:
- ضرورت شناخت و کاربرد علم‌سنجی را بداند.
- ضمن آشنایی با مفهوم استناد، نحوه استفاده از پایگاه‌های استنادی را فراگرفته باشد.
- شاخص‌های ارزیابی (برای انواع تولیدات علمی از جمله وبسایت‌های دانشگاهی (وب‌سنجی) و کاربرد آن‌ها را بشناسد.
- نظام‌های ارزیابی دانشگاه‌ها و مؤسسات را آموخته باشد.

رئوس مطالب:

- علم‌سنجی (تاریخچه، دامنه مفهومی، سیر تحولات و ریشه‌ها)،
- نقش و جایگاه علم‌سنجی در تولید و سنجش علم و توسعه،
- آشنایی با انواع تولیدات علمی، وب‌سنجی، کتاب‌سنجی، اطلاع‌سنجی،
- استناد و نمایه‌های استنادی و جایگاه آن‌ها در مطالعات علم‌سنجی،
- پایگاه‌های استنادی بین‌المللی و ملی،
- شاخص‌های ارزیابی علم، فناوری، و نوآوری (شامل ضریب تاثیر تشریحات، اچ ایندکس، و شاخص‌های مشابه) و ارزیابی دانشگاه‌ها و مؤسسات.

منابع اصلی درس:

۱. حسن‌زاده م. دانش؛ سنجش و اندازه‌گیری. تهران: کتابدار، ۱۳۸۶.
۲. حیدری غ. معرفت‌شناسی علم‌سنجی. شیراز: پایگاه استنادی علوم جهان اسلام؛ نوید شیراز، ۱۳۹۰.
۳. دیواتو وپ. دانشنامه علم‌سنجی. ترجمه غ حیدری، ر خادمی. تهران: کتابدار، ۱۳۹۱.
۴. نوال م. مقدمه‌ای بر وب‌سنجی: تحقیقات کمی وب در علوم اجتماعی. ترجمه م حسن‌زاده، م حسینی، ف نویدی. تهران: کتابدار، ۱۳۸۹.
۵. نوروزی چاکلی ع. آشنایی با علم‌سنجی (مبانی، مفاهیم، روابط و ریشه‌ها). تهران: سمت؛ دانشگاه شاهد، ۱۳۹۰.

6. Vinkler P. The Evaluation of Research by Scientometric Indicators. Cambridge: Chandos Publishing, 2010.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

پروژه	آزمون نهایی		ارزشیابی میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	عملی	نظری	*	--

هدف:

آشنایی با مفاهیم و اصول جستجوی انواع اطلاعات در منابع اطلاعاتی مختلف در محیط الکترونیکی اعم از اینترنت و پایگاه‌های اطلاعاتی حوزه سلامت و سایر حوزه‌های مرتبط و نیز مدیریت اطلاعات الکترونیکی

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- تفاوت کارکرد انواع ابزارهای بازیابی اطلاعات در محیط وب (موتورهای کاوش، راهنماهای موضوعی، ابر موتورهای کاوش) را بیان کند.
- شاخص‌های ارزیابی منابع اطلاعات الکترونیکی (پایگاه‌های اطلاعاتی و منابع اطلاعاتی مبتنی بر وب) را برشمارد.
- انواع جستجو و اصول و میانی جستجوی موفق در محیط الکترونیکی را برشمارد.
- قادر به تدوین استراتژی جستجوی دقیق (انتخاب کلیدواژه‌ها، کاربرد عملگرها و طراحی دقیق سوال جستجو) باشد.
- شاخص‌های ارزیابی نتایج جستجو و ویرایش مجدد سوال جستجو را برشمارد.
- اهمیت و شیوه بازیابی اطلاعات موجود در وب پنهان را بیان کند.
- ارسال و مدیریت نتایج جستجو در نرم افزارهای مدیریت اطلاعات علمی (ترجیحا اندنوت) را انجام دهد.

رئوس مطالب:

- آشنایی با انواع ابزارهای بازیابی اطلاعات در محیط وب (موتورهای جستجو، راهنماهای موضوعی، ابر موتورهای جستجو) و کارکرد هر کدام در بازیابی اطلاعات
- آشنایی با شاخص‌های ارزیابی منابع اطلاعات الکترونیکی (پایگاه‌های اطلاعاتی و منابع اطلاعاتی مبتنی بر وب)
- آشنایی با انواع جستجو و اصول و میانی جستجوی موفق در محیط الکترونیکی
- آشنایی با اصول تدوین استراتژی جستجوی دقیق (انتخاب کلیدواژه‌ها، کاربرد عملگرها و طراحی دقیق سوال جستجو)
- آشنایی با شاخص‌های ارزیابی نتایج جستجو و ویرایش مجدد سوال جستجو
- آشنایی با شیوه بازیابی اطلاعات رایگان حوزه سلامت در محیط وب
- آشنایی با اهمیت و شیوه بازیابی اطلاعات موجود در وب پنهان
- آشنایی با ارسال و مدیریت نتایج جستجو در نرم افزارهای مدیریت اطلاعات علمی (ترجیحا اندنوت)

منابع اصلی درس:

۱. آموزش نظری و کار عملی با پایگاه‌های اطلاعاتی و نرم‌افزارهای مورد نیاز به صورت برخط.
۲. بارکر ج. اطلاع‌یابی در اینترنت. ترجمه ع ح قاسمی، پ قاسمی، ن جوامع. تهران: کتابدار، ۱۳۸۹.
۳. برکهارت ج، مک‌دونالد م، رادرم‌آ. آموزش سواد اطلاعاتی به دانشجویان: ۳۵ تمرین عملی بر مبنای استانداردهای سواد اطلاعاتی. ترجمه ع ح قاسمی و ح مختاری. تهران: چاپار؛ ۱۳۸۷.
۴. خالقی ن، سیامک م. آموزش مهارت‌های سواد اطلاعاتی. تهران: کتابدار؛ ۱۳۸۹.
۵. فرهادی ر. فتاوری اطلاعات و ارتباطات (اصول و کاربرد). تهران: کتابدار، ۱۳۹۰.
6. Baylin E, Gill J. Effective Internet Search: E-Searching Made Easy! Ottawa: Baylin Systems, Incorporated, 2005.
7. Kiley R. Medical information on the internet: a guide for health professionals. 3rd ed. Edinburgh: Churchill Livingstone, 2003.
8. Kovacs D, Carlson AL. How to find medical information on the internet: a print and online tutorial for the healthcare professional and consumer. Cambridge: Library Solutions Press, 2009.

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	*	نظری عملی	

تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)
تعداد ساعت: ۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی

هدف:

آشنایی با انواع منابع و مراجع علوم پزشکی و علوم وابسته و نحوه استفاده از آنها

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- مهم‌ترین منابع ردیف دوم حوزه پزشکی و وابسته (مانند کتاب‌نامه‌ها، نمایه‌ها، چکیده‌نامه‌ها، راهنماها، واژه‌نامه‌ها، اصطلاحنامه‌ها، و ...) را بشناسد، معرفی کند و گزارمان آنها را بنویسد.
- مهم‌ترین کتاب‌های درسی تخصصی و مرجع علوم پیش‌بالینی (مانند آناتومی، فیزیولوژی، بافت‌شناسی و ...) را مطابق با طرح رده‌بندی NLM بشناسد، معرفی کند و گزارمان آنها را بنویسد.
- مهم‌ترین کتاب‌های درسی تخصصی و مرجع علوم بالینی (مانند بهداشت، بیماری‌های عفونی، قلب و عروق، مجاری ادراری-تناسلی، تغذیه و متابولیسم، رادیولوژی، روانپزشکی، گوارش و ...) را مطابق با طرح رده‌بندی NLM بشناسد، معرفی کند و گزارمان آنها را بنویسد.
- مهم‌ترین نشریات ادواری رشته‌های علوم پیش‌بالینی (مانند آناتومی، فیزیولوژی، بافت‌شناسی و ...) را بشناسد و معرفی کند.
- مهم‌ترین نشریات ادواری رشته‌های علوم بالینی (مانند بهداشت، بیماری‌های عفونی، قلب و عروق، مجاری ادراری-تناسلی، تغذیه و متابولیسم، رادیولوژی، روانپزشکی، گوارش و ...) را بشناسد و معرفی کند.
- مهم‌ترین مراکز علمی و مرجع رشته‌های علوم پزشکی و علوم وابسته در سطح ملی و بین‌المللی را معرفی کند.
- با اصول و کلیات پایگاه‌های مجلات الکترونیکی و کتاب‌های الکترونیکی آشنا شود.
- مهم‌ترین موتورهای جستجو در علوم پزشکی را بشناسد و نحوه جستجو در آنها را بداند.
- نحوه جستجو در پایگاه‌های پوشش‌دهنده منابع، کتاب‌ها و مجلات الکترونیکی فارسی، بانک‌های اطلاعات پژوهش‌های ایدز، هپاتیت، سرطان گوارش، دیابت و اختلالات متابولیک، استئوپروز، چشم پزشکی و ... و مهم‌ترین پایگاه‌های اطلاعاتی نشریات ایران را به خوبی فراگیرد.

رئوس مطالب:

- معرفی مهم‌ترین منابع ردیف دوم (نمایه‌ها، چکیده‌نامه‌ها، سالنامه‌ها، راهنماها، واژه‌نامه‌ها، اصطلاحنامه‌ها، و ...) در علوم پیش‌بالینی و بالینی مانند Index Medicus, Biological Abstract, Embase.
- معرفی مهم‌ترین کتاب‌های درسی تخصصی و مرجع علوم پیش‌بالینی (مانند آناتومی؛ فیزیولوژی، بافت‌شناسی، و ...)
- معرفی مهم‌ترین کتاب‌های درسی تخصصی و مرجع علوم بالینی (مانند بهداشت، بیماری‌های عفونی، قلب و عروق، مجاری ادراری-تناسلی، تغذیه و متابولیسم، رادیولوژی، روانپزشکی، گوارش، و ...)
- معرفی مهم‌ترین مراکز علمی و تحقیقات علوم پزشکی و علوم وابسته در سطح ملی و بین‌المللی

- معرفی مهم‌ترین پایگاه‌های اطلاعاتی علوم پزشکی و سلامت ایران (مانند SID, ISC, بانک‌های اطلاعات پژوهش‌های ایدز، هپاتیت، سرطان گوارش، دیابت و اختلالات متابولیک، استنوپروز، چشم‌پزشکی و ...)
- معرفی مهم‌ترین پایگاه‌های اطلاعاتی نشریات ایران (مثل Magiran, IranMedex, IranDoc)
- معرفی مهم‌ترین موتورهای جستجو در علوم پزشکی (مثل MedHunt, HON, WebMD, HealthLine, Google)
- کار عملی: جستجو در پایگاه‌های معرفی‌شده.

منابع اصلی درس:

۱. بتلی س. معماری اطلاعات برای حرفه‌مندان اطلاع‌رسانی. ترجمه م نوکاریزی، ا یوسف‌زاده. تهران: چاپار، ۱۳۹۴.
۲. حسن‌زاده م، نویدی ف. منابع اطلاعاتی در حوزه علوم پزشکی و سلامت. تهران: کتابدار، ۱۳۹۰.
۳. رحیمی ع، افشار م، زرمهر ف. آشنایی با منابع مرجع پزشکی در اینترنت (سی‌دی). اصفهان: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، ۱۳۸۹.
۴. سلیمانی ج. آموزش جستجو در وب و پایگاه‌های اطلاعاتی. تهران: حجت‌الله سلیمانی، ۱۳۸۸.
۵. شاه خدابنده س، و همکاران. آموزش گام به گام شیوه‌های جستجو در PubMed. تهران: آرتین طب، ۱۳۹۲.
۶. فرهادی ر. فناوری اطلاعات و ارتباطات (اصول و کاربرد). تهران: کتابدار، ۱۳۹۰.
۷. نوروزی چاکلی ع، صمدی ل. نمایه‌های تخصصی الکترونیکی. تهران: سمت.
8. American Library Association. ALA Guide to Medical and Health Sciences Reference. Chicago: American Library Association, 2010.
9. Huber JT, Swogger S, eds. Introduction to reference sources in the health sciences, 6th ed. ALA Neal-Schuman, 2014.
10. Thompson LL, et al. The Medical Library Association's Master Guide to Authoritative Information Resources in the Health Sciences. New York: Neal-Schuman Publishers, 2011.
11. Wood MS, ed. Introduction to Health Sciences Librarianship. Routledge, 2008.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	*	نظری	تمرین‌های هفتگی در کلاس

تعداد واحد: ۲ واحد (۱ نظری - ۱ واحد عملی)

تعداد ساعت: ۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی

هدف:

آشنایی با انواع پایگاه‌ها و بانک‌های اطلاعاتی علوم پزشکی و علوم وابسته و نحوه استفاده از آنها

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- مهم‌ترین پایگاه‌های اطلاعاتی علوم پیش‌بالینی و نحوه کار با آنها را شرح دهد.
- مهم‌ترین پایگاه‌های اطلاعاتی علوم بالینی و نحوه کار با آنها را شرح دهد.
- مهم‌ترین پایگاه‌های اطلاعاتی مبتنی بر شواهد پزشکی و نحوه کار با آنها را شرح دهد.
- مهم‌ترین پایگاه‌های اطلاعاتی دسترسی رایگان پزشکی را معرفی کند.
- مهم‌ترین پایگاه‌های اطلاعاتی تصاویر و آمار پزشکی را معرفی کند.
- مهم‌ترین پایگاه‌های اطلاعاتی استنادی و نحوه کار با آنها را شرح دهد.
- مهم‌ترین پایگاه‌های اطلاعاتی علوم و فنون و نحوه کار با آنها را شرح دهد.
- شیوه ارزیابی پایگاه‌های اطلاعاتی پزشکی را شرح دهد.
- کار عملی جستجو و بازیابی اطلاعات در پایگاه‌های اطلاعاتی معرفی شده را انجام دهد.

رئوس مطالب:

- معرفی پایگاه‌های اطلاعاتی علوم پیش‌بالینی و بالینی، پایگاه‌های اطلاعاتی تصاویر پزشکی، پایگاه‌های اطلاعاتی آمار پزشکی؛
- آشنایی با انواع مقالات پزشکی مثل Systematic Reviews, Meta-analysis, Cohort, RCT, Clinical Trial؛
- اصول پزشکی مبتنی بر شواهد، معرفی و کار با پایگاه‌های مبتنی بر شواهد پزشکی مثل Cochrane Library, PEDro, Best Evidence, TRIP, Clinical Key, UpToDate؛
- معرفی پایگاه‌های دسترسی رایگان مثل Free Medical Journals, HighWire, DOAJ, Medical Metrics, Rxlist؛
- معرفی پایگاه‌های اطلاعاتی استنادی از جمله WOS, Scopus, Google Scholar؛
- معرفی سایر پایگاه‌های اطلاعاتی مهم علوم و فنون از جمله ERRIC, ProQuest, Ovid, Ebsco, Biosis, IPA, CA, IEEE, Emerald, Elsevier, Compendex, Agricola, Agris, CAB, ScienceDirect؛
- ارزیابی پایگاه‌های اطلاعاتی پزشکی؛
- کار عملی: جستجو در پایگاه‌های معرفی شده.

منابع اصلی درس:

۱. بتلی س. معماری اطلاعات برای حرفه‌مندان اطلاع‌رسانی. ترجمه م نوکاریزی، ا یوسف‌زاده. تهران: چاپار، ۱۳۹۴.
۲. حسن‌زاده م، نویدی ف. منابع اطلاعاتی در حوزه علوم پزشکی و سلامت. تهران: کتابدار، ۱۳۹۰.
۳. رحیمی ع، افشار م، زرمهر ف. آشنایی با منابع مرجع پزشکی در اینترنت (سی‌دی). اصفهان: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، ۱۳۸۹.
۴. سلیمانی ح. آموزش جستجو در وب و پایگاه‌های اطلاعاتی. تهران: حجت‌الله سلیمانی، ۱۳۸۸.
۵. صادقی علویجه ز، اکوان م، نیازمند مر. پایگاه استنادی اسکوپوس از تئوری تا عمل. شیراز: همارا، ۱۳۹۱.
۶. گرین‌هال ت. اصول پزشکی مستند: چگونگی بهره‌گیری صحیح از مقالات پزشکی. ترجمه ش نامجوی‌نیک، خ نامجوی‌نیک، تهران: فرزین، ۱۳۸۲.
۷. نوروزی چاکلی ع، صمدی ل. نمایه‌های تخصصی الکترونیکی. تهران: سمت، ۱۳۹۳.
8. American Library Association. ALA Guide to Medical and Health Sciences Reference. Chicago: American Library Association, 2010.
9. Corcoran J, Littell JH, Pillai VK. Systematic reviews and meta-analysis. Oxford: Oxford University Press, 2008.
10. Huber JT, Swogger S, eds. Introduction to reference sources in the health sciences, 6th ed. ALA Neal-Schuman, 2014.
11. Thompson LL, et al. The Medical Library Association's Master Guide to Authoritative Information Resources in the Health Sciences. New York: Neal-Schuman Publishers, 2011.
12. Wood MS, ed. Introduction to Health Sciences Librarianship. Routledge, 2008.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی		پروژه
*	*	نظری	عملی	تمرین‌های کلاسی

پیش‌نیاز یا همزمان: اصطلاحات پزشکی (۲) کد ۰۲-سواد اطلاعات سلامت کد ۱۷-مهارت‌های اطلاع‌یابی و جستجوی اطلاعات کد ۲۱-مراجع و بانک‌های اطلاعات تخصصی پزشکی ۱ کد ۲۲-مراجع و بانک‌های اطلاعات تخصصی پزشکی ۲ کد ۲۳ و کارگاه‌های پزشکی مبتنی بر شواهد - مرور سیستماتیک و متاآنالیز

تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)
تعداد ساعت: ۱۷ ساعت عملی - ۲۴ ساعت عملی

هدف:

آشنا ساختن دانشجو با انواع خدماتی که یک کتابدار پزشکی یا کتابدار بالینی می‌تواند در جهت ارتقای سلامت فرد و جامعه یا همکاری در تیم‌های درمان بالینی انجام دهد.

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- تعاریف و مفاهیم کتابداری بالینی، کتابدار بالینی (CL)، کتابدار پزشکی (ML)، کتابدار بیمارستانی (HL) را بداند.
- با تاریخچه ارائه خدمات کتابدار پزشکی بالینی (CML) در ایران و جهان آشنا باشد.
- تعاریف و مفاهیم اطلاع‌درمانی، تاریخچه آن و انواع روش‌های آن را بداند.
- تعاریف و مفاهیم کتاب‌درمانی و تاریخچه آن را به عنوان اولین خدمات اطلاع‌رسانی پزشکی به جامعه بداند.
- اهمیت و ضرورت حضور کتابدار بالینی در تیم‌های درمان بیمارستان‌ها و مراکز درمانی را برشمارد.
- ویژگی‌ها، توانمندی‌ها و مهارت‌های مورد نیاز کتابدار بالینی را جهت مشارکت در تیم درمان بداند.
- قبل از اخذ درس با گذراندن کارگاه پزشکی مبتنی بر شواهد با این مفهوم و نقش آن در فرایند درمان و تصمیم‌گیری‌های بالینی آشنا باشد.
- قبل از اخذ درس با گذراندن کارگاه مرور سیستماتیک و متاآنالیز با کاربرد این روش‌های آماری در پزشکی مبتنی بر شواهد و تهیه اطلاعات مبتنی بر شواهد آشنا باشد.
- در تهیه گایدلاین‌های حوزه سلامت همکاری نماید.
- محدودیت‌ها و مسائل اخلاقی در امر کتابداری بالینی را بداند.
- رابطه کتابداری بالینی با ارتقای سواد سلامت فرد و جامعه را تشریح کند.
- قادر به شناسایی و تشخیص پرسش‌های بالینی تیم درمان (PICO) باشد.
- به‌طور عملی اطلاعات مورد نیاز تیم درمان را در پایگاه‌های مبتنی بر شواهد جستجو کرده و در اختیار آنان قرار دهد.

رئوس مطالب:

تعاریف و مفاهیم کتابداری بالینی، کتابدار بالینی (CL)، کتابدار پزشکی (ML)، کتابدار بیمارستانی (HL)، تاریخچه ارائه خدمات کتابدار پزشکی بالینی (CML) در ایران و جهان، تعاریف و مفاهیم اطلاع‌درمانی، تاریخچه آن و انواع روش‌های آن، تعاریف و مفاهیم کتاب‌درمانی و تاریخچه آن به عنوان اولین خدمات اطلاع‌رسانی پزشکی به جامعه، اهمیت و ضرورت حضور کتابدار بالینی در تیم‌های درمان بیمارستان‌ها و مراکز درمانی، ویژگی‌ها، توانمندی‌ها و مهارت‌های

مورد نیاز کتابدار بالینی جهت مشارکت در تیم درمان، آشنایی با پزشکی مبتنی بر شواهد و نقش آن در فرایند درمان و تصمیم‌گیری‌های بالینی، آشنایی با مرور سیستماتیک و متآنالیز و کاربرد این روش‌های آماری در پزشکی مبتنی بر شواهد و تهیه اطلاعات مبتنی بر شواهد، توانایی تهیه بروشورها و راهنماهای اطلاعات سلامت مورد نیاز بیماران با تأیید تیم بالینی، محدودیت‌ها و مسائل اخلاقی در امر کتابداری بالینی، رابطه کتابداری بالینی با ارتقای سواد سلامت فرد و جامعه، شناسایی و تشخیص پرسش‌های بالینی تیم درمان (PICO)، جستجو و تهیه اطلاعات مورد نیاز تیم درمان در پایگاه‌های مبتنی بر شواهد.

منابع اصلی درس:

۱. ریاحی‌نیا ن، عظیمی ع. مبانی، نظریه‌ها و کاربرد کتاب‌درمانی. ویراستار م ن فراهانی. تهران: چاپار؛ ۱۳۹۱.
۲. زارع فراشبندی ف، سلیمی س. کتاب درمانی: کاربردها، راهکارها، نقش‌ها. مدیریت اطلاعات سلامت. ۱۳۹۳؛ ۱۱(۱): ۱۳۴-۱۳۴.
۳. زارع فراشبندی ف، یاراحمدی ا. اطلاع‌درمانی: راهکاری نوین با مفهومی قدیمی در بهبود بیماری‌های مزمن. مدیریت اطلاعات سلامت. ۱۳۹۳؛ ۱۲ (۱): ۱۲۵-۱۳۵.
4. Bexon N, Falzon L. Personal Reflections on the Role of Librarians in the Teaching of Evidence-based Healthcare. Health Information and Libraries Journal 2003; 20:112-15.
5. Brice A, Muir Gray JA. What is the Role of the Librarian in 21st Century Healthcare? Health Information and Libraries Journal. 2004; 21:81-3.
6. Harrison J, Beraquet v. Clinical Librarians, a New Tribe in the UK: Roles and Responsibilities. Health Information and Libraries Journal 2009; 27:123-39.
7. Keating L, Cartert H, Darwent M, et al. Partnership Working in the Production of Guideline. Health Information and Libraries Journal 2004; 21:46-51.
8. O'Connor P. Determining the Impact of Health Library Services on Patients Care: a Review of the Literature. Health Information and Libraries Journal. 2002; 19:1-13.
9. Salimi S, Zare-Farashbandi F, Papi A, Samouei R, Hasanzadeh A. The Effect of Group Bibliotherapy on the Self -Esteem of Female Students Living in Dormitory. Journal of Education and Health Promotion. 2014; 3: 89-97.

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

۷ نمره آزمون کتبی از مباحث نظری، ۵ نمره آزمون عملی در شناسایی پرسش‌های بالینی و PICO به شیوه صحیح، ۵ نمره آزمون عملی جستجوی اطلاعات صحیح و موثق بالینی برای تیم درمان و در لحظه از پایگاه‌های مبتنی بر شواهد، ۴ نمره آزمون عملی تهیه یک راهنمای آزمایشی بنا به درخواست تیم بالینی

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی		پروژه
*	*	نظری	عملی	تمرین‌های کلاسی

تعداد واحد: ۲ (۱/۵ نظری - ۰/۵ عملی)

تعداد ساعت: ۲۶ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی

هدف:

آشنا ساختن دانشجویان با تعریف، مفاهیم، اهمیت و کاربرد آمار، روش‌های آماری توصیفی؛ آشنایی با کاربرد آمار در مطالعات کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی؛ آشنایی دانشجویان با یکی از نرم‌افزارهای آماری همچون SPSS و Excel

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- کاربرد احتمالات را بداند.
- بتواند توزیع‌های مختلف را آزمون کند.
- بتواند داده‌ها را در قالب جدول و نمودار نمایش دهد.
- بتواند از نرم‌افزارهای آماری مثل Excel و Spss استفاده نماید.

رئوس مطالب:

- تعریف آمار و اهمیت آن
- مفهوم احتمال و مقدمه‌ای بر احتمالات
- تعریف متغیر و انواع متغیر
- روش‌های جمع‌آوری و نمایش داده (دسته‌بندی و نمایش در قالب جدول و نمودار)
- مفهوم جامعه و نمونه
- آمار توصیفی: فراوانی، فراوانی نسبی/نسبت، شاخص‌های مرکزی شامل میانگین، میانه، نما، کوارتایل، شاخص‌های پراکندگی شامل دامنه تغییرات، واریانس، انحراف معیارها، ضرایب تغییرات
- انواع توزیع‌ها: توزیع دوجمله‌ای، توزیع نرمال، توزیع پواسون و جایگاه هر یک، توزیع نمونه‌ای میانگین و نسبت (قضیه حد مرکزی).
- حدود اطمینان و آزمون فرضیه شامل خطاهای نوع اول و دوم، تفاوت‌ها و تساوی‌های میانگین جامعه با یک عدد ثابت، تساوی دو میانگین، تساوی دو نسبت، برآورد نقطه‌ای و فاصله‌ای برای میانگین و نسبت

منابع اصلی درس:

۱. چهرئی ع، و همکاران. آنالیز آماری در پژوهش‌های علوم پزشکی با استفاده از نرم‌افزار SPSS. تهران: پژوهاک علم آریا، ۱۳۹۰.
۲. کرامت د. درآمدی بر کاربرد آمار در تحقیقات اجتماعی. ترجمه ی علی‌بابایی، ا ملکی. تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۸۸.
۳. واگان، ل. روش‌های آماری برای متخصصان کتابداری و اطلاع‌رسانی: رویکرد کاربردی و ساده برای درک، استفاده و تفسیر آمار. ترجمه م ر قانع، ک کوشا. تهران: چاپار، ۱۳۸۴.

۴. هویدا، ع. آمار و روش‌های کمی در کتابداری و اطلاع‌رسانی. تهران: سمت، ۱۳۹۲.
۵. هویدا، علیرضا. کاربرد آمار در پژوهش‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی با استفاده از نرم‌افزار اسپراس. تهران: کتابدار، ۱۳۸۷.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی		پروژه
*	*	نظری	عملی	

هدف:

آشنایی دانشجویان با روش‌های آماری استنباطی، آشنایی آنان با کاربرد آمار پیشرفته در مطالعات کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، استفاده از آزمون‌های آماری و تحلیل با کمک یک نرم‌افزار آماری

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، از آزمون‌های مناسب آماری استفاده نماید.
- از روش‌های آماری برای سنجش تولیدات علم و فناوری و نوآوری استفاده نماید.
- از نرم افزارهای آماری در تحلیل استفاده نماید.

رئوس مطالب:

- آمار استنباطی: آزمون کای دو، همگنی در آزمون استقلال، همگنی و نیکویی برازش، انواع تی تست، آنالیز واریانس (آزمون‌های تعقیبی)، آزمون همبستگی و رگرسیون خطی
- آزمون همبستگی و رگرسیون خطی
- روش‌های آماری برای سنجش علم (قانون برادفورد، زیف، لویکاو ...)

منابع اصلی درس:

۱. چهرئی ع. و همکاران. آنالیز آماری در پژوهش‌های علوم پزشکی با استفاده از نرم‌افزار SPSS. تهران: پژوهاک علم آریا، ۱۳۹۰.
۲. کرامر د. درآمدی بر کاربرد آمار در تحقیقات اجتماعی. ترجمه ی علی‌بابایی، املکی. تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۸۸.
۳. واگان، ل. روش‌های آماری برای متخصصان کتابداری و اطلاع‌رسانی: رویکرد کاربردی و ساده برای درک، استفاده و تفسیر آمار. ترجمه م ر قانع، ک کوشا. تهران: چاپار، ۱۳۸۴.
۴. هویداع، آمار و روش‌های کمی در کتابداری و اطلاع‌رسانی. تهران: سمت، ۱۳۹۲.
۵. هویدا، علیرضا. کاربرد آمار در پژوهش‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی با استفاده از نرم‌افزار اسپاس. تهران: کتابدار، ۱۳۸۷.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	نظری	-
		عملی	

پیش‌نیاز یا همزمان: زبان عمومی

تعداد واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۴ ساعت

هدف:

ایجاد مهارت خواندن و ترجمه متون همراه با درک معانی واژگان تخصصی رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی به زبان انگلیسی با توجه به نقش نحوی آنها در جمله

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- با ساختار و واژگان زبان انگلیسی آشنا، و قادر به خواندن متون مختلف در سطح مقدماتی باشد.
- فواید به‌کارگیری فرهنگ‌های یک و دو زبانه و دایره‌المعارف‌های تخصصی را بشناسد و توانایی استفاده از آنها را داشته باشد.
- با نحوه استفاده از فرهنگ‌ها و دایره‌المعارف‌های انگلیسی‌زبان آشنا باشد.
- اهمیت و روش یادگیری واژگان را آموخته باشد.
- دامنه، نوع و ماهیت کلمات و واژگان تخصصی رشته را به طور کلی بشناسد.
- نحوه ارتباط واژگان (عمومی، آکادمیک و تخصصی) و تفاوت میان آنها را بشناسد و سطوح کلمات را تشخیص دهد.
- تعاریف و ریشه لغات و اصطلاحات خاص را بشناسد.

رئوس مطالب:

- مروری بر ساختار دستور زبان و واژگان در سطح پیش‌دانشگاهی
- یادگیری نحوه استفاده از فرهنگ‌ها و دانشنامه‌های زبان انگلیسی با تأکید بر رویکردهای متعدد در شناسایی واژگان تخصصی از جمله استفاده از فرهنگ‌های تخصصی
- یادگیری فنون مطالعه و درک جملات و متون انگلیسی با به‌کارگیری انواع ابزارهای کمک آموزشی.

منابع اصلی درس:

- بنی‌اقبال ن. (1) English for the students of information science and epistemology. تهران: سمت، ۱۳۹۳.
- بنی‌اقبال ن. (2) English for the students of information science and epistemology. تهران: سمت، ۱۳۹۳.
- ۲. جعفرپور ع، صدیقی ف، تحریریان مح. A basic course in reading English: for university students. تهران: تهران زبان‌آموز، معرفت، ۱۳۸۰.

3. Harris DP. Reading Improvement Exercises for Students of English as a Second Language. Prentice Hall, 1966.

4. Quirk R, Crystal D. A Comprehensive Grammar Of The English Language. London: Pearson Education, 2010.
5. Swan M. practical english usage. Oxford University Press, 2005.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

پروژه	آزمون نهایی		ارزشیابی میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	عملی	نظری	*	آزمون‌های هفتگی شفاهی و کتبی (خواندن و درک ساختار و مفهوم جملات)

هدف:

هدف از ارائه این درس، کسب مهارت سرعت در خواندن متون علمی (Academic Reading) می‌باشد. این مهارت باید تا حدودی در دروس زبان پیش‌دانشگاهی و عمومی کسب گردد؛ ولی در زبان تخصصی ۱ و ۲ علاوه بر ادامه تقویت این مهارت، دانشجوی باید با تعداد مناسب لغات و اصطلاحات مربوط به رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، رشته پزشکی و رشته‌های وابسته به پزشکی (مانند رشته‌های علوم پایه و پیراپزشکی) نیز آشنا گردد.

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- بتواند متون تخصصی مربوطه (مشروح در فوق) را بخواند و بفهمد.
- معانی لغات و اصطلاحات و عبارات مشکل‌ساز و جدید را آموخته باشد.
- نکات دستوری به‌کاررفته در متون را بشناسد و بتواند آن‌ها را بیان نماید.
- توانایی جواب دادن به سؤالات مطرح در متون علمی، یا روش‌های کشف جواب سؤالات مطرح را داشته باشد.
- مهارت سرعت در خواندن را کسب کرده باشد.
- تکنیک‌های فهم معانی از طریق تشخیص پیشوند، پسوند، کلمات هم‌خانواده، ریشه کلمات را آموخته باشد.

رئوس مطالب:

- خواندن و درک متون تخصصی مربوطه (کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، پزشکی، پیراپزشکی و علوم پایه)،
- کسب مهارت سرعت در خواندن، آموختن معانی لغات و اصطلاحات و عبارات مشکل‌ساز و جدید.
- شناسایی نکات دستوری به کار رفته در متون و بیان آن‌ها، آموختن تکنیک‌های فهم معانی از طریق تشخیص پیشوند، پسوند، کلمات هم‌خانواده، ریشه کلمات،
- کسب توانایی جواب دادن به سؤالات مطرح در متون علمی یا روش‌های کشف جواب سؤالات.

منابع اصلی درس:

- علاوه بر کتب زیر، از متون و مقالات علمی که در مجلات و سایت‌های تخصص منتشر می‌شوند استفاده می‌گردد.
- Giltrow J, ed. Academic reading: Reading and writing across the disciplines. Broadview Press, 2002.
 - McWhorter KT. Academic reading: College major and career applications. Boston: Longman, 2010.

• شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	نظری عملی	-

هدف:

هدف از ارائه این درس، کسب مهارت در مکالمه (Academic Speaking) است. این مهارت باید تا حدودی در دروس زبان پیش دانشگاهی و عمومی کسب گردد، ولی در زبان تخصصی ۲ و ۳ علاوه بر ادامه تقویت این مهارت دانشجو باید با بعضی مهارت‌ها و تکنیک‌های ارائه مطالب و درک شفاهی و در صورت نیاز تعداد زیادی از لغات و اصطلاحات مورد نیاز نیز آشنا گردد.

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- تفاوت مکالمات علمی را با دیگر انواع مکالمات بداند.
- مکالمات علمی مبتنی بر نقش و جایگاه را بشناسد.
- با نحوه شروع و مشارکت در مباحث و مکالمات علمی آشنا شود.
- نحوه سوال، ارائه پیشنهاد و نحوه ارزیابی و انتقاد کردن در مکالمات علمی را بداند.
- مهارت‌های ارائه مطالب به صورت سمینار شفاهی و علمی را یاد بگیرد.
- ارتباطات شفاهی و غیرکلامی، تکنیک‌های ایجاد تنوع، و نحوه جلب توجه یا راه‌های تأکید بر مطالب مورد نظر را بشناسد.
- با روش‌های تأکید یا استفاده از جملات شرطی و نیز نحوه بیان محترمانه موافقت، مخالفت و نیز نحوه عدم اعلام موضع آشنا شود.
- با مهارت‌های مورد نیاز در زمان بروز مشکلات یا عدم فهم مطالب در زمان مکالمات علمی آشنا شود.
- توانایی جواب دادن شفاهی به سؤالات مربوط به هر درس را داشته باشد.

رئوس مطالب:

- شناسایی تفاوت مکالمات علمی با دیگر انواع مکالمات، شناسایی مکالمات علمی مبتنی بر نقش و جایگاه.
- آشنایی با نحوه شروع و مشارکت در مباحث و مکالمات علمی، کسب مهارت در پرسیدن سؤال، ارائه پیشنهاد و نحوه ارزیابی و انتقاد کردن در مکالمات علمی.
- فراگیری مهارت‌های ارائه مطالب به صورت سمینار شفاهی و علمی، شناسایی ارتباطات شفاهی و غیرکلامی.
- تکنیک‌های ایجاد تنوع، و نحوه جلب توجه یا راه‌های تأکید بر مطالب مورد نظر، آشنایی با روش‌های تأکید یا استفاده از جملات شرطی و نیز نحوه بیان محترمانه موافقت، مخالفت و نیز نحوه عدم اعلام موضع.
- آشنایی با مهارت‌های مورد نیاز در زمان بروز مشکلات یا عدم فهم مطالب در زمان مکالمات علمی.
- کسب توانایی جواب دادن شفاهی به سؤالات مربوط به هر درس.
- تدریس در این درس از طریق سخنرانی و به صورت تعاملی و استفاده از تکنیک‌های تئاتر و مبتنی بر نقش می‌باشد.

- در صورت امکان از لابراتور زبان استفاده گردد و در هر جلسه حتماً از وسایل سمعی بصری و نمونه سخنرانی‌های قابل دسترس در اینترنت و سایر منابع استفاده گردد.

منابع اصلی درس:

جهت تقویت و افزایش مهارت‌های شفاهی و مکالمات علمی دانشجویان علاوه بر کتب زیر، پیشنهاد می‌گردد از فیلم‌ها، پادکست‌ها و سایر منابع دیداری و شنیداری ترجیحاً مرتبط با حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی استفاده گردد.

- Birnbaum R. Speaking of higher education; the academic's book of quotations. Praeger Publishers, 2004.
- Hemmert A, O'Connell G. Communicating on campus. Alta Book Center Publishers, 1998.
- Spigelman C. Personally speaking: Experience as evidence in academic discourse. SIU Press, 2004.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	نظری عملی	-

کد درس: ۳۰

عنوان درس: زبان تخصصی ۴

پیش نیاز یا همزمان: زبان تخصصی ۳ کد ۲۹

تعداد واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۴ ساعت

هدف:

هدف از ارائه این درس، کسب مهارت سرعت در نگارش متون علمی (Academic Writing) می‌باشد. این مهارت باید تا حدودی در دروس زبان پیش دانشگاهی و عمومی کسب گردد، ولی در زبان تخصصی ۳ و ۴ علاوه بر ادامه تقویت این مهارت، دانشجو باید با تعداد زیادی از لغات و اصطلاحات مربوط به رشته‌های پزشکی، کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی و رشته‌های وابسته پزشکی (پیراپزشکی و علوم پایه) و نحوه استفاده از آن‌ها در متون علمی نیز آشنا گردد.

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- تفاوت مکاتبات و نگارش علمی را با دیگر انواع مکاتبات بداند.
- ساختار متون علمی و اجزای آن را بشناسد.
- با انواع جملات در زبان انگلیسی و تفاوت آن‌ها، انواع پاراگراف و تفاوت آن‌ها آشنا شود و نحوه شروع و اتمام انواع پاراگراف یا متون علمی را بداند.
- نحوه استفاده از نوشته‌های دیگران مانند نقل قول مستقیم، غیرمستقیم، بازنویسی نوشته دیگران را فراگیرد.
- با نحوه ربط دادن جملات و پاراگراف‌ها با استفاده از قیود و نظایر آن آشنا شود.
- با نحوه نگارش موافقت، مخالفت و نقد نوشته‌های دیگران در متون علمی آشنا شود.
- توانایی جواب دادن به سؤالات مطرح در مکاتبات اداری یا سایر ارتباطات مکتوب را داشته باشد.
- کاربرد و معانی مختلف کلمات را در نگارش متون علمی یاد بگیرد.

رئوس مطالب:

- شناسایی تفاوت مکاتبات و نگارش علمی را با دیگر انواع مکاتبات.
- آشنایی با ساختار متون علمی و اجزای آن، آشنایی با انواع جملات در زبان انگلیسی و تفاوت آن‌ها، انواع پاراگراف و تفاوت آن‌ها و نحوه شروع و اتمام انواع پاراگراف یا متون علمی.
- فراگرفتن نحوه استفاده از نوشته‌های دیگران مانند نقل قول مستقیم، غیرمستقیم و بازنویسی نوشته دیگران.
- آشنایی با نحوه نگارش موافقت، مخالفت و نقد نوشته‌های دیگران در متون علمی.
- کسب توانایی جواب دادن به سؤالات مطرح در مکاتبات اداری یا سایر ارتباطات مکتوب، یاد گرفتن کاربرد و معانی مختلف کلمات در نگارش متون علمی.
- تدریس در این درس از طریق کار عملی و پرسش و پاسخ می‌باشد. پیشنهاد می‌گردد متون تخصصی از مجلات و کتب تخصصی انتخاب و به فراخور مباحث مورد نظر در اختیار دانشجویان قرار گیرد.

- Bailey S. Academic writing: a handbook for international students. Routledge, 2014.
- Giltrow J, ed. Academic reading: Reading and writing across the disciplines. Broadview Press, 2002.
- Mulvaney MK, Jolliffe DA. Academic writing: genres, samples, and resources. Longman, 2005.
- Sword H. Stylish academic writing. Harvard University Press, 2012.
- Thonney T. Academic Writing: Concepts and Connections, with Readings. Oxford University Press, Incorporated, 2016.
- Ventola E, Mauranen A, eds. Academic writing: Intercultural and textual issues. Vol. 41. John Benjamins Publishing, 1996.

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

پروژه	آزمون نهایی		ارزشیابی میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
نگارش یک مقاله علمی به انگلیسی	عملی	نظری	*	*

تعداد واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۴ ساعت

هدف:

آشنایی با مفاهیم و اهداف کلی اقتصاد کلان و خرد، بازاریابی و کارآفرینی اطلاعاتی، و تبیین نقش متخصصان اطلاعات در فرآیندهای مرتبط با بازاریابی اطلاعات و خدمات اطلاعاتی

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- با مفاهیم اقتصاد خرد و کلان و مصادیق آن‌ها آشنا باشد.
- قادر باشد اهمیت و ضرورت بازاریابی برای محصولات اطلاعاتی در عصر حاضر را تشریح کند.
- نقش و جایگاه اطلاعاتی (Infopreneurship) را مورد تبیین و تشریح قرار دهد.
- با انواع گوناگون شیوه‌های بازاریابی و بخش‌بندی بازار (Market Segmentation) آشنا باشد.
- بتواند برای یک کتابخانه و مرکز اطلاع‌رسانی (فرضی یا واقعی) دست به تدوین طرح بازاریابی (Marketing Plan) بزند.
- ضمن آشنایی با انواع آمیخته‌های بازاریابی (Mixed Marketing) قادر به تشخیص آمیخته متناسب با کتابخانه یا مرکز اطلاع‌رسانی خود (فرضی یا واقعی) باشد.
- با انواع شیوه‌های قیمت‌گذاری منابع اطلاعاتی آشنا باشد.

رئوس مطالب:

- آشنایی با مفاهیم کلی اقتصاد کلان و خرد؛
- مفهوم بازاریابی؛
- تاریخچه بازاریابی؛
- انواع بازاریابی (بازاریابی کلامی، بازاریابی محیطی، بازاریابی الکترونیکی، بازاریابی چریکی، تورو مارکتینگ، و ...)
- اصول و مبانی کارآفرینی اطلاعاتی؛
- بخش‌بندی بازار؛
- بازاریابی منابع و خدمات اطلاعاتی؛
- طرح بازاریابی و مؤلفه‌های آن؛
- آمیخته‌های بازاریابی و انواع آن؛
- شیوه‌های قیمت‌گذاری انواع منابع اطلاعاتی؛
- نشان‌سازی (Branding) و تبلیغات (Advertising) برای محصولات اطلاعاتی.

منابع اصلی درس:

- اخلاصی ا. اصول برندسازی. تهران: انتشارات علمی، ۱۳۹۱.
- بصیریان ز. بازاریابی در کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی. تهران: چاپار، ۱۳۸۸.
- رولی ج. بازاریابی اطلاعات. ترجمه م اسدی. تهران: چاپار، ۱۳۸۹.
- سلیمانی بشلی ع، طالبی و. تبلیغات پنهان در بازاریابی. تهران: بازاریابی، ۱۳۹۰.
- علوی ا. کلیات علم اقتصاد. تهران: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، ۱۳۹۲.
- علیدوستی س، خسروجردی م. مبانی اطلافرینی: کارآفرینی با اطلاعات و در اطلاع‌رسانی. تهران: پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات؛ چاپار، ۱۳۹۱.
- کاتر ف، آمسترانگ گ. اصول بازاریابی. اصفهان: آموخته، ۱۳۹۱.
- وود جو. چگونه برنامه بازاریابی بنویسیم. ترجمه عر احمدی، ف فرزین‌مهر. تهران: مبلغان، ۱۳۸۹.
- Ferrell OC, Hartline M. Marketing Strategy, Text and Cases; 6th Edition. Cengage Learning, 2012.

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	نظری	-

هدف:

آشنایی با اصول و مفاهیم نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی و چگونگی نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی منابع اطلاعاتی حوزه سلامت

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- مفهوم و اهمیت نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی در سازماندهی منابع اطلاعاتی را با تأکید بر حوزه سلامت بیان نماید.
- مراحل نمایه‌سازی منابع اطلاعاتی با تأکید بر حوزه سلامت را توصیف کند.
- زبان‌های نمایه‌سازی و ابزارهای کنترل واژگان را توصیف کند.
- انواع نمایه‌ها را از دیدگاه‌های مختلف بیان کند.
- مراحل چکیده‌نویسی منابع اطلاعاتی و استانداردهای مربوطه را توصیف کند.
- انواع چکیده‌ها و کارکردهای هر یک از آنها را بیان کند.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

الف. نظری

- مفهوم نمایه‌سازی، انواع نمایه‌سازی از دیدگاه‌های مختلف، مراحل نمایه‌سازی، زبان‌های نمایه‌سازی، انواع ابزارهای کنترل واژگان، عوامل مؤثر بر کیفیت نمایه‌سازی، و استانداردهای نمایه‌سازی.
- مفهوم چکیده‌نویسی، اهداف و کارکرد چکیده‌ها، مراحل چکیده‌نویسی، انواع چکیده از دیدگاه‌های مختلف، و استانداردهای چکیده‌نویسی.

ب. عملی

- نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی ۲ پایان‌نامه یا طرح تحقیقاتی حوزه سلامت.
- نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی ۱ مقاله تحقیقی و ۱ مقاله مروری حوزه سلامت.
- ارزیابی چکیده‌ها و واژه‌های کلیدی تعدادی از منبع اطلاعاتی حوزه سلامت با استانداردهای موجود.

منابع اصلی درس:

- صدیق بهزادی م، تعاونی ش. اصول نمایه‌سازی بر اساس استاندارد ایزو ۹۹۹ - ۱۹۹۶. تهران: کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۸۱.
- صدیق بهزادی م، مولوی ف. اصول چکیده‌نویسی بر اساس استاندارد ایزو ۲۱۴ - ۱۹۷۶. تهران: کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۸۱.
- کاظم‌پور ز، اشرفی ریزی ح. مقدمه‌ای بر نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی (راهنمای عملی). تهران: نشر چاپار، ۱۳۸۸.

- لنکستر ف. نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی. ترجمه ع گیلوری. تهران: نشر چاپار، ۱۳۸۳.
- مدیر امانی پ. راهنمای بهره‌گیری از ابزارهای فهرست‌نویسی موضوعی، رده‌بندی و نمایه‌سازی در کتابخانه‌های علوم پزشکی. تهران: نشر کتابدار، ۱۳۸۶.
- نوروزی ع، ولایتی خ. نمایه‌سازی موضوعی و نمایه‌سازی مفهومی. تهران: نشر چاپار، ۱۳۸۹.

- Anderson RL, O'Connor BC, Kearns J. Doing things with information: Beyond indexing and abstracting. Libraries Unlimited, 2008.
- Cleveland AD, Cleveland DB. Introduction to indexing and abstracting, 4th Edition. Libraries Unlimited, 2013.
- Fetters LK. Handbook of indexing techniques: a guide for beginning indexers, Fifth edition. Information Today, 2013

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی		پروژه
*	*	نظری	عملی	-

تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

تعداد ساعت: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

هدف:

آشنا ساختن دانشجویان با مفاهیم بنیادی سازماندهی دانش و ایجاد مهارت‌های جستجو در منابع چاپی و الکترونیکی مرتبط با فهرست‌نویسی و یادگیری فهرست‌نویسی توصیفی با استفاده از استاندارد بین‌المللی کتابنامه‌نویسی (ISBD) و قواعد بین‌المللی انگلوآمریکن و قواعد توسعه‌ای (کتابخانه ملی)، یادگیری فهرست‌نویسی تحلیلی (موضوعی) با استفاده از سرعنوان‌های موضوعی فارسی، سرعنوان‌های موضوعی کنگره (LCSH)، سرعنوان موضوعی کودکان سیرز، و سرعنوان‌های موضوعی فارسی کودکان

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید:

- بتواند اصطلاحات و مفاهیم تخصصی مربوط به اجزای کتاب، انواع منابع اطلاعاتی و سازماندهی دانش را تعریف کرده و تفاوت‌ها را برشمارد.
- بتواند تاریخ مختصر فهرست‌نویسی را بیان کند.
- بتواند اصول و قواعد فهرست‌نویسی توصیفی و رابطه آن را با مستندسازی تعریف کند.
- منابع جستجوی چاپی و رایانه‌ای و ابزارهای مهم سازماندهی دانش (مانند فهرست‌های پیوسته یا اپکها) را جهت جستجوی فهرست انواع منابع اطلاعاتی بشناسد.
- انواع خدمات فهرست‌نویسی و فهرست‌نویسی پیش از انتشار را بشناسد.
- کار با فهرست مستند اسامی و مشاهیر و فهرست اسامی مؤسسات و سازمان‌های دولتی ایران و نحوه مستند کردن اسامی فارسی و خارجی را یاد بگیرد.
- بتواند منابع اطلاعاتی فارسی و انگلیسی (غیر از منابع غیرکتابی) را بر اساس حوزه‌های هشتگانه فهرست نویسی توصیفی انگلوآمریکن و دستنامه قواعد فهرست‌نویسی فهرست کند.
- بتواند محتوا و موضوع منابع اطلاعاتی را تحلیل کند.
- بتواند اصول و قواعد فهرست‌نویسی تحلیلی را بیان کند.
- ساختار کلی سرعنوان‌های موضوعی و انواع سرعنوان‌ها را بشناسد.
- فهرست‌نویسی موضوعی منابع اطلاعاتی فارسی و انگلیسی (غیر از منابع غیرکتابی) را بر اساس سرعنوان‌های موضوعی فارسی و LCSH و سرعنوان‌های موضوعی سیرز و سرعنوان موضوعی فارسی کودکان انجام دهد.

- جستجوی موضوعی منابع اطلاعاتی را در اپکها انجام دهد.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

- تعریف اصطلاحات و مفاهیم مربوط به انواع منابع اطلاعاتی و سازماندهی دانش، شناخت اجزای کتاب،
- اصول و قواعد فهرست‌نویسی توصیفی، قواعد تعیین سرشناسه و شناسه افزوده،
- مستندها با تأکید بر مستند اسامی و مشاهیر و سرعنوان‌های موضوعی،
- بیان تصویری فرآیندهای سازماندهی دانش، تاریخ مختصر سازماندهی دانش در نظام‌های دستی و رایانه‌ای،
- معرفی ابزارهای فهرست‌نویسی توصیفی و تحلیلی دستی و رایانه‌ای،
- انواع خدمات فهرست‌نویسی، فهرست‌نویسی پیش از انتشار، اصول و نکات بازبینی مواد در مجموعه،
- منابع جستجوی چاپی و رایانه‌ای مربوط به فهرست‌نویسی (مانند پایگاه‌های اطلاعاتی مرتبط با سازماندهی دانش، اپک‌ها و نرم‌افزارهای کتابخانه‌ای)،
- معرفی قواعد آنگلو امریکن با تأکید بر قواعد عمده در فصل ۲۰۱، فهرست‌نویسی توصیفی بر اساس حوزه‌های هشتگانه آنگلو امریکن و دستنامه قواعد فهرست‌نویسی (حداقل ۳۰ کتاب فارسی و ۳۰ کتاب انگلیسی)،
- معرفی سرعنوان موضوعی فارسی، سرعنوان موضوعی کنگره (LCSH)، سرعنوان موضوعی فارسی کودکان و سرعنوان موضوعی سیرز (برای هر سرعنوان حداقل ۳۰ کتاب)
- بازدید از یک کتابخانه مجهز کودکان و یک کتابخانه عمومی

منابع اصلی درس:

- پوراحمد ع، حسینی م. فهرست‌نویسی موضوعی: اصول و روش‌ها، تهران: کتابدار، ۱۳۸۷.
- چان لم. فهرست‌نویسی و رده‌بندی. ترجمه ز حیاتی، ه ستوده. تهران: نشر کتابدار، ۱۳۷۹.
- حیاتی ز. فهرست‌نویسی و رده‌بندی منابع اطلاعاتی. تهران: کتابدار، ۱۳۹۱.
- سلطانی پ. فهرست سرعنوان‌های موضوعی فارسی. تهران: کتابخانه ملی ایران، آخرین ویرایش.
- صدیق بهزادی م. دستنامه قواعد فهرست‌نویسی. تهران: کتابخانه ملی ایران، ۱۳۹۰.
- عصاره ف. راهنمای عملی و قدم به قدم فهرست‌نویسی و رده‌بندی کتاب‌های فارسی. اهواز: دانشگاه شهید چمران اهواز، ۱۳۷۹.
- فتاحی ر. فهرست‌نویسی: اصول و روش‌ها. ویرایش ۳. مشهد: دانشگاه فردوسی، ۱۳۷۹.
- فهرست مستند اسامی مشاهیر و مؤلفان. تهران: کتابخانه ملی ایران، ۱۳۸۶.
- فهرست‌نویسی کتاب با استفاده از قواعد بازنگری شده انگلو - امریکن/ ترجمه و مثال‌های فارسی از مرتضی کوکبی. تهران: چاپار، ۱۳۸۳.
- قواعد فهرست‌نویسی آنگلو امریکن. ترجمه ر فتاحی. مشهد: آستان قدس، ۱۳۷۱.
- Library of Congress. LC Subject Heading. Washington DC, Last Edition.

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

کار کلاسی ۴۰ درصد و آزمون نهایی ۶۰ درصد، شامل یک سوم مباحث نظری و دو سوم مباحث عملی

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم		ارزشیابی نهایی	پروژه
	*	*		
*	*	نظری	عملی	

کد درس: ۳۴

عنوان درس: سازماندهی دانش ۲: رده‌بندی دیویی

پیش‌نیاز یا همزمان: سازماندهی دانش ۱: فهرست نویسی توصیفی و موضوعی کد ۳۳

تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

تعداد ساعت: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

هدف:

یادآوری فهرست‌نویسی موضوعی و تبیین رابطه آن با رده‌بندی، آشنایی با اصول و تاریخچه رده‌بندی، آشنایی و کار عملی با رده‌بندی دیویی (DDC) و گسترش‌های فارسی آن.

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- تاریخچه رده‌بندی علوم را بیان کند.
- اصول و کلیات رده‌بندی را بداند.
- نظام رده‌بندی دیویی و ساختار آن را به خوبی بشناسد.
- با استفاده از طرح رده‌بندی دیویی انگلیسی، کتاب‌های انگلیسی را در تمامی ۱۰ رده دیویی (با تأکید بر رده کلیات و پزشکی) رده‌بندی کند.
- با استفاده از گسترش‌های فارسی رده‌بندی دیویی، کتاب‌های فارسی را در رده‌های مختلف رده‌بندی کند.
- جدول نشانه مؤلف سه‌رقمی فارسی و کاتر سن‌برن انگلیسی را بشناسد و با آن کار کند.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

- تعریف رده‌بندی، رده‌بندی علوم و تاریخچه آن، رده‌بندی کتابخانه‌ای و تفاوت آن با رده‌بندی علوم.
- معرفی بسیار مختصر انواع رده‌بندی‌های کتابخانه‌ای، معرفی کامل رده‌بندی دهدهی دیویی.
- ساختار و شیوه استفاده از رده‌بندی دیویی (بویژه جدول‌های آن).
- چگونگی شماره‌سازی در تمامی ۱۰ رده دیویی با تأکید بر رده کلیات (۰۰۰) و پزشکی (۶۰۰).
- بررسی گسترش‌های فارسی رده‌بندی دیویی در ایران و کار با تمامی آن‌ها (زبان‌های ایرانی، ادبیات ایرانی، اسلام، تاریخ ایران، جغرافیای ایران و ...).
- کار عملی با نشانه مؤلف سه‌رقمی و کاتر سن‌برن، معرفی و جستجو در نرم افزار DFW و WebDewey

منابع اصلی درس:

- احمدی لاری، مکی‌زاده ف. رده‌بندی دهدهی دیویی: راهنمای عملی شماره‌سازی، تهران: کتابدار، ۱۳۸۴.
- چان لم. فهرست‌نویسی و رده‌بندی. ترجمه ز حیاتی، هاستوده، تهران: کتابدار، ۱۳۷۹.
- حیاتی ز. فهرست‌نویسی و رده‌بندی منابع اطلاعاتی، تهران: کتابدار، ۱۳۹۱.
- عصاره ف. راهنمای عملی و قدم به قدم فهرست‌نویسی و رده‌بندی کتاب‌های فارسی. اهواز: دانشگاه شهید چمران اهواز، ۱۳۷۹.
- کاشیک س.ک. راهنمای عملی ویرایش ۲۲ رده‌بندی دهدهی دیویی. ترجمه ع مرادمنند. تهران: سمت، ۱۳۹۲.
- مورتیمر م. راهنمای استفاده از رده‌بندی دهدهی دیویی. ترجمه ه فیروزان. تهران: تالیا، ۱۳۸۶.

- نیکبخت جم، ام. تشانه مولف فارسی جدول سه رقمی مبتنی بر کاتر سن برن. تهران: کتابدار، سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۰.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

کار کلاسی ۴۰ درصد و آزمون نهایی ۶۰ درصد شامل یک سوم مباحث نظری و دو سوم مباحث عملی

پروژه	آزمون نهایی		ارزشیابی میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	عملی	نظری		
			*	-

تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

تعداد ساعت: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

هدف:

آشنا ساختن دانشجویان با رده‌بندی کنگره (LC)، گسترش‌های فارسی آن، و نشانه مؤلف تکرریمی.

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- تعاریف، اصول، اهداف و انواع رده‌بندی‌های علوم را برشمارد.
- نظام رده‌بندی کنگره و ساختار آن را به خوبی بشناسد.
- با استفاده از طرح رده‌بندی کنگره انگلیسی، کتاب‌های انگلیسی را در تمامی رده‌های آن (با تأکید بر رده R, Z, و T) رده‌بندی کند.
- با استفاده از گسترش‌های فارسی رده‌بندی کنگره، کتاب‌های فارسی را در رده‌های مختلف رده‌بندی کند.
- جدول نشانه مؤلف تکرریمی را بشناسد و بتواند با آن کار کند.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

- تعاریف، اصول، اهداف و انواع رده‌بندی‌های علوم.
- معرفی کامل رده‌بندی کنگره، ساختار و شیوه استفاده از این طرح رده‌بندی.
- کار عملی با تمامی رده‌ها با تأکید بر رده علوم کتابداری (Z)، پزشکی (R) و تکنولوژی (T) و نیز Q, L, H, B, A.
- بررسی گسترش‌های فارسی رده‌بندی کنگره در ایران و کار با تمامی آن‌ها (زبان‌ها و ادبیات ایرانی، اسلام، تاریخ ایران، و ...).
- کار عملی با نشانه مؤلف تکرریمی.
- معرفی کتابخانه کنگره و نحوه جستجوی رده‌ها در آن، آشنایی با نرم‌افزار رده‌بندی Classification Plus.

منابع اصلی درس:

۱. جان ل.م. راهنمای رده‌بندی کتابخانه کنگره. ترجمه فرحی شاهگلی. تبریز: دانشگاه تبریز، ۱۳۸۵.
۲. جان ل.م. فهرست‌نویسی و رده‌بندی. ترجمه ز حیاتی، ه. ستوده. تهران: نشر کتابدار، ۱۳۷۹.
۳. حیاتی ز. فهرست‌نویسی و رده‌بندی منابع اطلاعاتی. تهران: کتابدار، ۱۳۹۱.
۴. حیاتی ز، جوکار ط، برهمند ن. رده‌بندی کتابخانه کنگره: نظریه، توسعه و کاربرد. تهران: کتابدار، ۱۳۸۷.
۵. دیتمن ه. هاردی ج. آموزش آسان و گام‌به‌گام رده‌بندی کنگره. ترجمه ف نبوی. مشهد: کتابخانه رایانه‌ای، ۱۳۸۵.
۶. عصاره ف. راهنمای عملی و قدم به قدم فهرست‌نویسی و رده‌بندی کتاب‌های فارسی. اهواز: دانشگاه شهید چمران اهواز، ۱۳۷۹.
۷. فرانماهای رده‌بندی کنگره (A, B, L, H, Q, R, Z, ...)
۸. کتابخانه ملی ایران. گسترش‌های رده‌بندی کنگره

۹. کتابخانه ملی ایران، نشانه مولف کنگره، تهران: کتابخانه ملی، ۱۳۸۳.
۱۰. مرتضایی فرد ف، راهنمای استفاده از رده‌بندی کنگره، تهران: سمت، ۱۳۸۵.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

کار کلاسی ۴۰ درصد و آزمون نهایی ۶۰ درصد شامل یک سوم مباحث نظری و دو سوم مباحث عملی

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	نظری	-
		عملی	

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با فهرست‌نویسی موضوعی و رده‌بندی منابع زیست پزشکی، آشنایی با اصطلاحنامه پزشکی فارسی و سرعنوان پزشکی انگلیسی (MeSH) و طرح رده‌بندی NLM

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- ساختار، کاربردها و ارجاعات اصطلاحنامه پزشکی فارسی را بشناسد و آن را با سرعنوان‌های موضوعی فارسی مقایسه کند.
- برای انواع منابع اطلاعاتی فارسی با استفاده از اصطلاحنامه پزشکی فارسی، موضوع مستند تعیین کند.
- ساختار MeSH و انواع ارجاعات آن را توضیح دهد و با استفاده از MeSH Browser موضوعات مستند منابع پزشکی را تعیین کند.
- به طور عملی با پایگاه MeSH در پایگاه PubMed کار کند.
- فهرست همگانی NLM (Locator plus) را بشناسد و بتواند در آن به جستجو بپردازد و نتایج مناسب را به نرم‌افزارهای کتابخانه‌ای انتقال دهد.
- با اصول و ساختار طرح رده‌بندی NLM آشنا شود.
- به طور عملی به تمامی رده‌های NLM از علوم پایه تا بالینی، شماره رده اختصاص دهد (برای هر رده حداقل ۱۰ کتاب).
- در محیط وب با طرح رده‌بندی NLM کار کند و نشانه‌های رده‌بندی را در آن جستجو کند.
- برای یک کتابخانه دانشگاهی علوم پزشکی، خط مشی سازماندهی منابع تهیه کند.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

- تفاوت‌های اصطلاحنامه با سرعنوان‌های موضوعی،
- بررسی ساختار اصطلاحنامه پزشکی فارسی و پشتوانه‌های انتشاراتی و کاربردهای آن،
- بررسی MeSH: پیشینه، کاربرد، واژگان، ساختار، ارجاع‌ها و تقسیم‌های فرعی.
- انواع روش‌های جستجو در MeSH Browser و بررسی انواع فیلدهای موجود در رکوردهای آن و رابطه آن با طرح رده‌بندی NLM، کار عملی با Locator Plus.
- کار عملی فهرست‌نویسی موضوعی حداقل ۶۰ کتاب در حوزه‌های مختلف پزشکی،
- بررسی طرح رده‌بندی NLM: پیشینه، پوشش موضوعی و ساختار، نمایه، ساختار هر رده، تقسیم‌های شکلی و رده‌های موضوعی، ارجاع‌ها، رده‌بندی منابع خاص، رابطه آن با رده‌بندی کنگره.
- انواع روش‌های جستجو و نمایش اطلاعات در طرح رده بندی NLM در محیط وب.
- کار عملی رده‌بندی حداقل ۶۰ کتاب در رده‌های مختلف پزشکی.

منابع اصلی درس:

۱. اولسون ن.ب، ویراستار. فهرست‌نویسی منابع اینترنتی: دستنامه و راهنمای عملی. ترجمه قاطمه باجی. تهران: دبیرش، ۱۳۸۴.
۲. پوراحمد، ع.ا. فهرست نویسی موضوعی [فصل هشتم]. تهران: کتابدار، ۱۳۸۷.
۳. حاجی زین‌العابدینی م. فهرست نویسی منابع اینترنتی و الکترونیکی. تهران: کتابدار، ۱۳۹۰.
۴. حیاتی ز. فهرست نویسی و رده بندی کتابخانه کنگره [فصل چهاردهم]. تهران: کتابدار، ۱۳۹۰.
۵. رهادوست ف. اصطلاحنامه پزشکی فارسی. تهران: کتابخانه ملی ایران، ۱۳۷۷.
۶. مدیرامانی پ. راهنمای بهره گیری از ابزارهای فهرست نویسی موضوعی، رده بندی و نمایه سازی در کتابخانه های علوم پزشکی. تهران: کتابدار، ۱۳۸۶.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

کار کلاسی ۴۰ درصد و آزمون نهایی ۶۰ درصد شامل یک سوم مباحث نظری و دو سوم مباحث عملی

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی		پروژه
*	*	نظری	عملی	-

عنوان درس: سازماندهی دانش ۵: فهرست‌نویسی مواد غیرکتابی و فهرست‌نویسی رایانه‌ای
پیش‌نیاز یا همزمان: سازماندهی دانش ۴: رده بندی NLM کد ۳۶

تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

تعداد ساعت: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

هدف: آشنایی، شناسایی و سازماندهی منابع غیرکتابی (شامل مواد سمعی-بصری و سایر اسناد آرشیوی)، کسب دانش پیرامون فهرست‌های رایانه‌ای و کسب مهارت در استفاده از نرم‌افزارهای کتابخانه‌ای برای سازماندهی منابع

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- انواع منابع الکترونیکی، سیر تحول آن‌ها و ویژگی‌های هر یک را بشناسد.
- اهداف، ضرورت و کارکردهای فهرست‌نویسی منابع الکترونیکی را بداند.
- با مفاهیم مرتبط با فهرست‌نویسی الکترونیکی آشنا شود.
- قواعد و استانداردهای فهرست‌نویسی منابع الکترونیکی را فرا گیرد.
- فهرست‌نویسی عملی انواع منابع الکترونیکی را بر طبق قواعد هشتگانه فهرست‌نویسی انجام دهد.
- با فهرست‌نویسی ماشین‌خوان (مارک، مارک ایران، یونی مارک، یوکی مارک) و تاریخچه و کارکردهای آن آشنا شود.
- بتواند از اطلاعات شبکه‌ها و پایگاه‌های کتابشناختی داخلی و خارجی برای انتقال رکوردها به پایگاه کتابخانه استفاده نماید.
- بتواند از پایگاه‌ها و فایل‌های جانبی مانند مستند موضوعی و مستند نام برای استانداردسازی محتوای ترم‌افزار استفاده نماید.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

- کلیاتی در باره کاربرد رایانه در فهرست‌نویسی،
- قالب پیشینه‌های الکترونیکی (فرمت فهرست‌نویسی ماشین‌خوان مارک)،
- فهرست‌نویسی بنیادی و چگونگی ثبت اطلاعات کتابشناختی در نرم‌افزار کتابخانه،
- فهرست‌نویسی نسخه‌برداری از پایگاه‌ها و شبکه‌های کتابشناختی،
- کنترل مستند در فهرست‌نویسی رایانه‌ای و آشنایی با پایگاه‌های مستند نام‌ها و موضوع،

منابع اصلی درس:

۱. اولسون زب. فهرست‌نویسی منابع اینترنتی: دستنامه و راهنمای عملی. ترجمه ف باجی. تهران: دبیرش، ۱۳۸۴.
۲. حاجی زین‌العابدینی م. فهرست‌نویسی منابع اینترنتی و الکترونیکی. تهران: کتابدار، ۱۳۹۰.
۳. دیانی ح.م، داورپناه م.م. مفاهیم و روش‌های ذخیره و بازیابی اطلاعات. مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۷۸.
۴. فتاحی ر، طاهری م. فهرست‌نویسی رایانه‌ای. تهران: کتابدار، ۱۳۸۶.
۵. فتاحی ر، طاهری م. فهرست‌نویسی: اصول و روشها. ویرایش ۴. تهران: کتابدار، ۱۳۸۴.

۶. فدایی عراقی غ. مدیریت یادمانه‌ها (آرشیو). تهران: دانشگاه تهران، مؤسسه انتشارات و چاپ، ۱۳۸۴.
۷. فدایی عراقی غ. مقدمه‌ای بر شناخت اسناد آرشیوی. تهران: سمت، ۱۳۹۴.
۸. کوشا ک. فهرست‌های همگانی و شبکه جهانی وب. در: فهرست‌های رایانه‌ای: طراحی و توسعه. مجموعه مقالات همایش کاربرد و توسعه فهرست‌های رایانه‌ای در کتابخانه‌های ایران. مشهد، ۲۷-۲۸ آبان ۱۳۷۸. به کوشش فتاحی، ر. مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد؛ تهران: مرکز اطلاع‌رسانی و خدمات علمی جهاد سازندگی، ۱۳۷۹.
۹. کوکبی م. فهرست‌نویسی منابع الکترونیکی: با استفاده از قواعد فهرست‌نویسی انگلو- امریکن. تهران: چاپار، ۱۳۸۵.
۱۰. محمدی فرد د. آشنایی با نرم‌افزارهای کتابخانه‌ای. تهران: نشر لنگوان، ۱۳۸۴.
۱۱. مرادی ن. آرشیوداری دیداری و شنیداری. تهران: کتابدار، ۱۳۹۳.
۱۲. مرادی ن. مدیریت آرشیوهای دیداری و شنیداری. تهران: کتابدار، ۱۳۸۴.
۱۳. میچل آم، سرت ب. فهرست‌نویسی و سازماندهی منابع دیجیتالی: راهنمای کتابداران. ترجمه زحیاتی، ع. خاصه. تهران: کتابدار، ۱۳۸۸.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

کار کلاسی ۴۰ درصد و آزمون نهایی ۶۰ درصد شامل یک سوم مباحث نظری و دو سوم مباحث عملی

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی		پروژه
*	*	نظری	عملی	-

تعداد واحد: ۲ واحد (۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

تعداد ساعت: (۲۶ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی)

هدف:

آشنایی دانشجویان با اصول طراحی و مدیریت صفحات وب کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی با رویکرد سلامت

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- اصول طراحی وب و کاربرد آن در کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی را می‌داند.
- با زبان‌های برنامه‌نویسی آشنا شده و نحوه اضافه نمودن محتوا به وبسایت را فراگرفته است.
- با نحوه تعامل وبسایت کتابخانه با وب آشنا شده است.
- با نحوه ارزیابی وبسایت کتابخانه و مرکز اطلاع‌رسانی از دید متخصصین حوزه وب، کاربران (کادر حوزه سلامت و بیماران و همراهان آنها) و از نظر فنی آشنا شده است.

رئوس مطالب: (۲۶ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی)

- زبان‌های نشانه‌گذاری و برنامه‌نویسی وب
- اصول طراحی وبسایت برای کتابخانه و مرکز اطلاع‌رسانی
- نرم‌افزارهای طراحی وبسایت
- طرح‌بندی صفحات (استفاده از جدول، لیست، لایه، و...)
- افزودن محتوا به صفحات
- تعامل وبسایت در محیط وب
- نقش وبسایت در ارائه خدمات در کتابخانه و در کتابخانه دیجیتال
- مدیریت و ارزیابی وبسایت کتابخانه

منابع اصلی درس:

۱. اسدی س. طراحی و مدیریت وبسایت کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی. تهران: سمت، ۱۳۹۱.
۲. دیویدسن س، یانکی ا. طراحی وبسایت: راهنمای گام به گام برای کتابخانه‌ها (رویکردی کاربرمدارانه). ترجمه ز حیاتی. تهران: چاپار، ۱۳۹۴.
۳. شهبازی ر، نوری ب. طراحی و مدیریت وبسایت کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی. تهران: کتابدار، ۱۳۹۱.
۴. نوروزی م، امینی م. معماری اطلاعات برای طراحی بهینه وبسایت‌ها و وب‌پورتال‌ها. تهران: آتی‌نگر، ۱۳۹۳.
۵. نوکاریزی م، عابدینی ط. ارزشیابی کاربردپذیری وبسایت کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از دید کاربران. پژوهشنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی. ۱۳۹۱؛ ۲(۱): ۱۷۴-۱۵۲.
۶. واگنر رد. مرجع کامل طراحی صفحات وب. ترجمه ا رضایی. تهران: مهرگان قلم، ۱۳۹۲.

7. Academic Library websites benchmarks. Primary Research Group, 2013.
8. Becker DA, Yannotta L. Modeling a library website redesign process: Developing a user-centered website through usability testing. *Information Technology and Libraries (Online)*. 2013; 32(1): 6.
9. Denton AH, Moody DA, Bennett JC. Usability Testing as a Method to Refine a Health Sciences Library Website. *Medical Reference Services Quarterly*. 2016 Jan 2; 35(1): 1-5.
10. Duckett J. *HTML and CSS: design and build websites*. John Wiley & Sons, 2011.
11. Gardner S. *Website Redesign*. Camarillo Public Library, 2016.
12. George CA. Usability testing and design of a library website: an iterative approach. *OCLC Systems & Services: International digital library perspectives*. 2005; 21(3): 167-80.
13. Kumar V. Qualities of a Library Website: Evaluating Library Websites of New IITs. *International Journal of Information Dissemination and Technology*. 2014; 4(4): 283.
14. Lee Y, Kozar KA. Understanding of website usability: Specifying and measuring constructs and their relationships. *Decision support systems*. 2012; 52(2): 450-63.
15. Nielsen J., June. Finding usability problems through heuristic evaluation. In *Proceedings of the SIGCHI conference on Human factors in computing systems* (pp. 373-80). ACM, 1992.
16. Poll R. Evaluating the library website: Statistics and quality measures. In *World Library and Information Congress: 73rd IFLA General Conference and Council*, Durban, South Africa: August 2007.
17. Wittmann SA, Stam J. *Redesigning library websites*. Libraries Unlimited, 2016.
18. Wu J, Brown JF. Website Redesign: A Case Study. *Medical Reference Services Quarterly*. 2016 Apr 2; 35(2):158-74.

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی		پروژه
*	*	نظری	عملی	*

عنوان درس: شبکه‌های کامپیوتری و پایگاه داده
پیش‌نیاز یا همزمان: مهارت های رایانه ای کد ۰۹

تعداد واحد: ۳ واحد (۲/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)
تعداد ساعت: (۴۳ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی)

هدف کلی درس:

- آشنایی فراگیر با شبکه کامپیوتر و امنیت سیستم‌ها و کاربرد آن در مراکز بهداشتی درمانی
- آشنایی دانشجویان با مفاهیم، قابلیت‌ها و کاربرد و شیوه‌های مختلف جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی و تخصصی حوزه‌های مختلف

شرح درس: (۴۳ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی)

- به لحاظ پیشرفت فن‌آوری کامپیوتر و استفاده از آن در مراکز بهداشتی درمانی لازم است دانشجویان با انواع شبکه‌ها آشنا شوند
- درک انواع جستجو ساده و پیشرفته و اپراتورهای به کار رفته در آن‌ها

رئوس مطالب:

- ۱- نرم‌افزارهای کامپیوتری تک‌وظیفه، تک‌کاره (معایب و مزایا)
- ۲- نحوه استفاده و ایجاد و طراحی یک شبکه کامپیوتری جامع یکپارچه (معایب و مزایا)
- ۳- معرفی Back bone شبکه اطلاع‌رسانی کامپیوتری در سیستم بهداشت و درمان و نحوه ارتباط مراکز مختلف درمانی با یکدیگر
- ۴- تعریف انواع شبکه‌های فیزیکی (LAN, MAN, WAN و...)
- ۵- انواع شبکه‌های اینترنت (El, fiber optic, wireless, ADSL, dial up و...)
- ۶- توپولوژی شبکه (Loop, Ring, Bus, Star) مزایا و معایب آن‌ها
- ۷- انواع تجهیزات Active و Passive شبکه (انواع کابل‌ها، سوئیچ‌ها، هاب، سرور، روتر، داکت، سوکت و...)
- ۸- معرفی سیستم‌های عامل شبکه
- ۹- سیستم‌های امنیتی شبکه: نرم‌افزارهای آنتی‌ویروس، ورم، تروجان، دیوار آتش و... و چگونگی نصب و تنظیمات آن‌ها در شبکه، سرورها و کلاینت‌ها
- ۱۰- به اشتراک گذاشتن منابع (چاپگر، فایل، برنامه و...)
- ۱۱- انواع پروتکل‌های شبکه، آشنایی کامل لا پروتکل TCP/IP و مفاهیم Network (از جمله آشنایی با ISP و کاربری و تنظیمات آن در بخش فن‌آوری اطلاعات، چگونگی نصب IP، تعریف Account، شارژ اینترنت، تعریف ایمیل و سطوح دسترسی کاربران در شبکه)
- ۱۲- چگونگی ایجاد Domain و Work group در شبکه و آشنایی با کاربردهای دامین
- ۱۳- تعریف پایگاه داده
- ۱۴- اجزای تشکیل دهنده پایگاه داده
- ۱۵- نحوه طراحی جدول
- ۱۶- نحوه طراحی فرم‌های ورود اطلاعات

- ۱۷- نحوه طراحی نمایه‌های معکوس
 ۱۸- نحوه طراحی رابط کاربر و امکانات جستجو
 ۱۹- نرمال سازی داده‌ها
 ۲۰- ارتباط دهی داده‌ها با داده‌های پایگاه‌های دیگر
 ۲۱- تعریف ماژول‌های امکانات جانبی
 ۲۲- تعریف خروجی‌های پایگاه داده
 ۲۳- ارزیابی پایگاه داده با استفاده از داده‌های نمونه استاندارد

منابع اصلی درس:

۱. شبکه‌های کامپیوتر، آندرو تنیباوم
 ۲. سیستم و ساختار فایل‌ها، مهدی اسماعیلی (۱۳۸۶)
 ۳. سیستم مدیریت پایگاه داده‌ها (مغایهم و تکنیک‌ها)، محمدتقی روحانی رانکوهی (۱۳۸۶)
 ۴. ذخیره و بازیابی اطلاعات: سیستم و ساختار فایل‌ها (مهندسی فایل‌ها)، محمدتقی روحانی رانکوهی (۱۳۸۲)
 ۵. مفاهیم بنیادی پایگاه داده‌ها، محمدتقی روحانی رانکوهی (۱۳۸۲: آخرین ویرایش)
 ۶. پایگاه داده‌های شی گرا و ظی - رابطه‌ای، محمدتقی روحانی رانکوهی (۱۳۸۷)
 ۷. آشنایی با پایگاه‌های اطلاعاتی، حمزه علی نور محمدی (۱۳۸۲)
8. Database management systems, Ramakrishan & Gehrke (2002)

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

آزمون پایان‌ترم (حیطه شناختی)، آزمون علی (حیطه مهارتی)

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی		پروژه
-	*	نظری	عملی	-

تعداد واحد: ۲ واحد (۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)
تعداد ساعت: (۲۶ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی)

هدف:

آشنایی با اصول مدیریت بایگاتی اسناد و مدارک تاریخی و آرشیوهای دیداری و شنیداری الکترونیکی و غیرالکترونیکی

هدف‌های رفتاری:

پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- مفاهیم پایه آرشیو و آرشیوداری را توصیف کند.
- اهمیت و نقش آرشیو در جامعه را بیان کند.
- با تاریخچه و توسعه آرشیوداری در جهان و ایران آشنا شود.
- سازمان‌های آرشیویی را در سطح ملی، منطقه‌ای و جهانی بشناسد.
- وجوه اشتراک و افتراق آرشیو و کتابخانه و مرکز اطلاع‌رسانی را از جنبه‌های مختلف مجموعه‌سازی، سازماندهی، و اطلاع‌رسانی بشناسد.
- شیوه‌های سازماندهی اسناد و مدارک تاریخی را بیان کند.
- شیوه‌های حفاظت و نگهداری اسناد و مدارک تاریخی را توصیف کند.
- شیوه‌های سازماندهی آرشیوهای دیداری و شنیداری را بیان کند.
- شیوه‌های حفاظت و نگهداری آرشیوهای دیداری و شنیداری را توصیف کند.
- نحوه مدیریت آرشیوهای دیداری و شنیداری را توصیف کند.
- نحوه مدیریت و سازماندهی منابع دیجیتالی را توصیف کند.

رئوس مطالب: (۲۶ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی)

- تعریف مفاهیم، حرفه آرشیوداری، اهمیت و نقش آرشیو، تاریخچه آرشیو، خدمات آرشیو به جامعه؛
- انواع آرشیو و منابع آرشیویی، فرایندها و عملکردهای آرشیو، استانداردهای آرشیو؛
- مجموعه‌سازی آرشیو، وجین منابع آرشیو، شیوه‌های فهرست‌نویسی، ثبت، و سازماندهی منابع آرشیویی؛
- شیوه‌های حفاظت و نگهداری منابع آرشیویی، قوانین و مقررات مربوط به آرشیو اسناد، تجهیزات لازم برای آرشیوهای مختلف؛
- مدیریت آرشیو و اسناد، دسترسی و استفاده از آرشیو، مشکلات و چالش‌های آرشیو؛
- دیجیتالی کردن منابع آرشیو، آرشیو اسناد الکترونیکی، دسترس‌پذیری منابع آرشیو از طریق وب، آینده آرشیو؛
- بازدید از یک یا دو آرشیو و آشنایی عملی با آن‌ها.

منابع اصلی درس:

- رسولی ن. مدیریت آرشیو اسناد. سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۳.
- دیانی ح. مقدمه‌ای بر آرشیو. مشهد: کتابخانه رایانه‌ای، ۱۳۹۳.

- مرادی ن، طهرانی‌پور و، آرشیو‌داری دیداری و شنیداری. تهران: کتابدار، ۱۳۹۳.
- کوکبی م، رضایی شریف‌آبادی س، اصنافی ار. درآمدی بر مفاهیم، استانداردها و نرم‌افزارهای آرشیوی. تهران: چاپار، ۱۳۹۱.
- رضایی شریف‌آبادی س، نیکومنظری ن، سوری ع. آرشیو، کتابخانه و موزه: وجوه اشتراک و افتراق. تهران: کتابدار، ۱۳۸۸.
- احمدی ع، و دیگران. مجموعه قوانین و مقررات و شیوه‌نامه‌های آرشیوی، ۲ ج. سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۲.
- شورای بین‌المللی آرشیو. دستورنامه مدیریت اسناد الکترونیکی برای آرشیو‌داران. ترجمه ف زارع، ر علیجانی، تهران: کتابدار، ۱۳۹۰.
- ولهایزری، فرایندهای غیر شیمیایی برای آفت‌زدایی مجموعه کتابخانه‌ها. ترجمه م نیکنام، تهران: کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، ۸۴.
- مقبل اصفهانی ا. شناخت و ساخت کاغذهای دست‌ساز. مشهد: سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، ۱۳۸۰.

- Hunter GS. Developing and maintaining practical archives: A how-to-do-it manual (2nd ed.). New York: Neal Schuman. 2003.
- MacNeil H, Eastwood T. (Eds.). Currents of archival thinking, 2nd ed. Libraries Unlimited, 2010.
- Pugh MJ. Providing Reference Services for Archives and Manuscripts. Society of American Archivists, 2005.
- Pearce-Moses R. A Glossary of Archival and Records Terminology. Society of American Archivists, 2005. (<http://files.archivists.org/pubs/free/SAA-Glossary-2005.pdf>)

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	-	نظری عملی	-

تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)
تعداد ساعت : (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

هدف:

هدف این درس آشنایی فراگیران با تئوری‌های آموزش الکترونیکی، مدل و اجرای سیستم‌های آموزش الکترونیکی و نحوه طراحی و ساخت دروس موردنیاز می‌باشد. فراگیران پس از گذراندن درس قادر به طراحی محیط‌های آموزش الکترونیکی مورد نیاز جهت مؤسسات آموزشی، سازمان‌ها، کتابخانه‌ها، و دانشگاه‌ها می‌باشند.

هدف‌های رفتاری:

دانشجو در پایان باید بتواند آموزش استفاده از پایگاه اطلاعاتی یا نرم‌افزار مربوطه را تهیه و در LMS دانشگاه بارگذاری نماید.

رفئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

- مفاهیم اولیه در یادگیری الکترونیکی
- تبیین قابلیت‌های یادگیری الکترونیکی (شامل تشریح مشخصات کارکردی)
- آشنایی با فناوری‌های مورد کاربرد در یادگیری الکترونیکی
- تئوری‌های یادگیری در طراحی آموزشی
- زیر ساخت یادگیری الکترونیکی (e-learning infrastructure)
- یادگیری الکترونیکی ترکیبی (Blended e-learning)
- تشریح سیستم‌های مدیریت آموزشی (LMS) و اجرای آن‌ها
- تشریح سیستم‌های مدیریت محتوای آموزشی (LCMS) و اجرای آن‌ها
- راهبرد آموزشی (شامل تحلیل وضعیت، تعیین چشم‌انداز، راهبرد، ارائه برنامه کارکردی)
- آشنایی با انواع نرم‌افزارهای تولید محتوی
- طراحی، تولید و راهبرد توسعه محتوای الکترونیکی دروس
- چالش‌های پیش‌رو و عوامل و معیارهای موفقیت در یادگیری الکترونیکی
- چشم انداز آینده آموزش الکترونیکی شامل آموزش الکترونیکی سیار، سیستم‌های ارزیابی و برنامه‌ریزی هوشمند در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی

منابع اصلی درس:

• حیدرزادگان ع، اسماعیلی ه، شهرکی ع. یادگیری الکترونیکی: تولید و اجرای محتوا. تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی، ۱۳۹۳.

- Clark RC, Mayer RE. E-learning and the science of instruction: Proven guidelines for consumers and designers of multimedia learning. John Wiley & Sons, 2016.

- Rosenberg MJ. E-learning: Strategies for delivering knowledge in the digital age. Vol. 3. New York: McGraw-Hill, 2001.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

پروژه	آزمون نهایی		ارزشیابی میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
-	عملی	نظری	*	-

تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)
تعداد ساعت: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

هدف:

در طی مباحث این درس، دانشجویان با فرایند کلی نشر اطلاعات به شکل کتاب، مقاله و غیر آن در قالب‌های متعارف (چاپی) و نوین (الکترونیکی) آشنا می‌شوند. انتظار می‌رود که دانشجویان با کمک این درس بتوانند پس از فراغت از تحصیل در بخش‌های مدیریتی و اجرایی انتشار مجلات و کتب و مانند آن‌ها مشغول به کار شوند.

هدف‌های رفتاری:

تولیدات علمی برای آن‌که مورد استفاده قرار گیرند لازم است که به شکل مناسبی انتشار یابند. قالب مناسب برای یک محصول علمی (کتاب، مقاله، ...)، فرایند پذیرش و انتشار یک محصول علمی (کتاب، مقاله، فصلی از کتاب یا منبع مرجع، ...)، شاخص‌های ارزیابی در این فرایند، و شاخص‌های ارزیابی و محاسبه محصولات علمی در کاربردهای گوناگون علمی و پژوهشی به نفع شخص حقیقی و/یا حقوقی تولیدکننده محصول علمی، همگی در بهره‌برداری اثربخش و کارآمد از یک محصول علمی مؤثرند. دانش‌آموختگان رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی از طریق آشنایی با این مباحث و فرایندها می‌توانند به بهره‌مندی هرچه بیشتر دانشوران و دانشگاه‌ها و مراکز علمی پژوهشی متبوع خود یاری رسانند. پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- فرایند چاپ کتاب، از تحویل نسخه اولیه تا دریافت کتاب صحافی‌شده را شرح دهد.
- فرایند انتشار مقاله در مجلات علمی از تحویل نسخه اولیه تا پذیرش نهایی را شرح دهد.
- اصول اخلاقی و قانونی انتشار منابع اطلاعاتی را بیان کند.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

- آشنایی با فرایند انتشار کتاب از تحویل نسخه اولیه به ناشر تا دریافت کتاب صحافی شده
- آشنایی با فرایند انتشار مجلات علمی و ساختار اجرایی آن
- آشنایی با شیوه‌های شناسایی مجلات معتبر و دارای رتبه علمی بر اساس موضوعات مختلف جهت انتشار مقالات
- آشنایی با فرایند انتشار مقالات در مجلات علمی، از تحویل نسخه اولیه تا پذیرش نهایی
- آشنایی با مقررات، استانداردها و فرایند نمایه‌کردن مجلات در پایگاه‌های معروف ملی و بین‌المللی

منابع اصلی درس: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

۱. آذرنگ ع. آشنایی با ویراستاری و نشر. تهران: سمت، ۱۳۹۳.
۲. آذرنگ ع. مبانی نشر کتاب؛ ویراست ۴. تهران: سمت، ۱۳۹۳.
۳. باب‌الحوادثی ف. آشنایی با مبانی چاپ و نشر با تأکید بر نشر الکترونیکی و اقتصاد نشر. تهران: چاپار؛ سپهر سخن، ۱۳۸۷.
۴. پورجوادی، ن. درباره نشر کتاب و حق مؤلف. تهران: نشر دانشگاهی، ۱۳۸۱.

۶. قانعی م، اکبری ساری ع، و دیگران. نقشه راه نشریات علوم پزشکی: به منظور تحقق نقشه جامعه علمی و برنامه پنجم توسعه کشور. [تهیه کننده] وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت تحقیقات و فناوری. تهران: مهر راوشن، ۱۳۹۱.

۷. نجفی ع. راهنمای ارجاع به منابع علمی و جلوگیری از سرقت علمی. تهران: نشر ارتباطات اجتماعی، ۱۳۹۳.

۸. ولر آس. فرایند داوری در مجلات علمی: نقاط قوت و ضعف آن؛ ترجمه ع ح قاسمی، س آزادی. تهران: پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران؛ چاپار، ۱۳۸۹.

۹. یونسکو. فن نشر کتاب. تهران: سمت، ۱۳۹۳.

10. <http://publicationethics.org/resources>

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	*	نظری عملی	-

تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

تعداد ساعت: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

هدف:

آشنایی دانشجویان با مفهوم و گونه‌های ویرایش، اصول اخلاقی در ویرایش و نهادهای مرتبط با ویرایش

هدف‌های رفتاری:

- دانشجو بتواند مفهوم ویرایش را توضیح دهد؛
- دانشجو بتواند انواع ویرایش را از دیدگاه‌های مختلف توضیح دهد؛
- دانشجو بتواند اصول اخلاق ویرایش را شرح دهد؛
- دانشجو بتواند وب‌گاه‌ها و ویراستاران مشهور در ایران و جهان را شناسایی کند؛
- دانشجو بتواند یک متن علمی در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی به زبان فارسی را ویرایش علمی نماید.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

- ویرایش از نظر واژه‌ای و اصطلاحی، گستره ویرایش، انواع ویراستاران، انواع ویراستاران پیشاتولید، پساتولیدگونه‌های ویرایش بر اساس صورت و محتوا، بر پایه رسانه، بر پایه مراحل تولید در نشر، بر پایه کارکرد، بر پایه قلمرو، ویرایش تکوینی، ساختاری، محتوایی و ساختاری-محتوایی، ویرایش‌های زیبایی، ادبی، اسلوبی، ویرایش استنادی، ویرایش بنیادی، ویرایش ترجمه، ویرایش تصویری، ویرایش علمی، ویرایش منابع مرجع، ویرایش نامرئی، اصول و اخلاق در ویرایش، چگونگی محاسبه ویرایش متون علمی، آشنایی با وب‌گاه و ویراستاران مشهور در ایران و خارج از ایران، آشنایی با نرم افزارهای ویرایش (ویرایش الکترونیکی)، نشانه‌های ویرایشی در ویرایش کاغذی و الکترونیکی، ویرایش یک متن کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی به زبان فارسی، علائم سجاوندی (نقطه‌گذاری).

منابع اصلی درس:

- محسنی، ح. نشر و اطلاع‌رسانی. تهران: نشر کتابدار، ۱۳۸۲.
- ادیب سلطانی، م. ش. راهنمای آماده ساختن کتاب، ویرایش سوم. تهران: انتشارات علمی-فرهنگی، ۱۳۸۱.
- اکبری، ا. شهریاری، پ. واژه‌نامه مقایسه‌ای اختلافات املائی انگلیسی، آمریکایی و بریتانیایی. تهران: پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران، ۱۳۸۵.
- امامی، ک. درگیرودار کتاب و نشر. تهران: نیلوفر، ۱۳۸۵.
- آذرنگ، ع. آشنایی با ویراستاری و نشر. تهران: سمت، ۱۳۹۳.
- جهانبخش، ج. راهنمای تصحیح متون. تهران: مرکز نشر میراث مکتوب، ۱۳۷۸.
- حری، ع. آیین نگارش علمی. ویرایش سوم. تهران: نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، ۱۳۹۱.
- سنجری، آ. کاظمی، ف. راهنمای ویرایش. تهران: دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۷۹.
- علیجانی، ر. راهکارهای عبور موفق از داوری در مجلات علمی. تهران: نشر چاپار، ۱۳۹۱.

- گراس، ج. ویرایش از زبان ویراستاران. ترجمه مؤرده دقیقی. تهران: کتاب مهنان، ۱۳۸۹.
- متدل، ج. ویراستاران با نویسندگان سخن می‌گویند. ترجمه مجید نودوست. تهران: کویر، ۱۳۸۲.
- ولز، آ.سی. فرایند داوری در مجلات علمی. ترجمه علی حسین قاسمی و سیروس آزادی. تهران: پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران و نشر چاپار، ۱۳۸۹.

- Aandc B. Dictionary of Publishing and Printing. London: A and C Black, 2006.
- Altbach, P , Choi, H. International Book Publishing. New York: Garland, 1999.
- Chicago University Press. Guide to Preparing Electronic Manuscripts for Authors and Publishers. Chicago: Chicago University Press, 1988.
- Shamsi, N. Journalism Editing. New Delhi: AnmolPub, 2005.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	*	نظری عملی	-

تعداد واحد: ۲ واحد نظری

نوع واحد: نظری

هدف:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم و نظریه‌های اطلاعات و ارتباطات با تأکید بر کاربرد آنها در حوزه سلامت، آشنایی با انواع ارتباطات و ارتباط مؤثر در سیستم بهداشت و درمان.

هدف‌های رفتاری: در این درس دانشجویان با مفاهیم، نظریه‌ها و مدل‌های مربوط به اطلاعات و ارتباطات آشنا می‌شوند و روابط انسانی و مهارت‌های ارتباطی را فرا می‌گیرند. پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:

- اطلاعات و نظریه‌های اطلاعات را بشناسد.
- با نقش جامعه اطلاعاتی بر سلامت آشنا باشد.
- با مهارت‌های ارتباطی آشنا باشد.
- کاربرد فناوری‌های نوین در حوزه سلامت را بشناسد.

رتوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

- آشنایی با مفهوم و ماهیت اطلاعات و جامعه اطلاعاتی و مؤلفه‌های آن و تأثیر آن بر حوزه سلامت.
- آشنایی با ماهیت ارتباطات و مدل‌های آن و ارتباط مؤثر در حوزه سلامت با کادر درمان و سرویس گیرنده‌ها (بیمار و همراه)
- مهارت‌های ارتباطی
- ارتباطات فردی و سازمانی
- نقش کتابخانه در اطلاعات و ارتباطات
- استفاده از فناوری‌های نوین در برقراری ارتباط مؤثر با کادر بهداشت و درمان و سرویس گیرندگان

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

۱. آزاد ا. اطلاعات و ارتباطات: مفاهیم، نظریه‌ها و جغرافیای سیاسی. تهران: کتابدار، ۱۳۹۱.
۲. آذرنگ ع. شمه‌ای از اطلاعات و ارتباطات. تهران: کتابدار، ۱۳۸۷.
۳. شجاعی‌زاده د، شالحمادی ف، روحانی ح. ارتباط در سلامت از تئوری تا عمل. تهران: یاررس: آثار سبحان، ۱۳۹۳.
۴. صفاری م، و دیگران. ارتباط‌شناسی سلامت. تهران: یاررس: آثار سبحان، ۱۳۹۴.
۵. صفدری ر، محمدزاده ن. سیستم‌های اطلاعات سلامت الکترونیک. تهران: جعفری، ۱۳۹۲.
۶. مولانا ح. اطلاعات و ارتباطات جهانی: مرزهای نو در روابط بین‌الملل. ترجمه آزاد، م حسن‌زاده، م اخوتی. تهران: کتابدار، ۱۳۹۳.
۷. نوکاریزی م، نارمنجی م. آشنایی با اطلاعات و ارتباطات. تهران: سمت، ۱۳۹۴.
8. Cullen R. Health information on the Internet: a study of providers, quality, and users. Westport: Praeger Publishers, 2006.

9. Manojlovich M, Adler-Milstein J, Harrod M, Sales A, Hofer TP, Saint S, Krein SL. The Effect of Health Information Technology on Health Care Provider Communication: A Mixed-Method Protocol. JMIR research protocols. 2015 Apr;4(2).

شیوه ارزشیابی دانشجو:

پروژه	آزمون نهایی		ارزشیابی میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
-	عملی	نظری	*	-

تعداد واحد: ۲ واحد (۲ واحد نظری)

تعداد ساعت: ۲۴ ساعت

هدف: آشنایی دانشجویان با ویژگی‌های ساختمان و تجهیزات و معماری کتابخانه‌ها

هدف رفتاری: تاریخچه (شامل نگاهی به اعصار مختلف و نگاهی به آینده با توجه به پیشرفت‌های فن‌آوری‌ها، مسایل مطرح در ساختمان کتابخانه‌ها شامل: جامعه استفاده کننده کتابخانه، محل، موقعیت، شرایط محیطی کتابخانه، بخش‌های مختلف کتابخانه‌ها، معماری کتابخانه‌ها، استانداردهای ساختمان انواع کتابخانه‌ها، زیباسازی فضای کتابخانه‌ها، انواع تجهیزات کتابخانه‌ها، سیستم‌های گرمایشی و سرمایشی و امنیتی در کتابخانه‌ها، کاربرد فن‌آوری‌های نوین در کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی، امکانات رفاهی و آشنایی با انواع معماری‌های کتابخانه‌ها در کشورهای دیگر) بازدید از کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی کشور

هدف:

آشنایی دانشجویان با مفهوم و گونه‌های ویرایش، اصول اخلاقی در ویرایش و نهادهای مرتبط با ویرایش

هدف‌های رفتاری:

- دانشجو بتواند مفهوم ویرایش را توضیح دهد؛
- دانشجو بتواند انواع ویرایش را از دیدگاه‌های مختلف توضیح دهد؛
- دانشجو بتواند اصول اخلاق ویرایش را شرح دهد؛
- دانشجو بتواند وب‌گاه‌ها و ویراستاران مشهور در ایران و جهان را شناسایی کند؛
- دانشجو بتواند یک متن علمی در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی به زبان فارسی را ویرایش علمی نماید.

رئوس مطالب:

- ویرایش از نظر واژه‌ای و اصطلاحی، گستره ویرایش، انواع ویراستاران، انواع ویراستاران پیشاتولید، پساتولیدگونه‌های ویرایش بر اساس صورت و محتوا، بر پایه رسانه، بر پایه مراحل تولید در نشر، بر پایه کارکرد، بر پایه قلمرو، ویرایش تکوینی، ساختاری، محتوایی و ساختاری-محتوایی، ویرایش‌های زبانی، ادبی، اسلوبی، ویرایش استنادی، ویرایش بنیادی، ویرایش ترجمه، ویرایش تصویری، ویرایش علمی، ویرایش منابع مرجع، ویرایش نامرئی، اصول و اخلاق در ویرایش، چگونگی محاسبه ویرایش متون علمی، آشنایی با وب‌گاه و ویراستاران مشهور در ایران و خارج از ایران، آشنایی با نرم‌افزارهای ویرایش (ویرایش الکترونیکی)، نشانه‌های ویرایشی در ویرایش کاغذی و الکترونیکی، ویرایش یک متن کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی به زبان فارسی، علائم سجاوندی (نقطه‌گذاری).

منابع اصلی درس:

- پرتو، بابک، ساختمان و تجهیزات کتابخانه، تهران، چاپار، ۱۳۸۶.
- تامپسون، جیمز، تاریخ اصول کتابداری، ترجمه محمود حقیقی، تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۶.
- تعاونی، شیرین. استانداردهای کتابخانه‌های تخصصی ایران، تهران: کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۸۱.

تعاونی، شیرین. استانداردهای کتابخانه‌های دانشگاهی ایران، تهران: کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۸۱.
 تعاونی، شیرین. استانداردهای وسائل و تجهیزات کتابخانه، تهران: کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۸۱.
 عازم، پرویز. ساختمان و تجهیزات کتابخانه. تهران: دبیرخانه هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور، ۱۳۷۱.

Metcalf, Keys D. Planning Academic and Research Library Building. New York: McGraw-Hill, 1965

Sands, J. (2002). Sustainable library design. Libris Design Project. Retrieved on May 11, 2011

Available from: <http://www.librisdesign.org/docs/>

Smith, R. A. Sustainable Libraries. Retrieved on May 11, 2011. Available from:

<http://sustainablelibraries.org/>

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی مستمر	ارزشیابی میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	*	نظری عملی	-

پیش‌نیاز یا هم‌زمان: سازماندهی دانش ۱: فهرست‌نویسی توصیفی و موضوعی کد ۳۳، مشاوره اطلاعات سلامت کد ۱۶ و مراجع و بانکهای اطلاعات تخصصی پزشکی ۱ و ۲ ا و ۲۲ و ۲۳ - اصول مجموع سازی در کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی پزشکی کد ۱۹

هدف کلی: کسب مهارت‌های لازم برای انجام فعالیت‌های مجموعه‌سازی، سازماندهی دانش (فهرست‌نویسی توصیفی)، و مرجع‌شناسی عمومی فارسی و لاتین.

اهداف جزئی:

۱. دانشجو بتواند خط مشی صحیحی برای انتخاب منابع در یک کتابخانه دانشگاهی ارائه کند؛
۲. دانشجو بتواند فعالیت‌های بخش سفارشات یک کتابخانه را به شیوه صحیح انجام دهد؛
۳. دانشجو بتواند فعالیت‌های بخش سازماندهی یک کتابخانه را به شیوه صحیح انجام دهد؛
۴. دانشجو بتواند فعالیت‌های مرتبط با تمامی سازوکارهای بخش امانت کتابخانه به لحاظ تئوری و عملی را به شیوه صحیح انجام دهد؛
۵. دانشجو باید توانایی نظری و عملی لازم به منظور پاسخگویی به نیازهای اطلاعاتی کاربران را با استفاده از منابع مرجع الکترونیکی پیوسته و غیرپیوسته و نیز منابع چاپی کسب نماید.

بخش مجموعه‌سازی (۱ واحد)

- بررسی عملی شیوه‌های انتخاب و سفارش در یک کتابخانه؛
- کار در بخش سفارشات کتابخانه؛
- آشنایی با فرآیندهای انتخاب و سفارش در کتابخانه؛
- تدوین خط مشی انتخاب برای کتابخانه؛
- تهیه لیست منابع برای گروه‌های مختلف در کتابخانه؛
- کار با نرم افزار سفارش در کتابخانه.

بخش مرجع‌شناسی (۵/۰ واحد)

- آشنایی با منابع مرجع پزشکی ردیف اول، دوم، و سوم در کتابخانه؛
- تهیه سیاهه‌ای از منابع مرجع موجود در کتابخانه در حوزه‌های موضوعی مختلف؛
- استفاده از اتیکت (برچسب) با عنوان «از کتابدار مرجع بپرس» و تلاش در جهت پاسخگویی به نیازهای اطلاعاتی کاربران؛
- آموزش مهارت‌های سواد اطلاعاتی به کاربر؛
- شناسایی منابع مرجع رایگان پزشکی و تهیه جزوه و بروشور.

بخش سازماندهی (۱/۲۵ واحد)

- شرکت در کارگاه‌های آموزش عملی اصول فهرست‌نویسی؛
- کار عملی در بخش فهرست‌نویسی یک کتابخانه؛

- کمک در آماده سازی منابع (ورود اطلاعات، ثبت، مهر، جیب کتاب...):
- آموزش عملی ورود اطلاعات در نرم افزار پارس آذرخش کتابخانه:
- تهیه کاربرگه ورود اطلاعات:
- انتقال اطلاعات به اکسس پوینت های مورد نظر مدرس و گزارش گیری از داده ها.

بخش امانت (۰/۷۵ واحد)

- شلف خوانی و رف آرایی کتابخانه:
- کمک به کتابدار در برگشت منابع:
- آشنایی با نحوه عملکرد سیستم RFID کتابخانه و بازگشت مکانیزه کتاب:
- آموزش کاربران کتابخانه با نحوه عملکرد سیستم RFID کتابخانه و بازگشت مکانیزه کتاب:
- فعالیت به عنوان مشاور اطلاعات کمک به کاربران و ثبت گزارش روزانه ۰ در این دوره کتابدار بایستی همگام با ورود کاربران به کتابخانه از آغاز تا پایان نقش یک مشاور اطلاعاتی را ایفا کند.

تهیه گزارش کامل از کارورزی ها (۰/۵ واحد)

- ارائه گزارش کامل از بخش های مختلف.

روش ارزشیابی دانشجویان: جمع نمرات کارآموزی انجام شده در بخش های مندرج در سرفصلها مطابق با سیاهه تهیه شده برای هر بخش توسط گروه های آموزشی و نیز گزارش مکتوب دانشجویان.

پیش‌نیاز یا همزمان: کارآموزی در عرصه ۱ کد ۴۶، سازماندهی دانش ۲، رده‌بندی دیویی کد ۳۴، مشاوره اطلاعات سلامت کد ۱۶ و مراجع و بانک‌های اطلاعات تخصصی پزشکی ۲۱ و ۲۲ و ۲۳

هدف کلی: کسب مهارت‌های لازم برای انجام فعالیت‌های سازماندهی دانش (رده‌بندی دیویی)، و مشاوره اطلاعات، بانک‌های تخصصی پزشکی.

اهداف جزئی:

۱. دانشجو بتواند فعالیت‌های بخش سازماندهی یک کتابخانه را به شیوه صحیح انجام دهد؛
۲. دانشجو بتواند فعالیت‌های مرتبط با تمامی سازوکارهای بخش امانت کتابخانه به لحاظ تئوری و عملی را به شیوه صحیح انجام دهد؛
۳. دانشجو بتواند در یک بخش اطلاع‌رسانی بالینی شواهد لازم و مناسب را برای کادر درمان فراهم نماید؛

بخش اطلاع‌رسانی (۱/۲۵ واحد)

- شرکت در کارگاه تولید محتوی؛
- شرکت در کارگاه‌های جستجوی پایگاه‌های اطلاعاتی پزشکی و یادگیری مهارت‌های کتابدار بالینی؛
- برگزاری کارگاه‌های جستجوی پایگاه‌های اطلاعاتی پزشکی (مهارت‌های کتابدار بالینی) در کتابخانه بیمارستان توسط دانشجو؛
- آموزش مهارت‌های سواد اطلاعاتی به کاربران کتابخانه در جستجوی اطلاعات، مور نیازشان؛
- معرفی پایگاه‌های اطلاعاتی جدید رایگان و تهیه بروشور؛
- تهیه بازخورد از کاربران در رابطه با میزان تناسب پایگاه‌های اطلاعاتی با نیازهای وی و ارائه گزارش در این رابطه؛
- حضور در بخش اطلاع‌رسانی و کمک به کتابدار این بخش.

بخش سازماندهی (۱/۵ واحد)

- شرکت در کارگاه‌های آموزش عملی اصول فهرست‌نویسی و رده‌بندی دیویی؛
- کار عملی در بخش فهرست‌نویسی یک کتابخانه؛
- کمک در آماده‌سازی منابع (ورود اطلاعات، ثبت، مهر، جیب کتاب...)
- آموزش عملی ورود اطلاعات در نرم‌افزار پارس آدرخش کتابخانه؛
- تهیه کاربرگه ورود اطلاعات؛
- انتقال اطلاعات به اکسس پوینت‌های مورد نظر مدرس و گزارش‌گیری از داده‌ها؛
- فهرست‌نویسی و ورود اطلاعات حداقل ۱۰۰ عنوان کتاب با استفاده از رده‌بندی دیویی.

بخش امانت (۰/۷۵ واحد)

- شلف‌خوانی و رف‌آرایی کتابخانه؛
- کمک به کتابدار در برگشت منابع؛
- آشنایی با نحوه عملکرد سیستم RFID کتابخانه و بازگشت مکانیزه کتاب؛

- آموزش کاربران کتابخانه با نحوه عملکرد سیستم RFID کتابخانه و بازگشت مکانیزه کتاب؛
- کمک به کاربران و ثبت گزارش روزانه ۰ در این دوره کتابدار بایستی همگام با ورود کاربران به کتابخانه از آغاز تا پایان نقش یک مشاور اطلاعاتی را ایفا کند.

تهیه گزارش کامل از کارورزی‌ها (۰/۵ واحد)

- ارائه گزارش کامل از بخش‌های مختلف.

روش ارزشیابی دانشجویی: جمع نمرات کارآموزی انجام شده در بخش‌های مندرج در سرفصل‌ها مطابق با سیاهه تهیه شده برای هر بخش توسط گروه‌های آموزشی و نیز گزارش مکتوب دانشجو.

کارآموزی در عرصه (۳) در مقطع کارشناسی پیوسته کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی کد درس: ۴۸

تعداد واحد: ۴ واحد - معادل ۲۰۴ ساعت

پیش‌نیاز یا همزمان: کارآموزی در عرصه ۲ کد ۴۷، سازماندهی دانش ۴ و ۵ کدهای ۳۶ و ۳۷، مشاوره اطلاعات سلامت کد ۱۶ و مراجع و بانکهای اطلاعات تخصصی پزشکی ۱ و ۲ کدهای ۲۲ و ۲۳، کتابدار بالینی کد ۲۴، مهارت‌های اطلاع‌یابی و جستجوی اطلاعات کد ۲۱، سواد اطلاعات سلامت کد ۱۷

هدف کلی:

کسب مهارت‌های لازم برای انجام فعالیت‌های مراجع و بانک‌های تخصصی پزشکی، سازماندهی دانش (رده‌بندی NLM، نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی)، مراکز انتشاراتی و دفاتر مجلات تخصصی، و مشاوره بالینی.

اهداف جزئی:

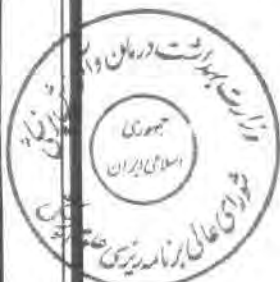
۱. دانشجو بتواند در یک بخش اطلاع‌رسانی بالینی شواهد لازم و مناسب را برای کادر درمان فراهم نماید؛
۲. دانشجو بتواند فعالیت‌های یک مجله تخصصی و موسسه انتشاراتی را به شیوه صحیح انجام دهد؛
۳. دانشجو بتواند فعالیت‌های بخش سازماندهی یک کتابخانه را به شیوه صحیح انجام دهد؛
۴. دانشجو بتواند نیازهای اطلاعاتی متخصصان بالینی، بیماران، و همراهان بیمار را به نحو شایسته و در کوتاه‌ترین زمان ممکن پاسخ دهد.
۵. دانشجو بتواند در یک بخش اطلاع‌رسانی بالینی شواهد لازم و مناسب را برای کادر درمان فراهم نماید.

بخش اطلاع‌رسانی (۰/۷۵ واحد)

- شرکت در کارگاه تولید محتوای؛
- شرکت در کارگاه‌های جستجوی پایگاه‌های اطلاعاتی پزشکی و یادگیری مهارت‌های کتابدار بالینی؛
- برگزاری کارگاه‌های جستجوی پایگاه‌های اطلاعاتی پزشکی (مهارت‌های کتابدار بالینی) در کتابخانه بیمارستان توسط دانشجو؛
- آموزش مهارت‌های سواد اطلاعاتی به کاربران کتابخانه در جستجوی اطلاعات مور نیازشان؛
- معرفی پایگاه‌های اطلاعاتی جدید رایگان و تهیه بروشور با استفاده از فناوری‌های روز و اپلیکیشن‌های قابل نصب روی تلفن همراه؛
- تهیه بازخورد از کاربران در رابطه با میزان تناسب پایگاه‌های اطلاعاتی با نیازهای وی و ارائه گزارش در این رابطه؛
- آشنایی و استفاده از پایگاه‌های مبتنی بر شواهد؛

بخش انتشارات (۰/۷۵ واحد)

- آشنایی با سامانه الکترونیکی مجلات تخصصی و چگونگی استفاده از آن در بخش انتشارات و دفاتر مجلات تخصصی؛
- آشنایی با فرآیند آماده‌سازی مقالات جهت تشکیل جلسات هیأت تحریریه در بخش انتشارات و دفاتر مجلات تخصصی؛
- ارزیابی متن اصلی چند مقاله به لحاظ ساختاری و نگارشی مطابق با دستورالعمل مجله در بخش انتشارات؛
- آشنایی با فرآیند داوری و معیارهای ارزیابی کتاب‌های تالیفی دانشگاهی؛
- آشنایی با تنظیم و فصل‌بندی کتاب‌ها و شیوه نمایه‌سازی کتاب در انتشارات دانشگاه؛

- نمایه‌سازی یکی از کتاب‌های در دست انتشار دانشگاه.

بخش سازماندهی (۱ واحد)

- شرکت در کارگاه‌های آموزش عملی اصول رده بندی NLM و نمایه‌سازی و چکیده نویسی؛
- کار عملی در بخش فهرستنویسی یک کتابخانه بیمارستانی؛
- کمک در آماده سازی منابع (ثبت، مهر، جیب کتاب...);
- ورود اطلاعات در نرم‌افزار کتابخانه،
- انتقال اطلاعات به اکسس پوینت‌های مورد نظر مدرس و گزارش‌گیری از داده‌ها؛
- نمایه سازی پایان نامه‌ها؛
- فهرستنویسی کامل بیش از ۱۰۰ عنوان منابع پزشکی؛

بخش بالینی (۱ واحد)

- برگزاری جلسات و دوره‌های حرفه‌ای با کادر درمان به منظور آشنایی با شیوه‌های دسترسی متخصصان بالینی به تازه‌ترین شواهد علمی.
- آشنایی با فرآیند پاسخ به پرسش‌های کادر درمان از شکل‌گیری نیاز اطلاعاتی تا دریافت پاسخ آنها؛
- انتقال تازه‌ترین یافته‌ها و تغییرات در شیوه‌های درمانی حوزه‌های مختلف بالین به متخصصان بر مبنای تئوری رانش اطلاعات به سوی مخاطب (Pushing Information)؛
- آشنایی و استفاده از پایگاه‌های مبتنی بر شواهد بر اساس تخصص‌های مختلف؛
- کمک به تهیه جزوه‌ها و بروشورها در قالب اپلیکیشن‌های قابل نصب بر روی گوشی‌های تلفن همراه برای بیماران و خانواده‌های آنها.
- فعالیت به عنوان مشاور اطلاعات سلامت و کمک به کاربران و ثبت گزارش روزانه.

تهیه گزارش کامل از کارورزی‌ها (۵/۰ واحد)

- ارائه گزارش کامل از بخش‌های مختلف.

روش ارزشیابی دانشجو: جمع نمرات کارآموزی انجام شده در بخش‌های مندرج در سرفصل‌ها مطابق با سیاهه تهیه شده برای هر بخش توسط گروه‌های آموزشی و نیز گزارش مکتوب دانشجو

کارآموزی در عرصه (۴) در مقطع کارشناسی پیوسته کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی
تعداد واحد: ۴ واحد - معادل ۲۰۴ ساعت

پیش‌نیاز یا همزمان: کارآموزی در عرصه ۳ کد ۴۸، سازماندهی دانش ۳ کد ۳۵، مراجع و بانک‌های اطلاعات تخصصی پزشکی ۱ و ۲ کدهای ۲۲ و ۲۳، طراحی و مدیریت صفحات وبسایت کتابخانه‌های پزشکی کد ۳۸، مقدمه ای بر علم‌سنجی در نظام سلامت کد ۲۰، روش‌های مطالعه و یادگیری برای کتابداران و اطلاع‌رسانان کد ۱۵، مشاوره اطلاعات سلامت کد ۱۶

هدف کلی:

کسب مهارت‌های لازم برای انجام فعالیت‌های مراجع و بانک‌های تخصصی پزشکی، کتابخانه دیجیتال، رده‌بندی کنگره، طراحی و مدیریت صفحات وب کتابخانه‌ها، و بخش‌های علم‌سنجی دانشگاه‌ها.

اهداف جزئی:

۱. دانشجو بتواند کار تولید محتوا در کتابخانه دیجیتال را انجام داده و همچنین یک پلت فرم اولیه برای کتابخانه دیجیتال طراحی نماید؛
۲. دانشجو بتواند فعالیت‌های بخش سازماندهی یک کتابخانه را به شیوه صحیح انجام دهد؛
۳. دانشجو بتواند انواع فعالیت بخش‌های علم‌سنجی و انتشاراتی را به شیوه صحیح انجام دهد؛
۴. دانشجو بتواند با اصول برنامه‌نویسی و مدیریت صفحات وب آشنایی پیدا کرده و به لحاظ عملی آن را با طراحی وبسایت ارائه کند.

کتابخانه دیجیتال (۰/۷۵ واحد)

- آشنایی با شیوه‌های تولید محتوا در کتابخانه‌های دیجیتال؛
- آشنایی با معیارهای خرید فایل‌های منابع دیجیتال؛
- آشنایی با نحوه تهیه نرم‌افزارهای کتابخانه‌های دیجیتال و کار با این نرم‌افزارها؛
- طراحی و تولید یک پلت فرم اولیه از یک کتابخانه دیجیتال با استفاده از نرم‌افزارهای Open Source مانند گرین استون و کوها.

بخش سازماندهی (۰/۷۵ واحد)

- شرکت در کارگاه‌های آموزش عملی رده‌بندی کنگره؛
- کار عملی در بخش فهرست‌نویسی یک کتابخانه؛
- کمک در آماده‌سازی منابع (ثبت، مهر، جیب کتاب...);
- ورود اطلاعات در نرم‌افزار کتابخانه،
- انتقال اطلاعات به اکسس پوینت‌های مورد نظر مدرس و گزارش‌گیری از داده‌ها؛
- فهرست‌نویسی کامل بیش از ۱۰۰ عنوان منابع پزشکی با استفاده از رده‌بندی کنگره؛
- تهیه فرمت مارک ۵۰ عنوان از منابع موجود.

بخش علم‌سنجی (۰/۵ واحد)

- حضور دانشجویان در بخش علم‌سنجی دانشگاه؛

- آشنایی با پایگاه‌های استنادی از قبیل Scopus, Web of science, Google scholar, و ISC, و شناخت اعتبار خاص هر یک از آنها؛
- آشنایی با نرم افزارهای ترسیم نقشه همکاری‌های علمی و شبکه‌های هم تالیفی پژوهشگران از قبیل Pajek, Histoite, و Ucinet؛
- آشنایی با انواع شاخص‌های استنادی مرتبط با ارزیابی عملکرد پژوهشگران؛
- آشنایی با نظام‌های رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی مانند نظام شانگهای، تایمز، کیو اس، و غیره؛
- آسیب‌شناسی شاخص‌های ارزشیابی تولیدات علمی؛
- پایش وضعیت بروندهای علمی پژوهشگران دانشگاهی.

طراحی وبسایت (۰/۵ واحد)

- شرکت در کارگاه آموزشی طراحی وبسایت؛
- طراحی وب سایت کتابخانه یا استفاده از نرم‌افزارهایی مانند Joomla؛
- ارزیابی وبسایت.

تهیه پروژه (۱ واحد)

- انجام یک کار پژوهشی در مورد کتابخانه (ارائه پروپوزال)؛
- ساخت یک نرم‌افزار آموزشی مجازی از پایگاه‌های اطلاعاتی؛
- ارائه پرسشنامه در زمینه کار پژوهشی خود و گزارش حداقل در ۷ صفحه.

تهیه گزارش کامل از کارورزی‌ها (۰/۵ واحد)

- ارائه گزارش کامل از بخش‌های مختلف.

روش ارزشیابی دانشجو: جمع نمرات کارآموزی انجام شده در بخش‌های مندرج در سرفصل‌ها مطابق با سیاهه تهیه شده برای هر بخش توسط گروه‌های آموزشی و نیز گزارش مکتوب دانشجو

فصل چهارم
استانداردهای برنامه آموزشی رشته
کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی
در مقطع کارشناسی پیوسته

استانداردهای برنامه آموزشی

موارد زیر، حداقل موضوعاتی هستند که بایستی در فرایند ارزیابی برنامه‌های آموزشی توسط ارزیابان مورد بررسی قرار گیرند:

* ضروری است، دوره، فضاها و امکانات آموزشی عمومی مورد نیاز از قبیل: کلاس درس اختصاصی، سالن کنفرانس، قفسه اختصاصی کتاب در گروه، کتابخانه عمومی، مرکز کامپیوتر مجهز به اینترنت با سرعت کافی و نرم افزارهای اختصاصی، وب سایت اختصاصی گروه و سیستم بایگانی آموزشی را در اختیار داشته باشد.

* ضروری است، گروه آموزشی، فضاهای اختصاصی مورد نیاز، شامل: آزمایشگاه‌های اختصاصی، عرصه‌های بیمارستانی و اجتماعی را براساس مفاد مندرج در برنامه آموزشی در اختیار فراگیران قرار دهد.

* ضروری است، دپارتمان آموزشی، فضاهای رفاهی و فرهنگی مورد نیاز، شامل: اتاق استادان، اتاق دانشجویان، سلف سرویس، نمازخانه، خوابگاه و امکانات فرهنگی ورزشی را در اختیار برنامه قرار دهد.

* ضروری است که عرصه‌های آموزشی خارج دپارتمان دوره‌های چرخشی، مورد تایید قطعی گروه ارزیابان باشند.

* ضروری است، جمعیت‌ها و مواد اختصاصی مورد نیاز برای آموزش شامل: بیمار، تخت فعال بیمارستانی، نمونه‌های آزمایشگاهی، نمونه‌های غذایی، دارویی یا آرایشی برحسب نیاز برنامه آموزشی به تعداد کافی و تنوع قابل قبول از نظر ارزیابان در دسترس فراگیران قرار داشته باشد.

* ضروری است، تجهیزات سرمایه ای و مصرفی مورد نیاز مندرج در برنامه در اختیار مجریان برنامه قرار گرفته باشد و کیفیت آن‌ها نیز، مورد تایید گروه ارزیاب باشد.

* ضروری است، امکانات لازم برای تمرینات آموزشی و انجام پژوهش‌های مرتبط، متناسب با رشته مورد ارزیابی در دسترس هیئت علمی و فراگیران قرار داشته باشد و این امر، مورد تایید ارزیابان قرار گیرد.

* ضروری است، دپارتمان آموزشی مورد ارزیابی، هیئت علمی مورد نیاز را بر اساس موارد مندرج در برنامه آموزشی و مصوبات شورای گسترش در اختیار داشته باشد و مستندات آن در اختیار گروه ارزیاب قرار گیرد.

* ضروری است، دپارتمان آموزشی برای تربیت فراگیران دوره، کارکنان دوره دیده مورد نیاز را طبق آنچه در برنامه آموزشی آمده است، در اختیار داشته باشد.

* ضرورت دارد که برنامه آموزشی (Curriculum) در دسترس تمام مخاطبین قرار گرفته باشد.

* ضروری است، آیین نامه‌ها، دستورالعمل‌ها، گایدلاین‌ها، قوانین و مقررات آموزشی در دسترس همه مخاطبین قرار داشته باشد و فراگیران در ابتدای دوره، در مورد آنها توجیه شده باشند و مستندات آن در اختیار ارزیابان قرار گیرد.

* ضروری است که منابع درسی اعم از کتب و مجلات مورد نیاز فراگیران و اعضای هیات علمی، در قفسه کتاب گروه آموزشی در دسترس باشند.

* ضروری است که فراگیران در طول هفته، طبق تعداد روزهای مندرج در قوانین جاری در محل کار خود حضور فعال داشته، وظایف خود را تحت نظر استادان یا فراگیران ارشد انجام دهند و برنامه هفتگی یا ماهانه گروه در دسترس باشد.

* ضروری است، محتوای برنامه کلاس‌های نظری، حداقل در ۸۰٪ موضوعات با جدول دروس مندرج در برنامه آموزشی انطباق داشته باشد.

* ضروری است، فراگیران، طبق برنامه تنظیمی گروه، در کلیه برنامه‌های آموزشی و پژوهشی گروه، مانند کنفرانس‌های درون گروهی، سمینارها، کارهای عملی، کارهای پژوهشی و آموزش رده‌های پایین تر حضور فعال داشته باشند و مستندات آن در اختیار ارزیابان قرار داده شود.

* ضروری است، فرایند مهارت آموزی در دوره، مورد رضایت نسبی فراگیران و تایید ارزیابان قرار گیرد.

* ضروری است، مقررات پوشش (Dress code) در شروع دوره به فراگیران اطلاع رسانی شود و برای پایش آن، مکانیسم‌های اجرایی مناسب و مورد تایید ارزیابان در دپارتمان وجود داشته باشد.

- * ضروری است، فراگیران از کدهای اخلاقی مندرج در کوریکولوم آگاه باشند و به آن عمل نمایند و عمل آنها مورد تایید ارزیابان قرار گیرد.
- * ضروری است، در گروه آموزشی برای کلیه فراگیران کارپوشه آموزشی (Portfolio) تشکیل شود و نتایج ارزیابی‌ها، گواهی‌های فعالیت‌های آموزشی، داخل و خارج از گروه آموزشی، تشویقات، تذکرات و مستندات ضروری دیگر در آن نگهداری شود.
- * ضروری است، فراگیران کارنمای (Log book) قابل قبولی، منطبق با توانمندی‌های عمومی و اختصاصی مندرج در برنامه مورد ارزیابی در اختیار داشته باشند.
- * ضروری است، فراگیران بر حسب نیمسال تحصیلی، مهارت‌های مداخله ای اختصاصی لازم را براساس موارد مندرج در برنامه انجام داده باشند و در کارنمای خود ثبت نموده و به امضای استادان ناظر رسانده باشند.
- * ضروری است، کارنما به طور مستمر توسط فراگیران تکمیل و توسط استادان مربوطه پایش و نظارت شود و باز خورد مکتوب لازم به آنها ارائه گردد.
- * ضروری است، فراگیران در طول دوره خود، در برنامه‌های پژوهشی گروه علمی مشارکت داشته باشند و مستندات آن در دسترس باشد.
- * ضروری است، فراگیران بر حسب سال تحصیلی، واحدهای خارج از گروه آموزشی را (در صورت وجود) گذرانده و از مسئول عرصه مربوطه گواهی دریافت نموده باشند و مستندات آن به رویت گروه ارزیاب رسانده شود.
- * ضروری است، بین گروه آموزشی اصلی و دیگر گروه‌های آموزشی همکاری‌های علمی بین رشته ای از قبل پیش بینی شده و برنامه‌ریزی شده وجود داشته باشد و مستنداتی که مبین این همکاری‌ها باشند، در دسترس باشد.
- * ضروری است، در آموزش‌های حداقل از ۷۰٪ روش‌ها و فنون آموزشی مندرج در برنامه، استفاده شود.
- * ضروری است، فراگیران در طول دوره خود به روش‌های مندرج در برنامه، مورد ارزیابی قرار گیرند و مستندات آن به گروه ارزیاب ارائه شود.
- * ضروری است، دانشگاه یا مراکز آموزشی مورد ارزیابی، واجد ملاک‌های مندرج در برنامه آموزشی باشند.

فصل پنجم
ارزشیابی برنامه آموزشی رشته
کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی
در مقطع کارشناسی پیوسته

ارزشیابی برنامه (Program Evaluation)

نحوه ارزشیابی تکوینی برنامه:

با توجه به بازخوردهای گروه های آموزشی و تصویب هیأ ممتحنه، ارزشیابی و برنامه ریزی رشته، در طول برنامه ممکن است اصلاحاتی اعلام شود.

شرایط ارزشیابی نهایی برنامه:

این برنامه در شرایط زیر ارزشیابی خواهد شد:

- ۱- گذشت حداکثر ۵ سال از اجرای برنامه (با توجه به ماهیت رشته که متأثر از تغییرات بویژه پیشرفت های فناوری است لازم است هر ۵ سال یکبار مورد بازنگری قرار گیرد).
- ۲- تغییرات عمده فناوری که نیاز به بازنگری برنامه را مسجل کند
- ۳- تصمیم سیاستگذاران اصلی مرتبط با برنامه

شاخص های ارزشیابی برنامه :

شاخص:

★ میزان رضایت دانش آموختگان از برنامه :

★ میزان رضایت اعضای هیات علمی از برنامه :

★ میزان رضایت مدیران نظام سلامت از نتایج برنامه :

★ میزان برآوردنی ازها و رفع مشکلات سلامت توسط دانش آموختگان رشته:

★ کمیت و کیفیت تولیدات فکری و پژوهشی توسط دانش آموختگان رشته:

۶۵ درصد

۵۰ درصد

طبق نظر ارزیابان

طبق نظر ارزیابان

معیار:

۶۰ درصد

شیوه ارزشیابی برنامه:

- نظرسنجی از هیات علمی درگیر برنامه، دستیاران و دانش آموختگان با پرسشنامه های از قبل بازنگری شدن
- استفاده از پرسشنامه های موجود در واحد ارزشیابی و اعتباربخشی دبیرخانه

متولی ارزشیابی برنامه:

متولی ارزشیابی برنامه، شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی با همکاری گروه تدوین یا بازنگری برنامه و سایر دبیرخانه های آموزشی و سایر اعضای هیات علمی می باشند.

نحوه بازنگری برنامه:

مراحل بازنگری این برنامه به ترتیب زیر است:

- گردآوری اطلاعات حاصل از نظرسنجی، تحقیقات تطبیقی و عرصه ای، پیشنهادات و نظرات صاحب نظران
- درخواست از دبیرخانه جهت تشکیل کمیته بازنگری برنامه
- طرح اطلاعات گردآوری شده در کمیته بازنگری برنامه
- بازنگری در قسمت های مورد نیاز برنامه و ارائه پیش نویس برنامه آموزشی بازنگری شده به دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

نتایج نیازسنجی‌های انجام شده:

براساس نیازسنجی از مدیران گروه، اساتید رشته و در مواردی اساتید خارج از رشته که به رشته آشنایی داشته اند، برخی مسؤولین مرتبط در دانشگاه‌ها، دانشجویان، فارغ التحصیلان و کتابداران لزوم بازنگری احساس و بازنگری بر اساس نظرات و انتظارات انجام شد.

ضمائم

منشور حقوق بیمار در ایران

- ۱- دریافت مطلوب خدمات سلامت حق بیمار است.
- ارائه خدمات سلامت باید:
 - ۱-۱) شایسته شان و منزلت انسان و با احترام به ارزش‌ها، اعتقادات فرهنگی و مذهبی باشد؛
 - ۱-۲) بر پایه‌ی صداقت، انصاف، ادب و همراه با مهربانی باشد؛
 - ۱-۳) فارغ از هرگونه تبعیض از جمله قومی، فرهنگی، مذهبی، نوع بیماری و جنسیتی باشد؛
 - ۱-۴) بر اساس دانش روز باشد؛
 - ۱-۵) مبتنی بر برتری منافع بیمار باشد؛
 - ۱-۶) در مورد توزیع منابع سلامت مبتنی بر عدالت و اولویت‌های درمانی بیماران باشد؛
 - ۱-۷) مبتنی بر هماهنگی ارکان مراقبت اعم از پیشگیری، تشخیص، درمان و توانبخشی باشد؛
 - ۱-۸) به همراه تامین کلیه امکانات رفاهی پایه و ضروری و به دور از تحمیل درد و رنج و محدودیت‌های غیرضروری باشد؛
 - ۱-۹) توجه ویژه‌ای به حقوق گروه‌های آسیب‌پذیر جامعه از جمله کودکان، زنان باردار، سالمندان، بیماران روانی، زندانیان، معلولان ذهنی و جسمی و افراد بدون سرپرست داشته باشد؛
 - ۱-۱۰) در سریع‌ترین زمان ممکن و با احترام به وقت بیمار باشد؛
 - ۱-۱۱) با در نظر گرفتن متغیرهایی چون زبان، سن و جنس گیرندگان خدمت باشد؛
 - ۱-۱۲) در مراقبت‌های ضروری و فوری (اورژانس)، خدمات بدون توجه به تأمین هزینه‌ی آن صورت گیرد. در موارد غیرفوری (الکتیو) بر اساس ضوابط تعریف شده باشد؛
 - ۱-۱۳) در مراقبت‌های ضروری و فوری (اورژانس)، در صورتی که ارائه خدمات مناسب ممکن نباشد، لازم است پس از ارائه‌ی خدمات ضروری و توضیحات لازم، زمینه انتقال بیمار به واحد مجهز فراهم گردد؛
 - ۱-۱۴) در مراحل پایانی حیات که وضعیت بیماری غیر قابل برگشت و مرگ بیمار قریب الوقوع می باشد هدف حفظ آسایش وی می باشد. منظور از آسایش، کاهش درد و رنج بیمار، توجه به نیازهای روانی، اجتماعی، معنوی و عاطفی وی و خانواده‌اش در زمان احتضار می‌باشد. بیمار در حال احتضار حق دارد در آخرین لحظات زندگی خویش با فردی که می‌خواهد همراه گردد.
- ۲- اطلاعات باید به نحو مطلوب و به میزان کافی در اختیار بیمار قرار گیرد.
 - ۲-۱) محتوای اطلاعات باید شامل موارد ذیل باشد:
 - ۲-۱-۱) مفاد منشور حقوق بیمار در زمان پذیرش؛
 - ۲-۱-۲) ضوابط و هزینه‌های قابل پیش بینی بیمارستان اعم از خدمات درمانی و غیر درمانی و ضوابط بیمه و معرفی سیستم‌های حمایتی در زمان پذیرش؛
 - ۲-۱-۳) نام، مسؤلیت و رتبه‌ی حرفه‌ای اعضای گروه پزشکی مسئول ارائه مراقبت از جمله پزشک، پرستار و دانشجو و ارتباط حرفه‌ای آن‌ها با یکدیگر؛
 - ۲-۱-۴) روش‌های تشخیصی و درمانی و نقاط ضعف و قوت هر روش و عوارض احتمالی آن، تشخیص بیماری، پیش‌آگهی و عوارض آن و نیز کلیه‌ی اطلاعات تأثیرگذار در روند تصمیم‌گیری بیمار؛
 - ۲-۱-۵) نحوه‌ی دسترسی به پزشک معالج و اعضای اصلی گروه پزشکی در طول درمان؛
 - ۲-۱-۶) کلیه‌ی اقداماتی که ماهیت پژوهشی دارند.
 - ۲-۱-۷) ارائه آموزش‌های ضروری برای استمرار درمان؛

۲-۲) نحوه‌ی ارائه اطلاعات باید به صورت ذیل باشد:

- ۲-۲-۱) اطلاعات باید در زمان مناسب و متناسب با شرایط بیمار از جمله اضطراب و درد و ویژگی‌های فردی وی از جمله زبان، تحصیلات و توان درک در اختیار وی قرار گیرد، مگر این‌که:
 - تأخیر در شروع درمان به واسطه‌ی ارائه‌ی اطلاعات فوق سبب آسیب به بیمار گردد؛ (در این صورت انتقال اطلاعات پس از اقدام ضروری، در اولین زمان مناسب باید انجام شود).
 - بیمار علی‌رغم اطلاع از حق دریافت اطلاعات، از این امر امتناع نماید که در این صورت باید خواست بیمار محترم شمرده شود، مگر این‌که عدم اطلاع بیمار، وی یا سایرین را در معرض خطر جدی قرار دهد؛
- ۲-۲-۲) بیمار می‌تواند به کلیه‌ی اطلاعات ثبت‌شده در پرونده‌ی بالینی خود دسترسی داشته باشد و تصویر آن را دریافت نموده و تصحیح اشتباهات مندرج در آن را درخواست نماید.
- ۳- حق انتخاب و تصمیم‌گیری آزادانه بیمار در دریافت خدمات سلامت باید محترم شمرده شود.
 - ۳-۱) محدوده انتخاب و تصمیم‌گیری درباره موارد ذیل می‌باشد:
 - ۳-۱-۱) انتخاب پزشک معالج و مرکز ارائه‌کننده‌ی خدمات سلامت در چارچوب ضوابط؛
 - ۳-۱-۲) انتخاب و نظر خواهی از پزشک دوم به عنوان مشاور؛
 - ۳-۱-۳) شرکت یا عدم شرکت در هر گونه پژوهش، با اطمینان از اینکه تصمیم‌گیری وی تأثیری در تداوم نحوه دریافت خدمات سلامت نخواهد داشت؛
 - ۳-۱-۴) قبول یا رد درمان‌های پیشنهادی پس از آگاهی از عوارض احتمالی ناشی از پذیرش یا رد آن مگر در موارد خودکشی یا مواردی که امتناع از درمان شخص دیگری را در معرض خطر جدی قرار می‌دهد؛
 - ۳-۱-۵) اعلام نظر قبلی بیمار در مورد اقدامات درمانی آتی در زمانی که بیمار واجد ظرفیت تصمیم‌گیری می‌باشد ثبت و به‌عنوان راهنمای اقدامات پزشکی در زمان فقدان ظرفیت تصمیم‌گیری وی با رعایت موازین قانونی مد نظر ارائه‌کنندگان خدمات سلامت و تصمیم‌گیرنده جایگزین بیمار قرار گیرد.
 - ۳-۲) شرایط انتخاب و تصمیم‌گیری شامل موارد ذیل می‌باشد:
 - ۳-۲-۱) انتخاب و تصمیم‌گیری بیمار باید آزادانه و آگاهانه، مبتنی بر دریافت اطلاعات کافی و جامع (مذکور در بند دوم) باشد؛
 - ۳-۲-۲) پس از ارائه اطلاعات، زمان لازم و کافی به بیمار جهت تصمیم‌گیری و انتخاب داده شود.
- ۴- ارائه خدمات سلامت باید مبتنی بر احترام به حریم خصوصی بیمار (حق خلوت) و رعایت اصل رازداری باشد.
 - ۴-۱) رعایت اصل رازداری راجع به کلیه‌ی اطلاعات مربوط به بیمار الزامی است مگر در مواردی که قانون آن را استثنا کرده باشد؛
 - ۴-۲) در کلیه‌ی مراحل مراقبت اعم از تشخیصی و درمانی باید به حریم خصوصی بیمار احترام گذاشته شود. ضروری است بدین منظور کلیه‌ی امکانات لازم جهت تضمین حریم خصوصی بیمار فراهم گردد؛
 - ۴-۳) فقط بیمار و گروه درمانی و افراد مجاز از طرف بیمار و افرادی که به حکم قانون مجاز تلقی می‌شوند میتوانند به اطلاعات دسترسی داشته باشند؛
 - ۴-۴) بیمار حق دارد در مراحل تشخیصی از جمله معاینات، فرد معتمد خود را همراه داشته باشد. همراهی یکی از والدین کودک در تمام مراحل درمان حق کودک می‌باشد مگر اینکه این امر برخلاف ضرورت‌های پزشکی باشد.
 - ۵- دسترسی به نظام کارآمد رسیدگی به شکایات حق بیمار است.
- ۵-۱) هر بیمار حق دارد در صورت ادعای نقض حقوق خود که موضوع این منشور است، بدون اختلال در کیفیت دریافت خدمات سلامت به مقامات ذی صلاح شکایت نماید؛
- ۵-۲) بیماران حق دارند از نحوه رسیدگی و نتایج شکایت خود آگاه شوند؛

۳-۵) خسارت ناشی از خطای ارائه کنندگان خدمات سلامت باید پس از رسیدگی و اثبات مطابق مقررات در کوتاه‌ترین زمان ممکن جبران شود.

در اجرای مفاد این منشور در صورتی که بیمار به هر دلیلی فاقد ظرفیت تصمیم‌گیری باشد، اعمال کلیه حقوق بیمار - مذکور در این منشور - بر عهده‌ی تصمیم‌گیرنده‌ی قانونی جایگزین خواهد بود. البته چنانچه تصمیم‌گیرنده‌ی جایگزین بر خلاف نظر پزشک، مانع درمان بیمار شود، پزشک می‌تواند از طریق مراجع ذیربط درخواست تجدید نظر در تصمیم‌گیری را بنماید.

چنانچه بیماری که فاقد ظرفیت کافی برای تصمیم‌گیری است، اما می‌تواند در بخشی از روند درمان معقولانه تصمیم بگیرد، باید تصمیم او محترم شمرده شود.

ضمیمه شماره ۲

آیین نامه اجرایی پوشش (Dress Code) و اخلاق حرفه ای دانشجویان در محیط‌های آزمایشگاهی-بالینی

نحوه پوشش و رفتار تمامی خدمتگزاران در مشاغل گروه علوم پزشکی باید به گونه ای باشد که ضمن حفظ شئون حرفه ای، زمینه را برای ارتباط مناسب و موثر حرفه ای با بیماران، همراهان بیماران، همکاران و اطرافیان در محیط‌های آموزشی فراهم سازد.

لذا رعایت مقررات زیر برای کلیه عزیزانی که در محیط‌های آموزشی بالینی و آزمایشگاهی در حال تحصیل یا ارائه خدمت هستند، اخلاقاً الزامی است.

فصل اول: لباس و نحوه پوشش

لباس دانشجویان جهت ورود به محیط‌های آموزشی به ویژه محیط‌های بالینی و آزمایشگاهی باید متحد الشکل بوده و شامل مجموعه ویژگیهای زیر باشد:

- ۱- روپوش سفید بلند در حد زانو و غیر چسبان با آستین بلند
- ۲- روپوش باید دارای آرم دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه باشد.
- ۳- تمامی دکمه‌های روپوش باید در تمام مدت حضور در محیط‌های آموزشی بطور کامل بسته باشد.
- ۴- استفاده از کارت شناسایی معتبر عکس دار حاوی (حرف اول نام، نام خانوادگی، عنوان، نام دانشکده و نام رشته) بر روی پوشش، در ناحیه سینه سمت چپ در تمام مدت حضور در محیط‌های آموزشی الزامی می باشد.
- ۵- دانشجویان خانم باید تمامی سر، گردن، نواحی زیر گردن و موها را با پوشش مناسب بپوشانند.
- ۶- شلوار باید بلند متعارف و ساده و غیر چسبان باشد استفاده از شلوارهای جین پاره و نظایر آن در شان حرف پزشکی نیست.
- ۷- پوشیدن جوراب ساده که تمامی پا و ساق پا را بپوشاند ضروری است.
- ۸- پوشیدن جوراب‌های توری و یا دارای تزیینات ممنوع است.
- ۹- کفش باید راحت و مناسب بوده، هنگام راه رفتن صدا نداشته باشد.
- ۱۰- روپوش، لباس و کفش باید راحت، تمیز، مرتب و در حد متعارف باشد و نباید دارای رنگهای تند و زننده نا متعارف باشد.
- ۱۱- استفاده از نشانه‌های نامربوط به حرفه پزشکی و آویختن آن به روپوش، شلوار و کفش ممنوع می باشد.
- ۱۲- استفاده و در معرض دید قرار دادن هر گونه انگشتر، دستبند، گردن بند و گوشواره (به جز حلقه ازدواج) در محیط‌های آموزشی ممنوع می باشد.
- ۱۳- استفاده از دمپایی و صندل در محیط‌های آموزشی بجز اتاق عمل و اتاق زایمان ممنوع می باشد.

آیین نامه اجرایی پوشش (Dress Code) و اخلاق حرفه ای دانشجویان در محیط‌های آزمایشگاهی-بالینی

فصل دوم: بهداشت فردی و موازین آرایش در محیط‌های آموزشی کشور

- ۱- وابستگی به حرف پزشکی الگوهای نظافت و بهداشت فردی هستند، لذا، بدون تردید تمیزی ظاهر و بهداشت در محیط‌های آموزشی علوم پزشکی از ضروریات است.
- ۲- ناخن‌ها باید کوتاه و تمیز باشد آرایش ناخن‌ها با لاک و برچسب‌های ناخن در هر شکلی ممنوع است استفاده از ناخن‌های مصنوعی و ناخن بلند موجب افزایش شانس انتقال عفونت و احتمال آسیب به دیگران و تجهیزات پزشکی می باشد.
- ۳- آرایش سر و صورت به صورت غیر متعارف و دور از شئون حرفه پزشکی ممنوع می باشد.
- ۴- نمایان نمودن هرگونه آرایش بصورت تاتو و یا استفاده از حلقه یا نگین در بینی یا هر قسمت از دستها و صورت ممنوع است.
- ۵- استفاده از ادکلن و عطرها با بوی تند و حساسیت زا در محیط‌های آموزشی ممنوع است.

فصل سوم: موازین رفتار دانشجویان در محیط‌های آموزش پزشکی

- ۱- رعایت اصول اخلاق حرفه ای، تواضع و فروتنی در برخورد با بیماران، همراهان بیماران، استادان، دانشجویان و کارکنان الزامی است.
- ۲- صحبت کردن در محیط‌های آموزشی باید به آرامی و با ادب همراه باشد. و هرگونه ایجاد سرو و صدای بلند و یا بر زبان راندن کلمات که در شان حرفه پزشکی نیست، ممنوع است.
- ۳- استعمال دخانیات در کلیه زمان‌های حضور فرد در محیط‌های آموزشی، ممنوع می باشد.
- ۴- جویدن آدامس و نظایر آن در آزمایشگاهها، سالن کنفرانس، راند بیماران و در حضور اساتید، کارکنان و بیماران ممنوع می باشد.
- ۵- در زمان حضور در کلاس‌ها، آزمایشگاهها و راند بیماران، تلفن همراه باید خاموش بوده و در سایر زمان‌ها، استفاده از آن به حد ضرورت کاهش یابد.
- ۶- هرگونه بحث و شوخی در مکانهای عمومی مرتبط نظیر آسانسور، کافی شاپ و رستوران ممنوع می باشد.

فصل چهارم: نظارت بر اجرا و پیگیری موارد تخلف آئین نامه

- ۱- نظارت بر رعایت اصول این آئین نامه در بیمارستان‌های آموزشی و سایر محیط‌های آموزشی علوم پزشکی بالینی بر عهده معاون آموزشی بیمارستان، مدیر گروه، رئیس بخش و کارشناسان آموزشی و دانشجویی واحد مربوطه می باشد.
- ۲- افرادی که اخلاق حرفه ای و اصول این آئین نامه را رعایت ننمایند ابتدا تذکر داده می شود و در صورت اصرار بر انجام تخلف به شورای انضباطی دانشجویان ارجاع داده می شوند.

مقررات کار با حیوانات آزمایشگاهی

حیوانات نقش بسیار مهمی در ارتقاء و گسترش تحقیقات علوم پزشکی داشته و میانی اخلاقی و تعالیم ادیان الهی حکم می کند که به رعایت حقوق آنها پایبند باشیم. بر این اساس محققین باید در پژوهش‌هایی که بر روی حیوانات انجام می دهند، ملزم به رعایت اصول اخلاقی مربوطه باشند، به همین علت نیز بر اساس مصوبات کمیسیون نشریات، ذکر کد کمیته اخلاق در مقالات پژوهشی ارسالی به نشریات علمی الزامی می باشد. ذیلا به اصول و مقررات کار با حیوانات آزمایشگاهی اشاره می شود:

- ۱- فضا و ساختمان نگهداری دارای امکانات لازم برای سلامت حیوانات باشد.
- ۲- قبل از ورود حیوانات، بر اساس نوع و گونه، شرایط لازم برای نگهداری آنها فراهم باشد.
- ۳- قفس‌ها، دیوار، کف و سایر بخش‌های ساختمانی قابل شستشو و قابل ضد عفونی کردن باشند.
- ۴- در فضای بسته شرایط لازم از نظر نور، اکسیژن، رطوبت و دما فراهم شود.
- ۵- در صورت نگهداری در فضای باز، حیوان باید دارای پناهگاه باشد.
- ۶- فضا و قفس با گونه حیوان متناسب باشد.
- ۷- قفس‌ها امکان استراحت حیوان را داشته باشند.
- ۸- در حمل و نقل حیوان، شرایط حرارت و برودت، نور و هوای تنفسی از محل خرید تا محل دائم حیوان فراهم باشد.
- ۹- وسیله نقلیه حمل حیوان، دارای شرایط مناسب بوده و مجوز لازم را داشته باشد.
- ۱۰- سلامت حیوان، توسط فرد تحویل گیرنده کنترل شود.
- ۱۱- قرنطینه حیوان تازه وارد شده، رعایت گردد.
- ۱۲- حیوانات در مجاورت حیوانات شکارچی خود قرار نگیرند.
- ۱۳- قفس‌ها در معرض دید فرد مراقب باشند.
- ۱۴- امکان فرار حیوان از قفس وجود نداشته باشد.
- ۱۵- صداهای اضافی که باعث آزار حیوان می شوند از محیط حذف شود.
- ۱۶- امکان آسیب و جراحات حیوان در اثر جابجایی وجود نداشته باشد.
- ۱۷- بیستر و محل استراحت حیوان بصورت منظم تمیز گردد.
- ۱۸- فضای نگهداری باید به طور پیوسته شستشو و ضد عفونی شود.
- ۱۹- برای تمیز کردن محیط و سالم سازی وسایل کار، از مواد ضد عفونی کننده استاندارد استفاده شود.
- ۲۰- غذا و آب مصرفی حیوان مناسب و بهداشتی باشد.
- ۲۱- تهویه و تخلیه فضولات به طور پیوسته انجام شود به نحوی که بوی آزار دهنده و امکان آلرژی زایی و انتقال بیماری به کارکنان، همچنین حیوانات آزمایشگاهی وجود نداشته باشد.
- ۲۲- فضای مناسب برای دفع اجساد و لاشه حیوانات وجود داشته باشد.
- ۲۳- فضای کافی، راحت و بهداشتی برای پرسنل اداری، تکنیسین‌ها و مراقبین وجود داشته باشد.
- ۲۴- در پژوهش‌ها از حیوانات بیمار یا دارای شرایط ویژه مثل بارداری و شیردهی استفاده نشود.
- ۲۵- قبل از هرگونه اقدام پژوهشی، فرصت لازم برای سازگاری حیوان با محیط و افراد فراهم باشد.
- ۲۶- کارکنان باید آموزش کار با حیوانات را دیده باشند.

شرایط اجرای پژوهش‌های حیوانی

- ✓ گونه خاص حیوانی انتخاب شده برای آزمایش و تحقیق، مناسب باشد.
- ✓ حداقل حیوان مورد نیاز برای صحت آماری و حقیقی پژوهشی مورد استفاده قرار گیرد.
- ✓ امکان استفاده از برنامه‌های جایگزینی بهینه به جای استفاده از حیوان وجود نداشته باشد.
- ✓ در مراحل مختلف تحقیق و در روش اتلاف حیوان پس از تحقیق، حداقل آزار بکار گرفته شود.
- ✓ در کل مدت مطالعه کدهای کار با حیوانات رعایت شود.
- ✓ نتایج باید منجر به ارتقاء سطح سلامت جامعه گردد.